10 పేజీలు అణా:

సం॥ చందా రు 4:

జమీన్ రైతు

—సంపాదకుడు : నెల్లూరు వెంకటరామానాయుడు.

సంపుటం 11 | శుక్రవారము: నెల్లూరు : 24—5—40. | సంచిక 21

ఈ సంచికలో

1. నెల్లూరు ముచ్చట్లు.
2. ఫ్రాంసులో జర్మనీ విజయాలు.
3. ఆరెస్టులు ఆంక్షలు.
4. దైవలీలలు కథ.
5. తిరుపతి శేషయ్య...

ఫ్రాన్సులో జర్మనీ విజయాలు

తొలిపోరాటాల్లో జర్మనీకి విజయం కలిగినా అంత్య విజయము మాదేనని మిత్రమండలి వారంటున్నారు.

వాయువేగంతో జర్మను సైన్యాలు బ్రిటనువైపు పోవుచున్నాయి.

బెల్జియంలో జర్మనీధాటకు అడ్డులేకున్నది.

జర్మనీ యీనెల 10 తేదీనుండి సర్వశక్తులను కేంద్రీకరించి ప్రపంచాన్నంతా నిర్ఘాంత పరుస్తున్నటువంటి యుద్ధాన్ని నల్పుతున్నది. చండ ప్రచండమగు తుపానువలె దానినూతన పద్ధతులకు ఏదియు అడ్డునిలువ జాలకున్నది. 10 తేదీన ఒక్కరోజుననే హాలెండు, లగ్జంబర్గు, బెల్జియం, దేశాల మీదికి దాడీసల్పి ఒక్కరోజులోనే లగ్జంబర్గును, నాల్గురోజులలోనే హాలెండును, దేశాలను వశపరచుకొన్న విషయం పాఠక మహాశయులకు తెలిసియే యున్నది. గత మహా సంగ్రామంలోకన్నా నేడు అనేకరెట్లు బలీయమై యున్నదన్న బెల్జియం దేశానికి, బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి, సైన్యాలు ఎంత సహాయము చేసినా జర్మనీ ధాటిని ఎదుర్కొన జాలకపోతున్నాది. ముఖ్యమగు ఆంట్‌వర్పు, లీజ, నామూరు కోటలు జర్మనీకి వశమైనాయి.

బెల్జియం ముఖ్యపట్టణమగు బ్రస్సెల్సునుండి ప్రభుత్వ కార్యాలయం ఆస్టెండునగరానికి 16 తేదిన మార్చబడింది. 17 తేదిన బ్రస్సెల్సు జర్మనులకు ఆహుతి ఆయింది.

బెల్జియానికి సహాయంచేయవెళ్లిన మిత్రమండలి సేనలు వెనుకకుమరలుచున్నాయి. ఇదొక యుద్ధ తంత్రమట. యిపటతీవ్రంగాయుద్ధంజరుగుచున్నది.

బెల్జియంలోను, హాలండులోను జర్మనులు ఆక్రమించిన ప్రదేశానికి జర్మను సైనికాధికారిని నియమించారు. హాలండులో సెయిస్ ఇంక్వార్టును పరిపాలన సాగించడానికి అధిపతిగా యేర్పాటుచేశారు.

జర్మనుల ధాటిని తీవ్రంగా ప్రతిఘటించగలవని ప్రకటించబడుచుండిన హాలండు, బెల్జియం దేశాల పరిస్థితులు యీవిధంగా ఆశ్చర్యకర్యంగా మారిపోయినాయి.

పి. వి. సుబ్బారావు.

హాలండు, బెల్జియం, దేశాల్లో యుద్ధరంగా... ఫ్రాన్సులో వారంరోజులుగా జరుగుతుండే యుద్ధపోకడలు మెరుపులవలె నున్నాయి. ఎవరికిని అనగాహన కావడంలేదు. తుపాను వచ్చిందంటే ఏవిధంగా తుడుముక పోతుందో అదే విధంగా జర్మను సైన్యాలు వాయువేగంతో సముద్రతీరం వైపు ముందుకు పోతున్నాయి.

బెల్జియం సరిహద్దువద్ద మాగినేటు లైనుచివరన యేడాదిక్రిందట ఫ్రెంచివారు నూతనంగా నిర్మించినట్టి రక్షణశ్రేణిని జర్మను సైన్యాలు 60 మైళ్లు ఛేదించుకొని సెడాన్ ప్రాంతంగుండా ఫ్రాన్సులోనికి జొరబడినాయి. ఫ్రెంచి సైన్యాలు బెల్జియంలో పోరాడుటకు వెళ్లియున్నందువను యీప్రాంతంలో తగిన బందోబస్తు లేకుండినందువను జర్మనులు సులభంగా రాగలిగిరని మిత్రమండలివారు ప్రకటించారు.

ఈ విధంగా చొచ్చుకొని వచ్చిన జర్మనులను మిత్రమండలివారు వుత్తరంనుండి, దక్షిణంనుండి, ముందువైపు ఎదుర్కొన్నామన్నారు. జర్మనులు ముందుకుపోవడానికి వీలులేకుండా దారులను అడ్డగించామన్నారు. కాని యెన్ని చేసినా జర్మనీ సైన్యాలుయెటులనో తప్పించుకొని పోగలిగినవట. ఈ ప్రాంతంలో చాలా తీవ్రముగు, ప్రమాదకరముగు యుద్ధంజరిగింది. జర్మనుల యుద్ధ విధానం ఫ్రెంచి సేనాధిపతులకు దిగ్భ్రమకొల్పింది. ఫ్రెంచిసేనాధిపతిగ 18 తేదివరకు వుండిన గామెలిన్ గారు జర్మనీ యుద్ధం వాయువేగంతోను, ఆశ్చర్యకర్యంగాను వున్నదని అన్నారు. ఈయుద్ధాల్లో జర్మనీ సైన్యాలకే విజయం కలిగింది.

మొట్టమొదట బ్రహ్మాండమగు జర్మను మోటారు దళాలువచ్చి చల్లాచదరుచేస్తాయి. దీనితరువాత మోటారుగలమీద సైన్యాలువస్తాయి. దీనితోకూడా విమానాల బాంబులభీభత్సం. ఇవిగాక ఆకాశ గొడుగులద్వారా జర్మనులు ఫ్రెంచిసేనల మధ్యదిగి చెల్లాచెదరు చేస్తున్నాయి. ఇట్లా అనేక విధాలుగా యుద్ధసంక్షోభం జరుగుచున్నది.

ఫ్రాన్సులోకి జొరబడి, ప్రమాదకరమైనవన్న యుద్ధాల్లో జర్మనీ విజయం పొందగనే ప్రపంచమంతా అట్టుడికినట్లు వుడికిపోయింది. మిత్రమండలి విజయానికి అన్నిదేశాలు సహాయం చేయాలన్న ఘోషబయలు దేరింది.

ఈ యుద్ధంలో ఒక ముఖ్యమగు విషయం గమనించాల్సుంది. జర్మనీ ఇతరదేశాలలో జొరబడి భీభత్సు చేసి విజయంపొందుచున్నది. జర్మనీలో యేలాటి గందరగోళం లేకుండా శాంతంగా వుండి. మిత్రమండలివారు యింతవరకును డిఫెన్సులోనే వుంటూవచ్చారు.

ఈసమయంచాలా మహోపద్రవ మైనదని, మిత్రమండలికి విజయం కలగాలంటే వెనుకనుండి శత్రువును ప్రతిఘటించుటమాని, శత్రువులోనికి జొరబడి హతమార్చే పద్ధతి అవలంబించాలని బ్రిటిషు ప్రధాని 19 తేదీన ప్రకటించాడు. 18 తేదీన పారిస్‌కువెళ్లి ఫ్రెంచి ప్రధాని, విదేశాంగ మంత్రి వారలతో నూతనయుద్ధ పద్ధతులను అవలంబించుటకై సంప్రతించాడు. దీని ఫలితంగా ఫ్రెంచిసేనాధిపతిగ నుండిన గామెలిన్ తొలగించబడి, గత మహాసంగ్రామంలో మిత్రమండలివారి విజయమునకు కారకుడగు జనరల్ వేగాండు నియమించబడ్డారు. సేనాని పెటెన్ గారు వైస్ ప్రధాన మంత్రిగా నియమించ బడ్డారు.

కొండంత ఆశతో వేగాండు గారిని యింకను సేనాధిపతిగా చేసినా జర్మనుల పురోగమనాన్ని ఆపలేకున్నారు. సేనాధిపతి మార్పు సందుకట్టలో ఏకధాటిగా జర్మనులు బ్రిటను వైపు వెళ్లుచున్నారు. ఫ్రాన్సుకు వాయువ్యదిక్కునవుండే అరాస్, ఆమీన్స్, పట్టణాలను జర్మనులు ఆక్రమించుకున్నారని నేటివార్తలు తెలుపు చున్నాయి. అరాస్‌ను మరల వశపరచుకున్నామని ఫ్రెంచివారంటున్నారు. సముద్రతీరానికి సమీపంలోకి జర్మను సైన్యాలు వచ్చినాయన్నమాట. లోవానగరాన్ని ఫ్రెంచిసేనలు ఖాళీచేశాయని, యుద్ధంలేకనే జర్మనులు ఆక్రమించారని తెలుస్తున్నది.

జర్మను సైన్యాలు ఫ్రాన్సు సముద్రతీరంవరకు చొచ్చుకొని కరేపట్టణాన్ని పట్టుకొన్నాయంటే బ్రిటనుకు పాతికమైళ్ళ దూరంలో చేరారన్నమాట. ఇది బ్రిటనుకు చాలా ప్రమాదకరం. హాలండునుండి సముద్రతీరమంతా జర్మనుల స్వాధీనమైయుంటుంది. విమానదాడులను బ్రిటనుమీదికి వర్షంవలె కురిపించడానికి వీలుంటుంది.

కాని ఒక్కవిషయం గమనించవాల్సుంది. ఇంతదూరం చొచ్చుకొనివచ్చిన జర్మను సైన్యాలు సుస్థిరంగా నిలువగలవా యనునది గొప్ప ప్రశ్న. ప్రస్తుత పరిస్థితులు మిత్రమండలికి అపాయకరంగా క్లిష్టంగా కనపడినా, ప్రథమపోరాటాల్లో జర్మనీకే విజయపరంపరలు లభించినా, అంత్యవిజయం మాత్రం తమదేనని బ్రిటీష్, ఫ్రెంచి ప్రధానులు ప్రకటిస్తున్నారు. మిత్రమండలివారికన్నా జర్మనీకే ఎక్కువనష్టం కలిగిందని, మిత్రమండలి సైన్యాలు చెక్కుచెదరకుండా వున్నాయనీ, కాబట్టి భయపడవలసిన కారణం లేదని అంటున్నారు. జర్మనుల నూతనపద్ధతులను ఎదుర్కొనడానికి వీరు కూడా క్రొత్త ఎత్తులు ఎత్తుతారట

ఆగస్టు 15 తేదీ లోపుగ యుద్ధం పూర్తి చేస్తానని జర్మనీలోని అధికారులసభలో హిట్లరు వాగ్దానంచేశాడని వార్త. ప్రస్తుతంజరిగే మెరుపు యుద్ధంవలన యీవార్తయందు సత్యమున్నదని నమ్మవాల్సుంది. కాబట్టి [illegible] అతిదారుణంగా వుండగలదని వూహించవాల్సుంది.

ప్రమాదపరిస్థితులను ఎదుర్కొనడానికై బ్రిటనులో తగుచర్య గైకొనుచున్నారు. లండను తూర్పు ప్రాంతంలోని, పసిబిడ్డలను వేల్సు మొదలగు ప్రదేశాలకు పంపివేశారు. గాలిగుమ్మటాల ద్వారా దిగువారిని అరికట్టడానికి 17 మొదలు 65 సం॥ వారిని వాలంటీయర్లుగా చేర్చుకుంటున్నారు. అమెరికానుండి విశేషంగా విమానాలను తెప్పిస్తున్నారు. ఫ్యాక్టరీలను ప్రభుత్వంవారే స్వాధీనం చేసుకొని ఆయుధ సామగ్రిని తయారు చేస్తున్నారు.

నేడు ఫ్రాన్సులోగాని, బెల్జియంలోగాని, జరిగే యుద్ధఫలితాలపై బ్రిటను రక్షణ ఆధారపడి వుంది. అందుకనే బ్రిటిష్‌వారు తమ సర్వశక్తులను కేంద్రీకరిస్తున్నారు.

[స్థలసంకోచం వలన వివరాలన్నీ పూర్తిగా యివ్వడానికి వీలులేక పోయినందుకు పాఠకులు [illegible]కాక.]

23—5—40.

ప్రధాన ఆంధ్రనగరాలలో విడుదల!

మే 31

"త్రిలింగ జననీ దివ్యపతాకం
తెలుగు కోటలో నిల్పుటకే
తెలుగు పౌరుషం జూపుటకే
తెలుగు జాతి నిర్మించుటకే
రండీ ఆంధ్రులు - లెండీ వీరులు - లెండీ - లెండీ ఈనాడే"

మహోజ్వల ఆంధ్ర చరిత్రను చాటే చిత్రం

నవీన భారత్ వారి

—* తారాగణం *—

లక్ష్మిరాజ్యం, ఉమాదెవి, కనకలింగేశ్వరరావు, ముంజులూరి కృష్ణరావు, నగరాజరావు, నటేశం, కాశీ చెంచు, సుబ్బరామిరెడ్డి, రమణారెడ్డి మొదలైనవారు

*

★

కెమెరా:
వెంకట్రామన్

★

సౌండ్:
రామచంద్రన్

★

ప్రొడక్షన్ డైరెక్టరు:
కె. పట్టాభి రామరెడ్డి

★

మ్యూజిక్:
ప్రభల సత్యనారాయణ

★

డైరెక్టర్:
గోపాలరావు, రామగోపాల్

★

Producers:
The Naveena B...th Pictures Ltd.

STUDIO
Prakjyoti

For Bookings:
K. RAJAGOPALA REDDY Esq.
St'Thome High Road, Mylapore, Madras.

తిరుపతి తెల్లేనుగు

(Oriental Institute)

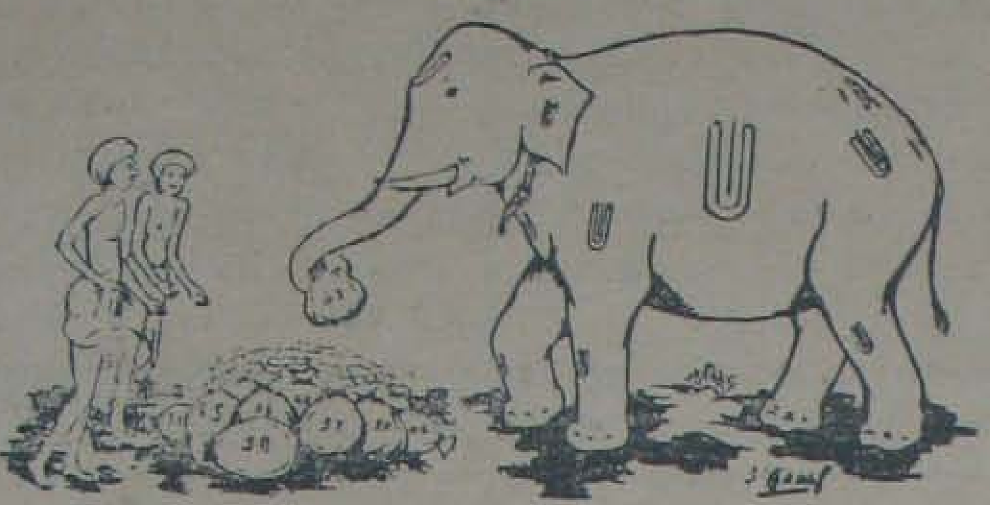

ఓయబ్బో! ఈ తెల్లేనుగు (ఓరియంటల్ యిన్‌స్టిట్యూటు) మూలాన రైతు లోకం నాశనమౌతోంది. ఏటా రు 58 వేలు తింటున్నది. ఇందువల్ల బడ్జెటులో ఏటా రు 70 వేలు చూపించినా రు 35 వేలకు మించి ఖర్చుబెట్టడంలేదు ఇర్రిగేషను కు.

ఈ ఏనుగ ఇంకా కొంతకాలం తిరుపతిలో ఉంటే దేవస్థానాన్నిగూడ తింటుంది.

ఓ రైతుల్లారా! పౌరులారా!

తరమండి, ఈ ఏనుగను తరమండి!!

తిరుపతి దేవస్థానము, చట్టప్రకారం, ఏడుగురు మెంబర్లుగల ఒకకమిటీచే పాలింపబడుచున్నది. గవర్నమెంటు ఉద్యోగియగు కమీషనరు యీ కమిటీకి సహాయభూతుడుగా నుంటుంటాడు. ఈ కమిటీ, చట్టములోని దేవాలయములను, ఎస్టేట్లను, ఇతరసంస్థలను అజమాయిషీ చేస్తుండాలి.

దేవస్థానపు గడచిన మూడు సంవత్సరముల లెఖ్ఖలనుజూస్తే, 1937-38 సం॥ లో రు 16,000, 1938-39 సం॥ లో రు 31,000, లోటుగలదు 1939-40 సం॥ లో రు 2,50,000, లోటుండునని వూహింపబడుచున్నది.

చట్టంలోని 38 వ శెక్షను ప్రకారం, దేవాలయముల పోషించుట, ఎస్టేట్లు, ఇన్‌స్టిట్యూషనుల పరిపాలించుట, కమిటీ బాధ్యతైయున్నది. ఏమైనా డబ్బు నిల్వయుండినట్లయితే, దేవస్థాన సంబంధమైన పనులకు కమిటీ ఖర్చుపెట్టవచ్చును.

అట్టి పనులలో ఒకటి హిందూ శాస్త్రముల అభివృద్ధిలోనకి దెచ్చుట. కమిటీవారు ఒక సంస్కృత కళాశాలను, ఒక వేదపాఠశాలను సం॥ నకు రు 22 వేలు ఖర్చుపెట్టి నడుపుతూవుండిరి. వీటికితోడు ప్రతిసంవత్సరమునకూ రు 80 వేలు ఖర్చుఅయ్యే ఒక ఓరియంటల్ యిన్‌స్టిట్యూటును ప్రారంభించాలని గత సంవత్సరం నిశ్చయించారు. డబ్బు మిగిలితే 37 వ శెక్షను ప్రకారం యీ విధంగా ఖర్చు పెట్టవచ్చుకాని, పైచెప్పిన విధంగా ప్రస్తుతమున్న పాఠశాల, కళాశాలాదులచే పోషించుట కష్టంగానున్నది. ఓరియంటల్ కళాశాలనే గనక నడుపుతూవుంటే ప్రతి సంవత్సరం కనీసం రు 80 వేల లోటుకలుగుతుంది.

బడ్జెటును సరిపుచ్చాలంటే దేవాలయాలమీదగాని, ఎస్టేట్లమీదగాని పెట్టేఖర్చును తగ్గించాలి. అయితే ప్రీవీకౌన్సిలు స్కీము ప్రకారం దేవాలయాలమీద చేయు ఖర్చును తగ్గించుటకు వీలులేదు. యిక యెస్టేట్లమీద ఖర్చే తగ్గించాలి.

గత 6 సం॥ నుండీ కమిటీవారు బడ్జెటులో, ఎస్టేటు చెర్వులు మరమ్మతులకుగాను రు 75 వేల జూపించుచున్నారు. కాని వారు రు 35 వేలు మాత్రమే ఖర్చు పెడుతూ వచ్చారు. బడ్జెటులో చూపినప్రకారం ఖర్చుపెట్టి వున్నట్లయితే, దేవస్థానపు లోటు రు 25 వేలకు బదులు రు 50-60 వేలయి వుండేది.

యిప్పటికే, రైతులకు ఉపయోగకరమైన పనులకై ఖర్చుపెట్టవలసిన దాంట్లో నాల్గవవంతైనా ఖర్చుపెట్టుట లేదని రైతులు గగ్గోలు పెట్టుతున్నారు. యిక ఓరియంటల్ యిన్‌స్టిట్యూషన్నుగూడా నడుపుతుండేటట్లయితే, ఆకాస్తగూడా ఖర్చుపెట్టరు. ఇది రైతులకు గొప్ప దెబ్బవుతుంది.

బడ్జెటును సరిపుచ్చుటకు యింకొక మార్గమేమిటంటే, రైతులకిచ్చుచున్న 0-4-0 కమిషన్ను మానివేయడం. ఈ సందర్భంలో ఇంకొకటి చెప్పాలి. గవర్నమెంటు ఏరియాలో రైతు యకరానికి రు 10 చెల్లిస్తుంటే, అట్టిభూమికే ఎకరానికి రు 30-60 వరకు యిచ్చుటకు రైతు చెల్లిస్తున్నాడు. ఇదీ రైతుకు భరింపరానిది.

బడ్జెటును సరిపుచ్చే యింకొక మార్గమేమిటంటే, యిదివరకు పెట్టుబడులు పెట్టిన మొత్తము రు 20 లక్షలనుండి కొంతివాడుట. యిందులో 2 లక్షల 50 వేలు దేవాలయ పునస్సృష్టి ఫండు (Temple Renovation Fund) కు రు 2 లక్షలు ఎలక్ట్రిసిటి తగ్గింపు ఫండు (Electric Depreciation Fond) కు పోతుంది. తిరుత్తని తాలూకాలో సర్వే, సెటిల్‌మెంటు పనుల కొరకు రు 2 లక్షల 50 వేలు గవర్నమెంటులో డిపాజిటు చేయబడివున్నది. యింకొక రు 5 లక్షలు పుత్తూరు, కచ్చివాడులలో సర్వే, సెటిల్‌మెంటు పనులకు కావలసియున్నది.

దేవాలయాల అభివృద్ధిస్కీము ఒకటి యిదివరకే శాంక్షను కాబడివున్నది. దీనికొక రు 3 లక్షలు కావలసివస్తుంది. ఈమాదిరిగా ఖర్చులన్నీపోను, ఓరియంటల్ యిన్‌స్టిట్యూషన్ పోషణార్థమై కమిటీవారి చేతిలో రు 4-5 లక్షలు వుంటవి. ఈమాదిరిగానే, సంవత్సరమునకు రు 80 వేల లోటుతో బడ్జెటు సాగుతూ వున్నదంటే, ఆ 4 లక్షలు 5 సం॥ లలో ఖర్చవుతవి. యింత కార్యకలాప ఫలిత మేమవుతుందయా అంటే, ఆపెట్టుబడులమొత్తం 20 లక్షలమీద, యేటా వచ్చే రు 75 వేల వడ్డీ పూజ్యమౌతుంది.

పై విషయాలనుబట్టి ఓరియంటల్ యిన్‌స్టిట్యూషన్ నడుపుటకు కమిటీవారి చేతిలో యేమి డబ్బు వుండదు: అదవా యిన్‌స్టిట్యూషన్ను సాగించదలిస్తే, చెరువుల మరమ్మతులు నాశనమౌతవి. పెట్టుబడుల మొత్తము సున్నా అవుతుంది.

ఓరియంటల్ యిన్‌స్టిట్యూషనుకు సంవత్సరనకు రు 58 వేలు అధనంగా ఖర్చుయితున్నదంటే యిచ్చట 13 ప్రొఫెసర్లు, అసిస్టెంటు ప్రొఫెసర్లు వున్నారు. యీ వుద్యోగాలకు యితరచోట్లలో రు 100-150 లు యిస్తుంటే, వీళ్లకు రు 300-350 లు యిస్తున్నారు. వుండే విద్యార్థులు 6 గురు కాబట్టి అధనంగా ఖర్చు చేసి డబ్బంతా వృధా.

దేవస్థానపు ఆర్థికస్థితి యేలా వుందో జూడండి. మార్చి నెలాఖరువరకు హాజరు బెట్టిన బిల్లుల నింతవరకు చెల్లించలేదు. దీనికికారణము గవర్నమెంటుకు కట్టవలసిన పేష్కషు చెల్లించుటకే డబ్బు పూర్తిగా లేకపోవుటయే.

---

18 వ ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్య మహాసభ, నంద్యాల.

అధ్యక్షులయిన శ్రీలక్ష్మీపతిగారు సిలోనుకు వెళ్లుటచే మే 19-20 తేదీలలో యీ వైద్య సమ్మేళనము జరుపుటకు వీలులేకపోయినది. గనుక జూన్ 8-9 తేదీలలో ఆంధ్ర వైద్యమహాసభ, నంద్యాలలో జరుగునట్లు నిర్ధారణ చేయబడినది.

ఇండియా, బర్మాలో 56000 కుటుంబములు

"జనరల్ అస్యూరెన్సు"

వలన రక్షణ పొందుచున్నవి.

ఈనాటికి రు. 3,70,00,000 పైబడిన భీమాపట్టాలు అములులో యున్నవి.

రు. 62,00,000 పైగా ప్రజలకు "క్లెయిము" చెల్లింపబడినవి.

వ్యయము ఎంతో తక్కువ!

పట్టాదారులు పొందే బోనసు రేటు చాల ఎక్కువ!

1907 లో స్థాపితము — అజ్మీరులో హెడ్డాఫీసు.

జనరల్ అస్యూరెన్సు సొసైటి లిమిటెడ్ మిగుల ప్రఖ్యాతికి వచ్చినది.

నెల్లూరు- చిత్తూరుజిల్లాలలో పనిచేయు ప్రతినిధులు వివరములకు వ్రాయుండీ.

బ్రహ్మదత్త ఎస్క్వయిర్, B. Sc., LL. B., F. S. S. (London) జనరల్ మేనేజరు, అజ్మీరు.

లేక

బి. జె. ప్రసాద్. ఆర్గనైజింగ్ సెక్రటరీ, నెల్లూరు.

శ్రీ కృష్ణాశ్రమం.

స్థాపితం 1920

కుష్ఠురోగులకు వరప్రసాదము

డాక్టర్ యం సుబ్బారెడ్డిగారి గ్యారంటీ మందులనే వాడుడు,

వివరములకు:—

రెడ్డి & కో గోపాలపురం పోస్టు తూ. గో

బ్రాంచీలు:— (1) వాల్తేరు ఆర్ యస్ పోస్టు

(2) గాంధీనగరం- బెజవాడ.

ఉన్మాదము లేక పిచ్చి!

అన్నిరకముల పిచ్చిలను మొదలంట నిర్మూలించుటలో "ఉన్మాద గజకేసరి" సాటిలేనిదని పెద్దలచే కొనియాడ బడుచున్నది. 5 రకముల మందులు, నెలకు రూ 8 మాత్రమే. పోస్టేజి వేరు. ఆర్డరుతో రూ 3/ అడ్వాన్సు బంపును వైద్యుడను తప్పక తెలుపవలెను కేటలాగు శ్రీ. ప్రతియూరి యేజంట్లు కావలెను. వివరాలకు నేడే కార్డు వ్రాయండి.

ఉన్మాద గజకేసరి కుటీరము.

చెయ్యేరు. తూ. గోదావరిజిల్లా.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు
గుండాల పేరారెడ్డి

చిన్నబజారు - నెల్లూరు.

నమ్మకమగు బంగారు, వెండి నగల వర్తకులు.

మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడియున్నవి. లేనిచో ఆర్డరయినచో వెంటనేచేసి యివ్వబడును

కుష్ఠు బొల్లి: వగైరా

కుష్ఠు, బొల్లి, చేమచన్నులు, ..., వగైరా వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స: కేటలాగును చిరం బి. రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిష్టర్డు) ప్రొప్రయిటరు జి. వి. రెడ్డి, గోపాలపురం, తూ॥ గో॥ జిల్లా

కథ:-
దైవలీలలు:

—మద్దెల సుబ్రహ్మణ్యం.
(విశారద)

కామేశ్వరరావుకు పన్నెండో యేటే పెళ్ళయింది. గుడివాడ్లో విద్యార్థి దశలో వుండంగా అసహాయోద్యమం ప్రారంభమయింది. దాంతో హైస్కూలుకు చదువుకి స్వస్తి చెప్పి జాతీయ విద్యాలయంలో చేరాడు, మూడు సంవత్సరాల్లో హిందీ ప్రచారక పట్టాన్ని పొందాడు. ఇటు భార్య రజస్వల అయింది. కాపురం చేస్తామని బట్టు బట్టారు తల్లిదండ్రులు. ఇప్పుడే వొద్దన్నాడు. కామేశ్వరరావు. కుర్రతనంలోనే రెండుకాయలు కాస్తేచూచి చస్తాం అని బ్రతిమిలాడారు కూడాను. కానివాళ్ళ కోర్కె కొనసాగలేదు. నాకు ప్రపంచ జ్ఞానమేమిటో తెలియకముందే ముడి పెట్టారు. వూహ తెలిసి పెద్దవాణ్ణయ్యాక కూడా మీరు సంపాయించి పెడితే తింటూకూర్చోవాలి. యిప్పుడేం తొందరలేదు. సంపాయించి పోషించ శక్తిగలిగినప్పుడే తీసుకొచ్చు కుంటాను. మీరు నన్ను మరీ బాధించకండీ అన్నాడు ఖండితంగా కామేశ్వరరావు.

హిందీప్రచారం విరివిగా సాగేరోజులవి కామేశ్వరరావుకూడా ప్రచారం మొదలు పెట్టాడు. తనవద్ద చదివిన కుర్రాళ్లని ఘట్టునప్యాసు జేయిస్తున్నాడు. విద్యార్థులకు కామేశ్వరరావంటే వకవిధమైన భయభక్తులూ ఆదరమూ సాగినవి. ఆతడెంత చెపుతే అంతా ప్రతివాదునూ. దీనిని పురస్కరించుకుని చుట్టుప్రక్కల గ్రామాల్లో కాంగ్రెస్ ప్రచారం సాగించాడు. పాటకపు జనంలో సైతం స్వరాజ్యం అంటే యేమిటో కలవరం పుట్టించాడు. విదేశవస్తు బహిష్కరణం చేయించాడు. కాంగ్రెస్ అంటే గిట్టనివార్ని కూడానూ నందలాదిగా పావులా సభ్యుల్నిగా చేర్పించాడు. యింటింటికీ తిరిగి రాటం, కదురూ ఆడితేనేగాని దేశానికి మోక్షంలేదంటూ ప్రార్థించాడు. స్వర వాడంటూ ప్రార్థించడంలో గాఢమైన దేశాభిమానం గలిగింది ప్రజల్లో. దీనిఫలితంగా చుట్టు ప్రక్కలున్న యిరవై గ్రామాల్లోనూ యింటింటా రాటాలు వెలిసినై. చదువుకున్న యువతీ యువకులేగాక యెప్పుడూ వొళ్లువంచని సంపన్న గృహిణులు సైతం రాట్నాలు త్రిప్పారు. ఖద్దరు స్ఫూర్తి సంస్థంటూ బయటి కొచ్చిందొకటి. ఆ యిరవై గ్రామాల్లోనూ కామేశ్వరరావంటే దేవుడు......ఆ-కాదు, ఆదర్శ పురుషుడు.

(2)

అప్పటికే యిరవై రెండేళ్లు వుంటయికామేశ్వరరావుకు. యింత లేతవయసులో యింత పనిచేసినవాడు యింకా చదువుకుంటె వుత్తరోత్తర మంచివృద్ధిలోకి వస్తాడని దీవించింది ప్రజ. కొందరి సహాయంతోనో, ప్రోద్బలంతోనో కాశీ విద్యాపీఠంలో చేరాడు. ఇక్కడ వాతావరణానికీ అక్కడ వాతావరణానికీ భేదం వుండడం మూలాన ఆరోగ్యం చెడేట్టు కనుపించింది; యింకా ఆహారం విషయంలోగూడా అనువగు పరిస్థితులు లేవు. అంచేత కష్టే ఫలే అన్నసూత్రాన్ని బట్టుకొని పదిసంవత్సరాల్లో చదివే విద్యను రాత్రింబగళ్లు కృషిచేసి అయిదుసంవత్సరాల్లోనే ముగించాడు. వుపాధ్యాయులు గూడాను కామేశ్వరరావుయందు చాలాప్రీతిగా వుండేవాళ్లు. ఆఖర్లో పరీక్షలు యింక రెండు మూడురోజులు వున్నయనగా తలనొప్పిమీద తీవ్రజ్వరం పెట్టుకువచ్చింది కామేశ్వరరావుకి. వుపాధ్యాయులెంతో శ్రమపడ్డారు; జిల్లాడాక్టర్ని సైతం తీసుకొచ్చాడు ప్రిన్సిపాలు. కాని లాభంలేకపోయింది. అధిక మానసిక పరిశ్రమం చేయడంమూలాన వొచ్చింది. చప్పునతగ్గడం చాలాకష్టం. తగ్గినా ప్రమాదం కనీసం యిరవైరోజులన్నా విశ్రాంతి వుండాలి. పడక వదలకూడదు అని యేదో యింజెక్షనిచ్చి యీటానిక్కు లోపలి కివ్వండంటూ ఒకచీటీ రాసిచ్చాడు డాక్టరు.

పరీక్షలు అయిపోయినై. తోడివార్లతో పాటు పరీక్షలో కూచోనందుకు చాల కించబడ్డాడు కామేశ్వరం. అది అవమానంగూడా అనుకున్నాడు. పరీక్షమీద విరక్తి గలిగింది. యికఅక్కడ వక్కక్షణమైనా వుండగూడదని నిశ్చయించుకున్నాడు. కులాసాకలగడంతోటే యెంత చెప్పినా వినకుండా విద్యాపీఠాన్ని, వుపాధ్యాయుల్ని ప్రిన్సిపాల్ని, సహాధ్యాయుల్ని వొదల్లేక వొదిలేడు. యింటికి చేరుకున్నాడు.

ఇంతకు మన్మథుడు వుత్తకొంటెవాడు. కాకపోతే యిన్నాళ్లదాకా వూరుకున్నవాడు యిప్పుడు కామేశ్వరరావుమీద తనబాణాలను ప్రయోగించడ మెందుకు! ఆతనికింక విరక్తిపోయింది. శాస్త్రం ప్రకారం చూచినా యిరవై అయిదు దాటిందాయెను వయస్సు. అహోరాత్రములు కామేశ్వరరావు కిప్పుడు భార్యనిగురించిన చింత దప్ప మరోచింత లేకుండాపోయింది. భార్యని యెప్పుడెప్పుడు తెచ్చుకుందామా అని వువ్విళ్లూర మొదలుపెట్టాడు. కొన్నిరోజులయింతర్వాత అసలు పట్టలేకపోయాడు. తల్లి దండ్రులతో చెప్పాలనుకుంటాడు. కాని సిగ్గు. వుహరి పోషించ శక్తిగలిగినప్పుడే తీసుకొచ్చుకుంటానని ప్రతిన. యివన్నీ యోజించి యేమని మాట్లాడవలెనో తెలియక గిజాటు పడుతున్నాడు. మిత్రుల్ని సలహా అడుగుదామా అంటే యిన్నాళ్లు కాంగ్రెస్ భక్తుడు, యిప్పుడు భార్యార్థకుడని యెక్కడ కొంపతీసి యెగతాళి చేస్తారోనని భయం.

కాశీనుంచివచ్చి అప్పుడే యిరవైరోజులు అయిపోయినై. రోజుకు రోజుకు కృశించి పోతున్నాడు. దిగులుతో కన్నప్రాణంగదూ తల్లిగని పెట్టిందీ విషయం. అడిగితే యెక్కడ కొప్పడుతాడోనని జంకిందితల్లి. కానివుండలేక పోయింది.

కామేశ్వరరావు పంచపాళిలో కూచొని మదనుడు చేసిన గాయాల్ని వేమనయోగి సుభాషితాలతో, మాన్పుకుంటున్నాడు. అన్నపూర్ణమ్మ దగ్గరకువచ్చి కూచున్నది. యేదో చెప్పవలెనని ప్రయత్నిస్తున్నది. కాని, చెప్పలేకుండా వుంది. చివరకు యెల్లాగైతేనేమి యీలాఅంది. ఏమిటి చదువు కుంటున్నావు? ఏమీ లేదులే మనయోగి జీవితం చూస్తున్నాను అన్నాడు కామేశ్వరరావు.

'సరేగాని అబ్బాయీ, యెన్నాళ్లురా వొంటరిగా వుండేది. కాపురంచేసుకోరా' అన్నది.

చప్పున విషయం తెల్సేస్తే ప్రతిజ్ఞకు భంగమనుకున్నాడు కామేశ్వరరావు.

'ఇప్పుడేంలే అమ్మా, చేసుకుంటాను నెమ్మదిగా'

సమారుడు కొప్పడకపోగా వుపరియేదో రకంగా సమాధానం యివ్వడంమూలాన అన్నపూర్ణమ్మకు కొంచెం స్థైర్యం గలిగింది.

"అట్లాగాదు నాయనా, నువ్వు నాముద్దు చెల్లించాలి. మీ నాన్నగారు చూడూ యెల్లాకృశించి పోతున్నారో, యెప్పుడూ నీదే ధ్యాస. నేను కోవూమరి. మొన్న యీమధ్య మీ మామగారు కూడా చచిపోయాడు పాపం! ఆయన్ని చూస్తే నాకుచాలా దిగులువేసింది. రజస్వలయిన పిల్లనెన్నాళ్లుంచు కొంటారుయింట్లో కేపువైశాఖంలో ముహూర్తాలున్నాయట వినవూ నామాట"

కామేశ్వరరావు మౌనంధరించాడు. అన్నపూర్ణమ్మమళ్లీ చెప్పసాగింది.

"నాయనా మేం యిక బతికినన్నాళ్లు బతకబోం. ఏదో పచ్చంగా వుంటేచూచి చావాలని వుంది. మీ నాన్నగారు మాత్రము యింకేం సంపాదించి తేగలరు. నామాటవిని కార్యంచేసుకొని యెల్లాగయినా నాల్గుడబ్బులు సంపాయించే వుపాయంచూడు"

కామేశ్వరరావు తల్లిముద్దు తోసెయ్యలేక పోయాడు.

(3)

సరళ కాపరానికివచ్చి రెండుమాసాలు దొర్లి పోవస్తున్నయి. వళ్లు మంచిచక్కగా పనిపాటలు చేయడంతప్ప మరొకటి తెలియదు సరళకు. తండ్రి సంపన్నగృహస్థు కాకపోయినప్పటికీ వొక్కతే కూతురవడం మూలాన గారాబంగా పెరిగింది, చదువు బాగా అబ్బలేదు. అందువల్ల కామేశ్వరరావు ప్రాణానికి అదిజె పచ్చివెలగకాయలాగా మింగుడు పడకపోయింది. యెంత ప్రయత్నించినా ఆమె కామేశ్వరరావుని సంతోషపెట్టలేకపోతోంది.

ఆవాళ తండ్రియెక్కడకో పనిమీద పోయాడు. అన్నపూర్ణమ్మ దొడ్లోపని చేసుకుంటోంది. కామేశ్వరరావు ప్రక్కగదిలో కూచొని సరళను చూస్తూ యేదో ఆలోచిస్తున్నాడు. సరళ ముందరింట్లో కూచొని రాటంవడుకు కుంటోంది.

కొంతసేపటికి అప్రయత్నంగా కామేశ్వరరావువంక ఓరచూపు చూసిందిసరళ. కామేశ్వరరావుకూడా ఆమెవంక చూచినాడు ఆనేత్రద్వయాలు రెండూ పక్కసారిగా గాఢాలింగనం చేసుకున్నయి, గడియారం అయిదుగంటలు టంగ్ టంగని కొట్టింది. ఇంటిముందర చింతచెట్టుమీద వున్న పక్షులు కిలకిలమని అరచినయి. అంతదాకా మబ్బులతో దాగుడుమూత లాడుకుంటున్న సూర్యభగవానుడు పక పక నవ్వాడు.

కామేశ్వరావు సరళదగ్గిరకు వచ్చి కూచున్నాడు. సరళలేచి నిలుచోబోయింది. కామేశ్వరావు సరళచేయి పట్టుకొని కౌగిటిలోచేర్చుకొని "నా మీద దయలేదా" అన్నాడు. సరళ సిగ్గుచేతనో, తన అభాగ్యతతలుచుకొనో తల వాల్చింది. ఆమె తెల్లని మనోజ్ఞమైన వాలుగన్నులలో నుంచి వకటి రెండు నీటి బిందువులు ముత్యాలలాగా రాలినయి. ఆముత్యాల్ని కామేశ్వరావు చూసినాడు. కాటుకచేత నల్లగవున్నయి, దీనత్వాని ప్రదర్శిస్తున్న నాయనట్టు. కామేశ్వరరావు తిరిగి ప్రశ్నించాడు": సరళా చదువుకుంటావా!" ఆమెతలవంచుకునే చదువుకుంటాను" అన్నది.

కామేశ్వరరావు పరవశమయి పోయినాడు. సమయంగనిపెట్టి "అమ్మవాళ్లు యేమైనా అనుకోరూ?" అందిసరళ. ఆతను ముసిముసిగా నవ్వుతూ, యేమీఅనుకోరు. నీకెందుకూ ఆ గోడవంతా" అన్నాడు.

సరళ యిప్పుడు ధారాళంగా పత్రికలు చదివి అర్థంచేసుకుంటోంది. హిందీలో పట్ట పరీక్ష గూడా యిచ్చింది. రాష్ట్రంలో ప్రథమంగా. సరళకు కామేశ్వరరావు యిప్పుడు కేవలం పెనిమిటే గాదు, గురువుగూడాను ఇప్పటికి భార్యాభర్తలువొకరొక్కరికరు బాగా అర్థం చేసుకున్నారు.

ఆవాళ పట్టలేని సంతోషంతో యింటికొచ్చాడు కామేశ్వరం. ఇంటికి వచ్చీరాకమునుపే "అబ్బాయీ, మధ్యాహ్నం గూడా సరిగా యెంగిలి పడలేదు. కాళ్లుకడుక్కోరా" అంది అన్నపూర్ణమ్మ.

"అమ్మోయ్, నీకోమంచి కబురు చెపుతారా" అన్నాడు కామేశ్వరం. "ఏంటినాయనా" అంటూ ఆత్రంతో వచ్చిందితల్లి. సరళకూడా వచ్చి తలుపు కానుకుని నిలుచోని వున్నది

"అమ్మోయ్, అంగలూరు హైస్కూలులో హిందీ పెడతారట. వాళ్లకొక హిందీ టీచరు కావాలట. నాకు తెలూనాను. వాళ్ల చుట్టమేనట ప్రెసిడెంటు నన్నుగురించి చెప్పేట్టేనాను, నరే అల్లాగేవచ్చి కనుపడమన్నాట్ట ప్రెసిడెంటు"

అన్నపూర్ణమ్మ ఆనందం పట్టలేక పోయింది. 'నీకెవరు చెప్పారు నాయనా?'

"నాకే నాను చెప్పాడు. బందరునుంచి యిప్పుడే వచ్చాడు. క్లబ్ దగ్గిర కనుపించి చెప్పాడు.

ఇంతలో 'ఏమేవ్ అబ్బాయియింకా యింటికి రాలా? అంటూ వచ్చాడు సీతారామయ్య. అన్నపూర్ణమ్మ యెదురుగాపోయి, అబ్బాయికి వుద్యోగం కాబోతుంది. యింకమీరు అందలంలో కూచుంటారు, అన్నది. సీతారామయ్యకు యీ భూమిక యేదిదో తెలియదు. "ఏమిటీ విషయం" అన్నాడు. అన్నపూర్ణమ్మ కళ్లల్లోకి చూస్తూ సంగతంతా చెప్పింది. అన్నపూర్ణమ్మ అంతటితో దాచుకో లేకపోయింది, కొడుకు అప్పుడు వుద్యోగం చేస్తున్నట్టే భావవీధిలో ఆకాశసౌధాలుకట్టుతోంది. ఇరుగు పొరుగు యిండ్లకల్లి చెప్పొచ్చింది.

మర్నాడు ప్రొద్దున్న సరళ కాలవకు నీళ్ళకు పోయింది. అమ్మలక్కలంతా తలకొక రకంగా నవ్వులాడారు.

"సరళా కొంచెం పలకవే నీపుణ్యం" అంది. పూజారిభార్య వెంకాయమ్మ.

"అమ్మబాబోయ్ అబిడ పలుకద్దీ హిందీ టీచరు పెళ్ళామాయె" అన్నది ఇంకొక అమ్మ.

"పట్నేవాసం కాపురం పెడుతున్నావు మాతకబట్టలు మా వెయ్యవుగదూ" అంది మరోకావిడ.

"మేం జ్ఞాపకముంటామా సరళా" అంది ఒక ముసలామె.

(4)

కాశీకి పోయినా మన కష్టాలు వెంటనంటే వుంటయి అంటారు పెద్దలు. అంగలూరులో ప్లేగు వుధృతంగా వుంది. దినానికి 5, 6 గురు చస్తున్నారు. నానా అగచాట్లు బడి అంగలూరు నుంచి బెజవాడకు మార్చించుకున్నాడు కామేశ్వరరావు. కాని యిక్కడ సుఖంయేదీ? బెజవాడకు వచ్చిన యిరవైరోజులకే యింఫ్లూయెంజాతో మంచమెక్కి అన్నపూర్ణమ్మ చనిపోయింది. అన్నపూర్ణమ్మ చనిపోయిన 10, 15 నాళ్ళకు దిగులుతో సీతారామయ్యకూడాను మరణించాడు. సరళా కామేశ్వరరావులు తీరని దుఃఖములో మునిగిపోయారు. భర్త స్కూలుకు వెళ్లినప్పుడు ఒక్కర్తీ కూచొని విలపించేది గాని పొరుగింటికైనా వెళ్లేదిగాదు. ఒకరోజు వంటచేస్తోంది. అన్నపూర్ణమ్మ జ్ఞాపకమొచ్చింది. యింతలో చేతిలో గంజిడబరకాస్తా ఆక్కెట్బారి క్రిందపడింది. నారాయణమూర్తి దయవల్ల కాలేదు.

సూర్యుడు వుదయిస్తున్నాడు, అస్తమిస్తున్నాడు. తిరిగి మర్నాడు వుదయిస్తున్నాడు. అస్తమిస్తున్నాడు. కాలచక్రం దండయాని ముందుకు సాగిపోతోంది. సరళా కామేశ్వరరావులు

తరువాయి 7 వ పేజీలో చూడుడు——

జమీన్ రైతు

24-5-1940

యుద్ధ క్లిష్టత.

'ఆడినమాట తప్పరాదను' నీతివాక్యమును జర్మనుసైనికులు ఒక్క విషయంలో బాగా ఆచరణలో పెట్టారు. మెరపు యుద్ధము సాగిస్తాము-చూడండి మాదెబ్బ! అన్నారు. ఇది డాంబికవాక్కులను కొనిన లోకమునకు, డాంబికముగాదు నిజము అని, కార్యరూపేణ జూపుచున్నారు.

కొన్నిరోజులలో హిట్లరు డెన్మార్కు, నార్వే, హాలెండు, బెల్జియం, లగ్జెంబర్గులపై, పైశాచికత్వమును ప్రపంచమునకు ప్రదర్శించుచు దాడి వెడలాడు. లగ్జెంబరు, హాలెండు, డెన్మార్కులు జర్మనులకు పాదాక్రాంతమైనవని స్పష్టముగా చెప్పవచ్చు. ఉత్తర నార్వే, పశ్చిమ బెల్జియం యింకా పోరాడుతున్న వనుకోండి. బెల్జియం దక్షిణ భాగమును పశవరచుకొని, మాజినో ఉపరక్షణశ్రేణిని భేదించుకొని, ఉత్తరప్రాన్సులో జొరబడి, వాయువ్య మూలనున్న అర్రాస్ మొదలుకొని మ్యూస్‌నదివద్ద వెర్డైన్ వరకు ఆక్రమించారు. వీరిదృష్టి యంతయు కలే రేవుపై కేంద్రీకరింపబడి యున్నది. కలేనుండి ఇంగ్లండు ఆగ్నేయమూలనున్న డోవర్ రేవుకు 23 మైళ్లు మాత్రమే. కలేను బట్టుకొని, డోవర్ జలసంధి మీదుగా యింగ్లండుపై దెబ్బ తీయవలెనని జర్మను సైనికుల ప్రయత్నము. అందుకనే సముద్రము వైపునకు చొచ్చుకొని వస్తున్నారు. అటు పారీస్ ముఖ్యపట్టణం వైపుగూడా చొచ్చుకొని పోతున్నారు. ఈసందర్భమున ఒక్కటి గమనించతగినది. 1914—18 నాటి మహాసంగ్రామములో గూడా ప్రప్రథమున జర్మనీకి విజయము చేకూరి, అంత్యమునకు సంపూర్ణముగ అణగద్రొక్కబడినది. ఈయుద్ధములోగూడా యిట్టి దురవస్థే జర్మనీకి పట్టునని రాజనీతిజ్ఞులు తలంచుచున్నారు.

ఇక యిటలీ పరిస్థితి జూద్దాము. ఇచ్చటి ప్రజలలో యుద్ధప్రచారం పక్వదశకు వస్తున్నది. "మనం యుద్ధంలో దిగుటానికిదే తరుణం; యిది మించిపోతే లాభంలేదు" అని యిటలీ యుద్ధానికి సిద్ధపడుతున్నది. ఇటలీ పడమటి సరిహద్దును మార్షల్ బడోగ్లియో తనిఖీచేసి, ముస్సోలినీకి 21 వ తేదీన తెలియజేశాడు. వీటిని బట్టి ఇటలీ యుద్ధంలో దిగడానికి యెంతోకాలం పట్టదని తోస్తుంది.

మొన్నటివరకు మౌనముద్ర వహించిన రష్యాలో సంచలనం గలిగింది. రష్యా సేనలు గూడా 21 వ తేదీననే, హంగేరియన్ జర్మన్ సరిహద్దుల వద్ద సంచారం చేయడం మొదలిడినవి. ఇక్కడ, యెప్పుడేమి పుట్టుతుందో చెప్పలేము.

ఇటీవలనే అమెరికన్ రాజనీతిజ్ఞులు చేసిన ప్రకటనలను బట్టి, అమెరికా గూడా యెంతోకాలం దూరంగా వుండుటకు వీలులేదని, యుద్ధంలో తగుల్కొనక తప్పదని తోచుచున్నది. జర్మనీ యుద్ధమున జయము నుపొందినచో, తమరాజ్యమునకుగూడ భంగము కలుగునను భయము కలదు. ఇందుకనే 50 వేల విమానాలను త్వరలో నిర్మించుటకు పూనుకుంది.

ఇట్టి భీషణ పరిస్థితులలో దేశరక్షణాప్రక్రియ శూన్యమైన, నిర్వీర్యనిరాయుధ హిందూదేశము భవిష్యత్తు యేలాయున్నదో భావనా ప్రపంచములో గోచరించుటలేదు. ఏది ఎట్లున్నా, ఏకీకృత మనస్సుతో అందరు ఏకనాయకత్వమున హిందూదేశ భవితవ్యమును ఆలోచించవలసిన ఘడియలు దగ్గరకు వచ్చినవి. ఒక్కటే మాత్రము చెప్పగలము. ఈ హిట్లరురావణాసురుని విజయం మాత్రం హిందూదేశం కోరదు. కాని ఇంతటనైనా చేసిన ఉదాసీనతకు పశ్చాత్తాపపడి, హిందూదేశమునకు స్వరాజ్య వాగ్దానమునిచ్చి, యింతపెద్ద విశాల భారతదేశసర్వసహాయములు బొందుట అవసరమని మా మనవి.

రైతాంగ విద్యాలయం
దుద్దుకూరులో
మే 30 తేదినుండి

ఒంగోలు తాలూకా రైతాంగ విద్యాలయం గాలివానవల్ల 20 తేదిన ప్రారంభించలేదు.

30 తేదిన ప్రారంభించబడును. ప్రిన్సిపాలుగా ఆర్. నారసింహారెడ్డి బి. ఏ. బి. యల్., గారుంటారు.

విద్యార్థులు 27 తేది లోపల దరఖాస్తులు పంపుకోవాలె.

దుద్దుకూరు. (Via) Ongole. } బాచిన సుబ్బారావు, ఆర్గనైజరు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

(విమర్శకుడు)

సరిపడని సంగతులు.

నెల్లూరుతాలూకా ఖజానానుంచి యింపీరియల్ బ్యాంకికి పంపిన మొత్తంలో దర్మిల్లా తగ్గిన మొత్తాన్నిగూర్చి మీమాంస—

గత ఆగష్టునుండి కట్టిన కరెన్సినోట్ల కట్టల్లో గూడా తగ్గినవి అంటారు. దర్మిల్లా ట్రెజరీ డిప్టికలెక్టరు తాలూకాట్రెజరీ తనిఖీచేసి సరిగా ఉన్నదన్నాడు. అలాంటప్పుడు ఆగష్టునుండి తగ్గిందినిజమా? **T. D. C.** సర్టిఫికేటు నిజమా?

5-4-40 తేదిన బ్యాంకికి పంపిన మొత్తం 6-5-40 వరకు ఎందుకులెక్క పెట్టలేదు? తాళాలు ఎవరివద్ద ఉన్నవి. 6-5-40 తేదీనాడు తహశీల్దారు గ్రామంలో లేడే, తాలూకా పరాబు సముఖంలోనేనా లెక్కపెట్టింది?

7-5-40 తేది బ్యాంకి ఏజెంటు, డిప్టికలెక్టరు, తహశీల్దారు, సబ్ మేజస్ట్రీటు, ఇందరియెదుట లెక్కపెడితే అయిదురూపాయల నోట్లు 20 తక్కువ పడినవట. ఆకేట్టలు తిరుగా 8-5-40 తేదిన లెక్కపెడితే 50 నోట్లు తక్కువబడినవట! ఏమిటీగారడి? ఇవన్నీచూస్తే ఒకదానికొకటి సరిపడని సంగతులుగా కనుపడుతున్నవి. వీటిని ఏలాముడిపెడుతారు? అని పబ్లికు అడుగుచున్నది.

మొత్తం 1600 లు. తహశీల్దారు కట్టివేశాడు ఏమంతప్రమాదం కాదనుకోండి.

ఇంతా చేసే చేది బ్యాంకువారియందుమాత్రం తప్పలేదా అంటా?

★

నిషేధం తొలగించారు.

బొమ్మారెడ్డి శేషురెడ్డిగారి ప్రభుత్వంలో మున్సిపల్ ధిక్కారం విషయంలో ఛేర్‌మెన్ ఎ. సి. రెడ్డిమీద వారిఅనుచరులు కౌన్సిలు సభ్యులు... మీద కాంగ్రేసువారు డిసిప్లినరీ చర్య బుచ్చుకొన్నారు. అనాడే మేం యిది తప్పన్నాము. మిస్లీడ్ చేసి పట్టాభిబుద్రను మార్చి మనిబూని వేరేదుగాయను చేసిన బొమ్మమీద చర్య తీసుకోవాలెగాని, ఎ. సి. రెడ్డిమీద తీసుకోగూడదని ఆనాటి మావాదం. మామీద అందరు కత్తులు నూరారు ఆనాడు. యీనాడు వారంతా రెడ్డిగారికి మిత్రులే. ఈ ఛేర్‌మెన్ మున్నగు అందరిమీద నిషేధం తొలగించారు ఈనాడు. సంతోషప్రదమే.

కాని ఏనుగ రాఘవరెడ్డిమీద మాత్రం నిషేధం తొలగించకపోవడం చాలాఅక్రమం. విచారకరం. రాఘవరెడ్డిగార్ని గూర్చి చెప్పాలంటే గొప్పవ్యక్తి. వ్యక్తిద్వేషాలు లేనివాడు. తనప్రిన్సిపల్ దాటిపోడు. ప్రపంచమంతా ఒకవైపైనా తనఅంతరాత్మ ఒప్పుకోందే లొంగడు. అక్కాలే అలనితప్ప. తిట్టు, కోపగించుకో, ఆ మానవుడు ప్రెజిడెన్ కాడు.

కాంగ్రెస్ డబ్బు దేముడికంటే భయంగా వాడాడు. లెక్కా పక్కా బెట్టాడు. ఆడిట్ తనిఖీలో పెహబాసనిపించాడు.

కాంగ్రేసు లెక్కలో ఖర్చు వ్రాయడానికి యిష్టంలేని వాటిల్లో తనస్వంత క్యాష్‌లో యిచ్చాడుగూడ. అయితే పట్టువిడుపులు మాత్రం ఆవ్యక్తిలో లేవు. అదే లోటు.

కదా! యీలాంటి వ్యక్తిమీద క్రమచర్య తీసికోవడం, శతసహస్ర సంఘకోణాలుజేసి ఈనాటికి లెక్కచెప్పకుండా సంచరించే మా బొమ్మారెడ్డిమీద తీసుకోకపోవడంమాత్రం, పట్టాభివంటి ఉత్తమరాజనీతి చతురునికి మాయరానిమచ్చ.

ప్రకాశంపంతులూ! యిప్పటికైనా యీ బోడివ్యక్తుల సిఫార్సులు ఎడమకాల్తోతన్ని, ఆ పెద్దమనిషి రాఘవరెడ్డిమీది క్రమచర్య ఉపసంహరించవయ్యా! నీత్యాగబుద్ధిని లోకంహర్షిస్తుంది.

★

ఆత్మకూరు లాటరీ.

తహశీల్‌దారు తనపాలగ్రామఫోన్, రికార్డులు రు 250 లకు లాటరీ వేశాడని పిటీషన్. దానిమీద డిప్టికలెక్టరువిచారణ. సంగిరెడ్డి ఆ నేవ్యక్తి తానుకొని లాటరీ వేసుకొన్నాడని సాక్ష్యం.

ప్రజలలో యోగ్యత అనేదిలేకపోతే అధికారులేమి చేస్తారు.

★

ఇందులాల్ యాజ్ఞిక్ నిర్బంధ ఉత్తర్వు.

అఖిలభారత కిసాన్‌సభ తాత్కాలిక కార్యదర్శి ఇందులాల్ యాజ్ఞిక్ గారిని అహమ్మదాబాదుజిల్లా దాటి వెళ్లకూడదని, రాజకీయ సంబంధమైన మీటింగులలోను పాల్గొనకూడదని, పత్రికలలో ఏమీ వ్రాయకూడదనీ, ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపకూడదనీ 20 వ తేదీన నిషేధించారు.

నేటి యుద్ధవార్తలు.

అబివిల్లీ, అమీన్సు నగరాలు జర్మనుల వశమైనవని ఆక్టెండు, కలే, బోలన్ డీప్పీ రేవులపై జర్మను వాయు విమానదళము జయప్రదముగా దాడీసల్పినదని బెర్లిను వార్త.

అర్రాస్ ప్రాంతమునుండి సముద్రతీర సమీపమునకు జర్మనులు చొచ్చుకొనిపోయిరని బ్రిటిష్ కమ్యూనిక్ తెల్పుచున్నది.

ఇంగ్లండులో యుద్ధావసర శాసనం చేయబడినది. దీనిప్రకారం ప్రభుత్వం దేశంలోని సమస్త జనులను, వారిఆస్తిని, బ్యాంకులను, పరిశ్రమలను, సామ్రాజ్య రక్షణార్థమై వినియోగించవచ్చు.

మంచి మోటారుకారు.

"హిల్మెన్ మింక్సు" మంచి (డీలూక్సు స్లయిడింగ్ టాప్) కారు. అమ్మకానికి సిద్ధంగా ఉంది. పెట్రోలు గాలన్ 1-కి 32 మైళ్లు నిస్సందేహంగా వస్తుంది. కొత్త టయిర్లు స్పేర్లతోసహా. 1937 మోడల్.

ధర షుమారు రు 1350/- లు.

కావలసినవారు యీక్రింది చిరునామాకు వ్రాసేది.

మేనేజరు,
జమీన్ రైతు,
నెల్లూరు.

గాలివాన.

ఈనెల 19, 20 తేదీలలోని గాలివాన మదరాసు రాజధాని అంతటా వున్నదని చెప్పవచ్చు. కొన్ని ప్రదేశాలలో బాధకరముగా నున్నది. ఎక్కువ ప్రదేశాలలో నష్టకరము.

సోమరాజుపల్లె, మడవనూరు, పడుగుపాడు గ్రామాలలో గాలివాన వలన 650 పశువులు చనిపోయినవి. కనిగిరి, ములుమూడి, కోవురుపూడి, నెల్లూరు చెరువులు నిండినవి. మామిడి, అరటి, తమలపాకు తోటలకు చాలా నష్టము కలిగినది. పెంచలకోనలో ఒకబిడ్డ చనిపోయినది.

భీమవరంలో రైతులు ధాన్యపుకుప్పల నూడ్చి పొదుపుచేసుకుందేసమయంలో గాలివానవచ్చింది. వారిపాలికది యమదూత.

గుంటూరు, కాకినాడ, తాడిపర్తి, నరసాపురం, కొవ్వూరులలో నష్టమేమీ లేదు. ప్రొద్దుటూరులో గాలివలన జింకురేకు షెడ్డులు, కొట్లమీది బోద లేచిపోయి కొంతనష్టము కలిగింది. అచ్చటచ్చటా చెట్లుకూడా పడినవి.

ధర్మవరంలో యింతకుముందు ఎండలు మండిపోయినందువలన, యీవర్షము పడగానే ప్రజలు దేవునికి వెయ్యిదండాలు పెట్టారు.

నెల్లూరులో 19, 20 తేదులలో 3 అంగుళాల వర్షం కురిసింది. అనేక గుడిసెలు, యింట్లగోడలు పడిపోయినవి. తపాలాపనికికూడా ఆటంకం కలిగింది. అనేక చెట్లు పడినవి. ఎలెక్ట్రిక్ తీగలు తెగిపోయి టౌనులో కొన్ని బజార్లకు వెలుతురు రెండు మూడు రోజులు లేకపోయింది.

మద్రాసులో 4.68 అంగుల వర్షం కురిసి 20 తేదీ మధ్యాహ్నమునకు తెరపిచ్చింది.

చీరాలలో చెట్లు, పందిళ్లు, పాకాలు పడిపోయి, ప్రజలు బయటకువచ్చుటకు చాలా భయపడ్డారు.

తిరుపతిలో 2 అంగుళములు 15 సెంట్లు వర్షం కురిసి, ఎండవేడిమి తగ్గింది. గాలివాన తిరుపతి చుట్టుపట్ల గ్రామాదులలో గూడా వుండినది. తిరుపతి తంతిఆఫీసు లైనులు చెడిపోయినందు వలన పనిచేయలేదు.

బళ్లారిలో ఏకధారగా 6 అంగుళముల 39 సెంట్ల వర్షంకురిసింది. ఇచ్చట సంవత్సరమునకు మహాకురిస్తే 23 అంగుళముల వర్షం కురియుటం మామూలు. అందువల్ల యీవర్షం యీ జిల్లాకు అపూర్వమైనది. ఇచ్చట 100 కి 97 పాళ్లు వర్షం మీదనే వ్యవసాయమాధారపడియున్నది. బెళ్లారి చెరువు బాగానిండింది. హాగరీనది వెల్లువలువచ్చి కార్లుకూడా నిలిచిపోయినవి. ఇచ్చటి నష్టము 2 లక్షల 90 వేల యెకరములకు ఆధారమైంది. యిచ్చటి హాండ్లూమ్ వర్షంవలన గొప్పలాభమే కలిగింది.

గాదిగనూరు, తోర్నగల్లు స్టేషన్లమధ్య వంతెన దాటి పోలేనందున, 6 గంటలకు రావలసిన హుబ్లీ ప్యాసింజరు 3 గంట లాలస్యంగా వచ్చింది.

దొనకొండనుండి బయలుదేరిన గూడ్సు, మార్కాపురం, తర్లపాడు మధ్యనున్న వంతెన కొట్టుకు వలన ప్రమాదమునకు లోనై యింజను ముందుభాగం చెడింది. డ్రైవరు ఎడమచెయ్యికి గాయంతగిలింది.

కర్నూలులో వర్షంవలన భూమి చల్లబడ్డది గాని, రైతులకేమీ లాభంలేదు.

జమ్మలమడుగులో 6 పదున్ల వర్షం కురిసింది. తపాలు ఆగిపోయింది.

స్టూడియో వార్తలు.

సుమంగళి:

31 తేది ఆంధ్రదేశంలో ముఖ్యకేంద్రాలన్నిటిలో విడుదల. ఈదినం ట్రేడ్ షో గూడా యిస్తున్నారు మద్రాసులో. అద్వితీయం, అనన్యం, అనుపమానం, అనూనం, అంటున్నారు పుట్టించినవారు. వందేమాతరము తర్వాత చిత్రం గాబట్టి అంతకంటే మెరుగ్గానే ఉండితీరాలి అనేది సిద్ధాంతం.

31 తేది మీరంతా తలలూపుతారుగా!

★

కాలచక్రం:

వీరు గూడా 31 తేదిన్నే 7 సెంటర్లలో రిలీజ్ చేస్తున్నారు. కాలం జరిగినా, చక్రం దరిగినా, కవులు మారినా, కథ పెరిగినా, చిత్రం బాగుండనే అంటున్నారు.

★

మీరాబాయి:

సుమంగళి, కాలచక్రం, యీ నెలాఖరుకు రిలీజ్ అయిపోతవా! ఇక మిగిలుండేది ఒక్క మీరాబాయి మాత్రమే. అబ్బా! ఇక ఆంధ్రదేశమంతా మీరాబాయి మీదనే కన్నేస్తే, దృష్టిదోషం తగులుతుందేమో?

మీరాబాయి భక్తిపారవశ్యాల్లోనే గాదు అద్వితీయ అందచందాల్లో గూడా.

నవ్యకళా ఫిలిమ్సువారి ముఖ్యతారలు యిదివరకు మీకంటే గాదు బ్రంహ్మదేముడి కంటా గూడా పడలేదుసుమా!

దర్శకుడు నరసింహారావుగారు (చిత్రపుగాదు భీమవరపు) మంచి కళాభిజ్ఞుడు. ఇక తలవిధాలా యీ చిత్రం బాగుండితీరాలంటే బాగుండి తీరాలన్న మాటే.

——

****

పెన్నపడవ ప్రమాదం.

ఈదినం వుదయం 9 గం|| లకు పెన్నలో కోవూరునుండి నెల్లూరుకు వస్తుండిన పడవ ఓవర్ లోడ్ వలన నడియేటిలో మునిగినది. 19 మంది నెల్లూరుగట్టుకు ఈదుకొని తప్పించుకొచ్చారు. అవతలిగట్టుకు కూడ కొందరు తప్పించుకు వెళ్లారట. మిగతవారు షుమారు 40 మంది దాకా మునిగిపోయినారని కొందరును, పడవలోనే కొట్టుకపోయినారని కొందరు చెబుతున్నారు. గరండాలుకు 2 మైళ్ల దూరాన పడవ నిలబడిపోయినది. పూర్తివివరాలు మధ్యాహ్నం 1 గంటవరకు తెలియలేదు.

****

తాడేపల్లిగూడెంలో నీటికి కరువుగానున్నందువలన యిచ్చట కురిసిన 2 అంగుళాల వర్షం కొంత వుపకరించింది.

నార్తు యీస్టు రైనులో హంసవరం, అన్నవరం స్టేషనుల మధ్యనున్న వంతెన అపాయస్థితిలో నున్నందునవలన 21 వ తేదీన మాత్రమే రైలుబండ్లు సరాసరి నడువలేదు.

యం. యస్. యం. మీటరుగేజి లైనులో తల్లపాడు, గజ్జలకొండ స్టేషనులమధ్య గండ్లుపడినవి. బండ్లు నడుచుటలేదు. ఒకవారము రోజులకైనా యీమార్గము బాగుపడునట్లులేదు.

నైజాము రైల్వేలోగూడా, ఆలేర్, వంగపల్లి స్టేషనులమధ్య రైలుమార్గం తెగి బండ్లు సరాసరి నడచుటలేదు. ఇచ్చట త్వరలోనే మరమ్మతులు జరుగునని తలంచుచున్నారు.

——

శ్యాంబాబు ప్రకటన.

ఆంధ్రకిసాన్ సభాధ్యక్షుడు పి. శ్యామసుందరరావు ఎం. ఎల్. ఎ. గారు ఇచ్ఛాపురంలో నిర్బంధంలోనుండి యీ క్రింది ప్రకటన చేస్తున్నారు.

"మందసా కాల్పులపై ప్రభుత్వ ప్రకటన వెలువడింది. కిసాన్ ఉద్యమాన్ని అణచడానికి యీ ప్రకటన వుద్దేశింపబడింది. నేను మందసా రైతులకు యీ సమయంలో సలహా యివ్వలేని స్థితిలోనున్నాను. నా మీద యింటర్న్మెంటు ఆజ్ఞ చెయ్యడం అన్యాయం. దీనివలన పౌరసత్వ హక్కులు నాశనమౌతున్నవి. ఇటువంటి ఆజ్ఞలు అవమానకరమైనవి. అయినప్పటికి గాంధిగారు మూలకవిధంగా ఆజ్ఞయిచ్చేంతవరకూ వుత్తర్వునకు బద్ధుడనైయుంటాను.

గాంధీగారు చెప్పేవరకూ యింటర్న్మెంటులోవున్న వారందరూ ప్రభుత్వాజ్ఞలకు బద్ధులైవుండాలని నావుద్దేశం.

మందసా కాల్పుల విషయంలో నష్టపడినవారికి ప్రభుత్వం యేమీ సహాయం చెయ్యడం లేదు. కాల్పులకు గురయినవారి కుటుంబాలిప్పుడు దీనావస్థలో నున్నవి. నెలా 15 రోజులనుండి షుమారు 50 మ్రగ్గుతున్నారు. అమాయకులైన రైతులను హింసలపాలు చెయ్యడం ప్రభుత్వానికి తగనిపని.

ప్రభుత్వంగనుక సంతృప్తికరంగా ప్రవర్తించకపోతే ఉదారస్వభావులు మందసా రైతులకు ధనసహాయం చెయ్యాలని కోర్తాను.

శ్రీ ప్రకాశంపంతులుగారు నేను 3 రోజులు మందసాలో పర్యటనముగించినవెంటనే 16 తేదీ ఉదయమున నాకుయింటర్న్మెంటుఆర్డరు జారి అయింది. పంతులవారు బాధిత సంసారాల నిమిత్తం జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘంపేర రు 100 పంపిస్తామన్నారు.

విరాళములన్నిటిని తాత్కాలిక ఆంధ్రరాష్ట్ర కిసాన్ సభాధ్యక్షురాలైన శ్రీమతి భారతి రంగాగారి పేర గుంటూరుజిల్లా నిడుబ్రోలుకు పంపకోర్తాను.

కడపటి వార్తలు

కె. నాగభూషణరావు జయపూర్,
భూస్వామి. 3-3-1940

అయ్యా,

'అమృత' వాడుటచే నా ఆరోగ్యము చాలా కుదుటబడినది. మరియొక బుడ్డి నా ఉపయోగమునకై త్వరగా పంపుడు.

ఇట్లు,
కె. నాగభూషణరావు.

బలానికి - రక్తానికి 'అమృత'

మిస్ ఐరిస్ ఫెర్నాండో, 'ఫెర్న్లేన్'
మొరటువ
2-3-1940

అయ్యా,

నేను 'లోధ్ర'ను వాడుటయే కాక నా స్నేహితులకును సిఫార్సు చేసినాను. మా అందరికిని మంచిగుణము కనబడినది.

ఇట్లు,
మిస్. ఐరిస్ ఫెర్నాండో.

'లోధ్ర' గర్భాశయ రోగనివారణి

కేసరి కుటీరం, మద్రాసు.

గుండాల

వెంకటసుబ్బారెడ్డి

బంగారు, వెండి నగలు సిద్ధంగా ఉన్నవి—
※
నమ్మకమైన నగల వర్తకులు—

※
మీ ఆర్డరు ఇస్తే అన్నీ చేసి యిస్తాము—
※

బజారు - నెల్లూరు.

వశీకర లేహ్యం

ముసలితనము లేకుండచేయుటకు, వీర్యపటుత్వము లేనివారికి నవశక్తి కలిగించుటకు, సంతానప్రాప్తి లేని స్త్రీలకు పురుషులకు పెట్టుటకు ఈ మహారోగరాజము వెల్లడిచేయుట కవకాశము గలిగించితిమి. వాడి చూడుడు. లేదా విచారించిన బాధమున్నదా? గుణము లేనిచో డబ్బు వాపసు చేయుదుము. ఆరగంటలో వీర్యము రాయివలె చేయును. రమించే శక్తి ఇచ్చు 30 దినములకు రు. 3-0-0.

(రతిశాస్త్రం ఉచితం)

Pandit A. V. Asram,
CHICACOLE.

లకోటా ప్రశ్నలు

ప్రత్యక్ష నిదర్శనం

అయిదు ప్రశ్నలువ్రాసి, కవరులో యుంచి సీల్చువేసి పంపిన దేవీ మహిమచే ఫలితములను వ్రాసి, మీసీళ్ల కవరుసహాపంపుటకు రు 1-5-0 సంవత్సర ఫలితం ప్రతినెలలోను జరిగెడి కష్టసుఖములతో వ్రాయుటకు రు 1-8-0 నాడీగ్రంథముల రీత్యా దశలుగల పూర్తి జాతకం రు 5-8-0, నవగ్రహశాంతియంత్రం వ్యాపార వ్యవహార కుటుంబ చిక్కులు ధననష్టం శరీరపీడ కల్గుచున్న దోషపరిహారముకు రు 3-5-0

శ్రీ సరస్వతీ జ్యోతిషాలయం,
పండిత వేమూరి సోమేశశర్మ అండ్ స
దేవాలయంవీధి, కాకి

మదనమోహన లేహ్యం

అఖండ శక్తిగలది. యిందు రస, విష, గంధకాదులుగాని, నిషా పదార్థములుగాని చేర్పలేదు. అనేకవనమూలికలు కూడిక చేత తయారు కాబడినది. ఇందుగల మూలికా ప్రభావమే వల్ల ముసలివాండ్రను సహితము నూతన యువ్వనులుగా చేసి, సర్వసంతాన భాగ్యవంతులగుదురు. శరీరపుష్టి, బలము, ధాతువృద్ధి, శరీరకాంతి, మనుకూలము, జ్ఞాపకశక్తి కలిగియుండు పురుషాయువమునకు నిక్కలి బలము కలిగించి సంభోగేచ్ఛలేనివానికి సంభోగశక్తి కలిగించి, సురతము యొక్క వగాలిలి, స్త్రీపురుషుల కానందము కలిగించుటలో దీనికి మించినదింకొకటి లేదని ఘంటాపథముగా చెప్పగలము. 3దినములలో గుణముయిచ్చును. శాంపిలు 3 తు. డబ్బీ నాలుగణాలు పోస్టేజి బిళ్లల పంపిన పంపబడును.

22 తు. డబ్బా రు 2—0—0
44 తు. డబ్బా రు 3—12—0
పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం.

Dr. P. Satyanarayana,
Kondagiri Street,
CHICACOLE, Vizag Dt.

దైవలీలలు:

4 వ పేజీ కొరవ.

...త్రి వేళా దిగులు మరచిపోయేరు. ఆనందాబ్ధిలో గడుపుతున్నారు జీవితం. తీరిక సమయం పత్రికల కబుర్లతోనో, కాంగ్రెస్ ముచ్చట్లతోనో, రాట్నంతోనో గడిచిపోతోంది.

చైత్రమాసం. అప్పుడే యెండలు జాస్తిగా వున్నాయి. అందులో ఆంధ్రదేశంలో కృష్ణాతీరాన వుండే బెజవాడ విషయము చెప్పాలా! వృషరి కొండ ప్రదేశం! అది అనుభవపరులకే తెలియాలి గాని చెప్పలాభంలేదు.

సాయంత్రం నాలుగు దాటింది. యింకా వేడిగాలి పయురకు తిరగలేదు. విడిసి పడుతోంది. యెండ. సరళ రాట్నం ముందు పెట్టుకొని కూచుంది అప్రయత్నంగా కుడికన్ను అదిరింది. గడియారం టంగ్ మని అరగంట కొట్టింది. పక్కింటివాళ్ళ పాపడుకుక్క అదోరకంగా వెర్రికేక పెట్టింది.

సరళకు చివుక్కుమన్నది. మనస్సు. యేదో చెప్పరాని దిగులు ఆవేశించింది. ఆ అవ్యక్త బాధ యేమిటో అర్థంకాలేదు. రాట్నం తీసుకపోయి లోపల పెట్టింది. తనకు తెలియకుండానే గుమ్మంలోకి పెరటిలోకి తిరగసాగింది. ఒళ్ళంతా బరువుగావుంది. యేమీ తోచడంలేదు. మంచంమీద వాలింది. మరచిపోడానికి చేతనైనంత ప్రయత్న చేసింది. యెన్నోరకాలయిన ఆలోచనలు పోతున్నాయి. దిండులో దాచుకుంది ముఖం. ముఖం చల్లబడిపోయింది. దిండంతా తడిసిపోయింది.

కామేశ్వర్రావు స్కూలునుంచి యింటికి వచ్చినాడు. రోజులాగా గుమ్మంలో రాట్నం త్రిప్పుకుంటూ ప్రత్యక్షంకాలేదు. సరళ గుండెలు గతుక్కుమన్నాయి. గబగబా తలుపు తెరచుకొని నడిచాడు.

ఎవరో వస్తున్న చప్పుడయింది సరళ దిగులంతా దిగమింగింది. నవ్వు తెచ్చుకొని యెదురొచ్చింది భర్తకి. కామేశ్వర్రావు భార్యని చూడడంతోనే అంతామరచిపోయాడు. సంతోషంతో అన్నాడు ఎల్లుండినుంచీ శెలవలు ప్రారంభం.

మర్నాడు ప్రొద్దున స్కూలుకు వెళ్లాడు కామేశ్వర్రావు. అటెండెన్సు రిజిష్టరులో సంతకం పెట్టబోతున్నాడు. సంతకం పెట్టొదంటూ వక కాగితమిచ్చాడు హెడ్‌మాష్టరు. గబా గబా విప్పి చదివాడు. ముఖం వెలవెలబోయింది. కండ్ల ముందర చీకటి వ్యాపించింది. విచారపరంపరలతో యెట్లాగో యింటికి చేరుకున్నాడు. మంచానికి అడ్డంగా బడ్డాడు.

“ఏమండీ, అప్పుడే వొచ్చారేం?” అన్నది సరళ. అతను భార్యముఖం చూడకుండా ముఖం వొత్తిగిలి పడుకున్నాడు. సమాధానం చెప్పలేదు.

“ఏమండీ, మాట్లాడరేం?” అందివళ్లుకొట్టుతూ. సమాధానం లేదు. పక్కలో కూచొని వంగి చూసింది. ఏదో విచారంలో వున్నట్టు గ్రహించింది.

“ఏమండీ, యిల్లా వున్నారేం యివ్వాళ” అని ప్రశ్నించింది తిరిగీ. కామేశ్వర్రావు సమాధానం చెప్పకుండా ఆమెవంక చూడసాగినాడు.

“చెప్పరేం! యేమండీ విచారంగా వున్నారు?” అన్నది, సరళ భర్త కళ్లల్లో చూస్తూ. కామేశ్వర్రావు యిప్పటికీ సమాధానంచెప్పలేదు.

ఆమె దీనంగా “మీ విచారం తెలుసుకో కూడందయితే అడుగడం మానేస్తాలేండి” అన్నది.

ఈమాట అతనికి కష్టంగా తోచి ‘నావిచారం చెపుతే నువ్వు నాకంటె యింకా దుఃఖపడతావు’ అన్నాడు.

“దుఃఖపడను చెప్పండీ”

“కాదు. నాకు తెలుసు నీసంగతి!”

“అబ్బా, నన్ను యేడ్పించకండీ, త్వరగా చెబుదురూ?”

“నేను చెప్పను”

“మీ పుణ్యముంటుందీ ఆ విచారం నాకూ చెపుతే నేనూ–”

“ఆ నేనూ యేడుస్తావంటావు”

“సరే చెప్పకపోతే దాచండీ” అని వెక్కిళ్ళ మీదనుండి రెండు మూడు కన్నీటిబిందువులు రాల్చింది. చూశాడు కామేశ్వర్రావు.

“చెప్పలేకుండా వున్నాను సరళా” అని

కామేశ్వర్రావు వణుకుతున్న చేతుల్తో జేబులోనుండి కాగితం తీసిచేతిలో పెట్టాడు. విప్పి ఆత్రంగా చదివింది సరళ. తలమీద పెద్దపిడుగు బడ్డట్టయింది. “ఎందుకని నిలిచిపొమ్మన్నట్టు?” అన్నది.

“యస్పెషల్ క్వాలిఫికేషన్ లేదనేమో అనుకుంటాను” యీమాట కామేశ్వర్రావెంతో విచారంగా చెప్పాడు.

తానుదుఃఖిస్తే భర్త మరీదిగులు పడతాడనుకుంది. “చూడండి, పుట్టించినవాడు పొట్టకుమాన్పడు లేండీ”

“చాలా దిగులుగావుంది సరళా”

“దిగులెందుకూ? కొన్నాళ్లువెన్నెల, కొన్నాళ్లు చీకటి. కష్టాలు యెల్లకాలం కాపురముంటాయా? యీ మధ్య ప్రచారక ప్యాసయినవాళ్ళకి యివన్నీ అక్కర్లేదని ప్రకటించినట్టుంది. మీకు గమనంలేదూ?”

“ఏమో సరిగాగమనంలేదు.”

“సరే యేమైనాగానీండి, డైరెక్టరుకు తెలవండి అసలయిన భగవంతుడే ఉన్నాడు. యేదో దారి చూపించకపోతాడా!”

“ఊఁ”

“ఊఁ అంటేగాదు. మధ్యాహ్నం తప్పకం అర్జీ రాసి పారెయ్యండి డైరెక్టరుకు”

దేశం అట్టుడికినట్లు వుడికిపోతోంది. స్వరాజ్యాందోళనతో. రేపో యెల్లుండో కాబోతుంది సత్యాగ్రహం. స్వాతికార్తెలో ముత్యపు చిప్పలు నోళ్లు తెరుచుకున్నట్టు ప్రజలు స్వాతంత్ర్య శంఖారావానికి సిద్ధంగావున్నారు.

కామేశ్వర్రావుకు వుద్యోగంపోయి తొమ్మిదోనెల జరుగుతోంది. యీతొమ్మిది నెల్లనుంచీ అతను గవర్నరుపేటలో జాతీయ విద్యాలయ మొంటూ పెట్టాడు. పెద్దపెద్ద నాయకుల్ని పిలిపించి వుపన్యాసాలిప్పించాడు. వలంటీరుక్లాసులు పెట్టాడు. వయోజన విద్యాప్రచారం చేశాడు. కూలివాలి చేసుకొనే వాళ్లకిరాత్రి పాఠశాలలు తెరిచాడు. ప్రత్యేకంగా స్త్రీలకూడా, సరళాదేవి ఆధిపత్యంతో వకశాఖ యేర్పరిచాడు. విద్యాలయం **C. I. D.** నిఘాలో వుందంటే వూహించండి విద్యాలయం యెట్లాపనిచేస్తోందీ!

ఆదంపతులు చేసిన సేవకి జిల్లాసోషలిష్టుసంఘం వాళ్లు గౌరవించారు. కామేశ్వర్రావిప్పుడు ఆర్గనైజరు జిల్లాసోషలిష్టుసంఘానికి. ఆదంపతులంటే ఆబాలగోపాలానికి తెలుసు.

అప్పుడే బజారునుంచివచ్చిన కామేశ్వరరావు పిలిచాడు ‘సరళా’ అని!

‘ఆ’ అన్నది వంటింట్లో సరళ.

‘దబ్బునరా మాట’

‘యెందుకూ?’ (సరళవచ్చి)

“రంగా అరెస్టయాడు”

“యెప్పుడూ? యెవురు చెప్పారుమీకు”

“యిదిగో చూడు ఆంధ్రపత్రిక. యింటర్నమెంటు వుత్తరువు వుల్లంఘించాట్ట. యీసందర్భంలో భారతీరంగా ఏంచెప్పిందోచూశావా?”

కొరవ 8 వ పేజీలో చూడుడు—

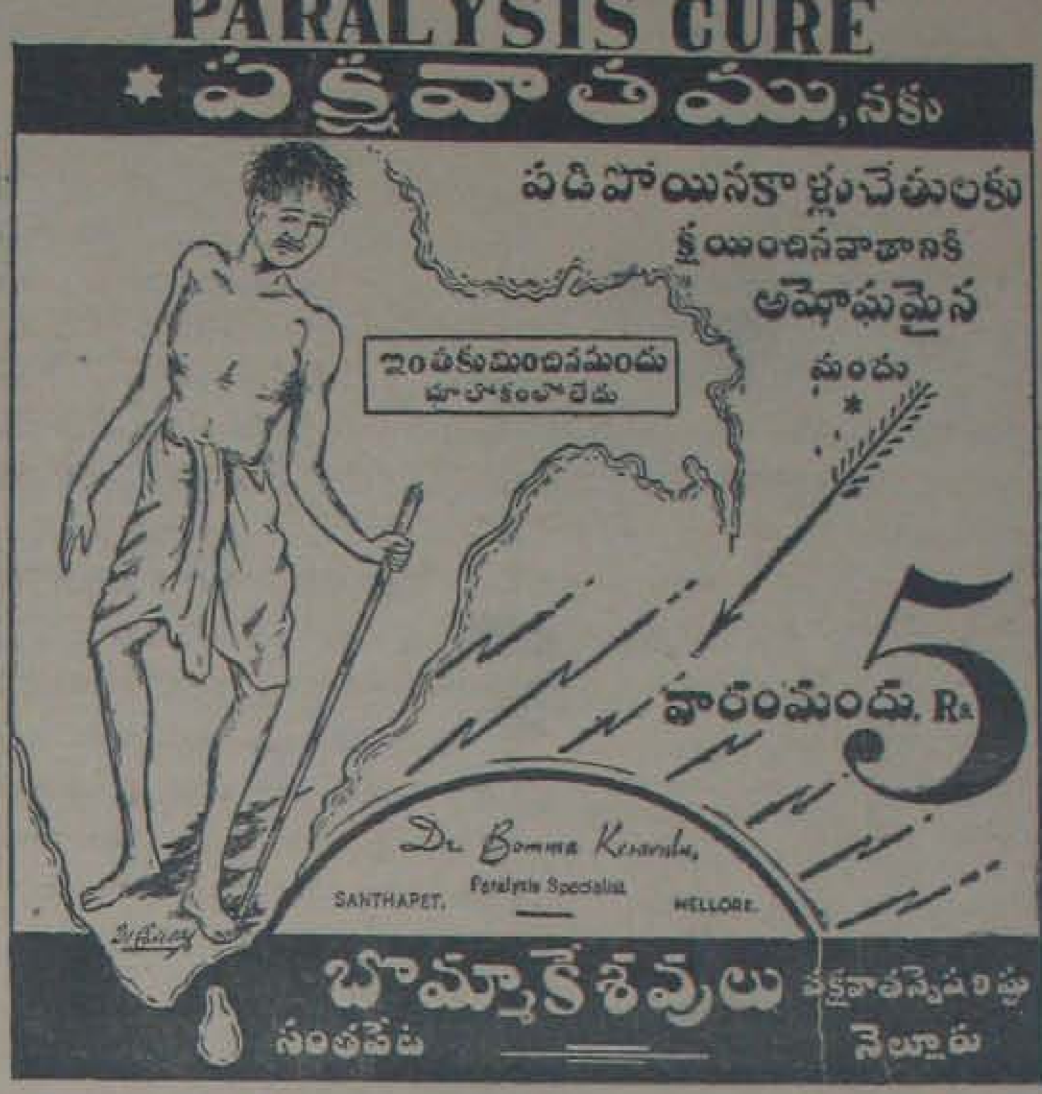

నకలుమందులను చూచి
మోసపోకుడు.
40 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి
జెందిన దివ్యామృతము

అమృతాంజనము

తామరమందు
సకలవిధములైన చర్మ
వ్యాధులను రెండేపూతలతో
నిర్మూలము చేయును

డోంగ్రేగారి
బాలామృతము
బలహీనమైన బిడ్డలకు
పుష్టియున్ను బలమున్ను
ఆరోగ్యము నిచ్చును.

రామకృష్ణ ఖాదీభాండారం
★ ట్రంకురోడ్డు– నెల్లూరు. ★
మావద్ద అన్నిరకాల శుద్ధఖద్దరు దొరుకును. సన్నము, జరీపేటు, రాజపాళెం, పొందూరు కనుపూరు, మున్నగు అన్నిరకాలేకాదు ఆర్డరిస్తే కోరినమాదిరి నేయించి గూడా యిస్తాం
రాయసంరావు జగన్నాథం,
ప్రొప్రయిటరు.

దైవ లీలలు:

7 వ పేజీ కొరవ.

"యేం చెప్పిందేం" అన్నది ఆత్రంతో సరళ.

"దానినర్థంతో భారతదేశం ముందుబాంకే మునుజాతి యింట్లో కూర్చొనగూడదట...."

ఇంతలో పోస్టుజవాను పిలిచాడు వీధిలో. వెళ్ళి వుత్తరం అందుకున్నాడు. సంతోషంతో వచ్చాడు లోపలికి.

"యెక్కన్నుంచి వుత్తరం?" అన్నది సరళ.

"జిల్లాబోర్డునుంచి వచ్చింది. సీనియరుగా రు 45/ గ్రేడుయిచ్చి బందరు వేస్తున్నారు! రేపు నాలుగతేదీ జాయిను గావాలట"

సరళ ముఖం వివర్ణమయింది. దీనంగా చూచింది కామేశ్వరరావు కేసి "మీరువుద్యోగం చేయడం నాకిష్టంలేదు. దేశానికిద్రోహం చేసిన వాళ్లవుతారు. అన్నది.

"మరి జీవితం జరగొద్దూ"

"ఈ తొమ్మిదిమాసాలనుంచి జరగడంలేదా?

నిజంగా కామేశ్వరరావుకు వుద్యోగంచేయాలనిలేదు. సరళ యేమంటుందోనని అల్లా అన్నాడు. భార్యకింత దేశాభిమానం వుంటంచూచి దగ్గరకి తీసుకొని "సరళా! భారతీదేవి శిష్యురాల్నని పించావు నువ్వు! నీవంటివాళ్లే గావాలి దేశానికి" అన్నాడు మందహాసంతో.

సరళ భర్తగుండెమీద ముఖంపెట్టి పైకిచూసింది. గోడమీద నవ్వుతూ నిల్చుని పెడుతున్న గాంధీజీ పటం కనుపించింది. పక్కింటి ప్లీడరుగారి అమ్మాయి "భారతమాతా భాగ్యనేతా" అని పాడుతోంది హార్మోనీమీద.

ఆవాళ అంగళ్ళన్నీ మూశారు. విద్యార్థులను స్కూళ్ళకు వెళ్ళలేదు. పట్టణమంతా సందడిగా వుంది. రామమోహన్ లైబ్రరీ ఆవరణం తిరునాళ్లగావుంది. యిసకవేస్తే రాలకుండా వురజనం, యింకా కొంతమంది మోటార్లలోనూ, బట్టాలలోను, సైకిళ్ళమీద, నడిచీ విరివిగా వస్తున్నారు.

ఈ అలజడిఅంతా యేమిటోనని అడుగుతారేమో పాఠకులు? నాలుగోతేదీ గాంధిపేటలో రంగా అరెస్టును గర్హిస్తూ ప్రభుత్వానికి అవమానకరంగా వుపన్యాస మిచ్చారని కామేశ్వరరావు దంపతుల్ని యిండియా డిఫెన్సు రూలుక్రింద అరెస్టుచేశారు. దానికి నిరసన సభ చేస్తున్నారు పౌరులంతానూ.

ఇంతకూ దైవలీలలు వర్ణనాతీతాలు! నాలుగోతేదీ స్కూల్లో జాయినుగమ్మని వుత్తరువు కాని జైల్లో జాయినయ్యాడు కామేశ్వరరావు.

జార్జి లాన్సు బెరీ

ఈయన ఉత్తమపురుషుడు. భారతదేశమునకు మరువరానివాడు. ఈయన ఉన్నతాదర్శములతో బ్రిటిషు కార్మికపక్షానికొక వెలలేని రత్నంగా వుండేవాడు. సామ్యవాదమునందు సంపూర్ణవిశ్వాసము గల విజ్ఞాని. భారతదేశ పరాధీనతకు చింతిల్లుచూ, తనకు వీలైనంతవరకు బ్రిటిషువారి హృదయపరివర్తనకు పాటుబడిన పుణ్యమూర్తి. "క్రోధము క్రోధము జెంచును" అనువాక్యము యీయనకు బాగానచ్చి అహింసాసిద్ధాంతమును అమూల్యాగ్రముగ గ్రహించినవాడు.

ఈయన తన 80 వ యేట లండనులో చనిపోయినాడు.

సింగరకొండ మహాత్యము

యిది గుంటూరుజిల్లా వంగోలు తాలూకా అద్దంకికి వుత్తరంగా 2 మైళ్ల దూరములోవున్న సుప్రసిద్ధ క్షేత్రము. యిచ్చట రెండు సాధారణ కొండలున్నవి. పడమరకొండమీద ఆనాదిలో సింగరయ్య అను రుషిపుంగవునిచేత ప్రతిష్టింపబడిన శ్రీ లక్ష్మీ నృసింహస్వామి దేవాలయమున్నది. దానిలోనుంచి అరమైలు దూరములోనున్న పడమరతట్టు గుండ్లకమ్మలోకి రహస్య మార్గమున్నది. యీమార్గాన వెళ్లి ఆరుషి స్నానము చేయుదురట. నేటికి కూడా ఆగుహా చిహ్నము కనుపించును. కొండప్రక్కనే పశ్చిమవాహినియై గుండ్లకమ్మనదిలో కలియు భవనాశి అనే చిన్నయేరున్నూ, రెండుకొండల మధ్యనుంచి మద్రాసునుంచి హైదరాబాదు వెళ్లు రోడ్డును చుట్టుకొనియున్న నాగవెముడు గుట్టలు, పలుకమలైన చెట్లు కలిగి మహాభయంకరముగానుండి, ఎరుకల యానాదులు అప్పటిదాగి దార్లుకొట్టుచూ పక్షియైననూ పయిన పారాడ వెరచుచూ, అపరయుమలోక దృశ్యమోయన నలరారుచుండును.

24 ఏండ్లనాడు బ్రిటిష్‌వారివల్ల యీయేరుకు అడ్డుకట్ట కట్టబడి చెరువుగా ఏర్పడ్డది. యీకట్ట వకప్రక్క కొండవున్నందున చాలా దూరము లేదుగాని చూపరులకు మహానందమున్నూ భీతిన్ని కలుగజేయును. అప్పటినుంచి దీనిని భవనాశి చెరువందురు. అప్పుడిచ్చటున్న కొన్నిగుట్టలు కొట్టించగా చెరువుకు లోతట్టు తూర్పుగా పడమర కొండ అనుకొని వుత్తరంగా వక చక్కని ఆంజనేయ శిలావిగ్రహము కనుపించినదట. ఎత్తు 6 అడుగులు. చాలా ప్రసన్నమైన విగ్రహమట. ప్రసన్నాంజనేయులనే పేరుతో పిలుస్తూ పునరుద్ధారణ జరిపించినారు.

మారాజు పేరమ్మ, గొల్ల సుబ్బయ్య అనే భక్తులు అచ్చటనే నివసించిదినదినము సేవలుసల్పుచున్నంతట, ప్రజలకు మొక్కులు సఫలమే ఉదాహరణంగా చందాలతో చిన్నఆలయము కొండమీది నరసింహస్వామివారి ధ్వజారోహణం జరిగినవి. ఆంజనేయ దేవాలయముకు పడమరగా రెండు సత్రములు. దక్షిణంగా మండపము, సత్రము కొన్ని చిన్నశిలలు మారాజు పేరమ్మ సమాధి భజనశాల విశ్రాంతివినోదశాలలు తూర్పు సుబ్బన్న యిల్లు వీరాంజనేయాలయము వుత్తరంగా భవనాశితటాకతరంగ శోభ్యము చింతవనము భావి యింకాయెన్నో రామణీయాపతమై నలరారుచు భవనాశి తననామమును సార్థకం చేసుకొనుచున్నది.

ప్రతి శనివారమున్నూ యిచ్చటవరపడేవారు వేలసంఖ్య. ఆప్రభలరాకడ, భక్తబృందములభజనలు, మృదంగ ధ్వానములు చూచితీరాలెగాని చెప్ప శక్యంగాదు. అనేకవేల పశువులను ప్రదక్షిణం చేయించుదురు. నారవారము వక గొప్ప తిరునాల జరుగుతుంది. యిటు రాజమండ్రినుంచి అటు పల్నాడు, యిటు హైదరాబాదు నుంచి భక్తులు విధివిరామము లేక వచ్చి మొక్కులు చెల్లించి అభీష్టములు పొందుచున్నారు. వారము నాడేగాక నిత్యప్రదక్షిణాల కెందరో అచటనే కాపురా లున్నారు.

ఆనాటి మహాభయంకరమెల్ల లోక కళ్యాణ భాజనమై మనోహరమై అనంత శృంగార రామణీయకమై దినదిన ప్రవర్ధితంబై చూపరుల కమందానందమును గొల్పు భవనాశి తటప్రదేశమందు, అనాథ శరణాగతుండగు శ్రీ లక్ష్మీనృసింహ శ్రీ ప్రసన్నాంజనేయులు భక్తసంరక్షణ చేయుచుండుట యీనాటిప్రజల మహాభాగ్యమును చాటుచున్నది. ఇట్టిక్షేత్రమునకు భక్తులెల్లరు వచ్చి ఆనందించ కోర్తాను.

—మారెళ్ల సీతారామయ్య

"అహో హా"

సోమయాజుల వెంకటశేషయ్య.

హిందూపుర నాట్యకళా పరిషత్ వారిచే పారితోషికమందిన వెంకటగిరివారి ఆ "యహోహా"ను ఉపాధ్యాయపండిత పరిషత్ వారి సహాయార్థం గత 10 తేది ప్రదర్శించి నెల్లూర్లో చరితార్థులైరి.

రత్నకళాభిజులు, పురపాలక సంఘోద్యోగులు నటకులు, వీరసంఖ్య జాస్తి నాటకప్రదర్శనానికి,

కార్యనిర్వాహకులు తగినంత ప్రకటన చేయలేదు. సింహపురీయులు ఆదరించాలేదు. ఉపాధ్యాయులు శ్రద్ధపుచ్చుకొని టిక్కెట్లు అమ్మలేదు. యిక డబ్బు ఏలావస్తుంది?

పెట్టినఖర్చులు వచ్చినంతు రాలేదంటే సింహపురీయులు తల వంచుకోవద్దా? ఉపాధ్యాయులు, కార్యనిర్వాహకులు సిగ్గుపడొద్దా?

రసాయనిక గుణముగల శాస్త్రీయమైన ఈ ఇంగువనే కొనుడు.

సైన్సుపికే

టి. టి.

మిన్నకి యింగువ

మీ ఆహారమును సులభముగా జీర్ణముచేయును.

బహుమానపు చీటీలతో అమ్మబడును.

మంచి బహుమానముల కొరకు కూపనులను భద్రపరచుడు.

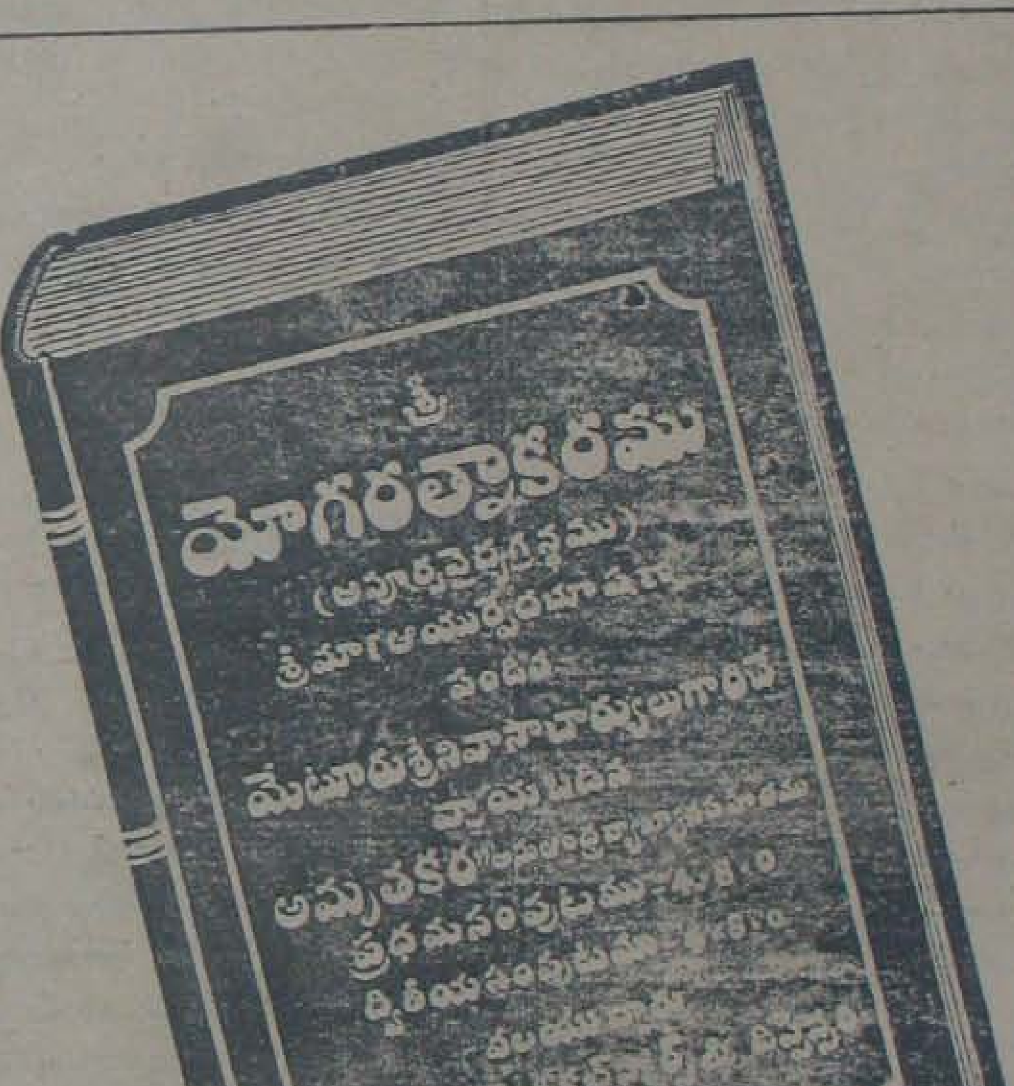

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి

పక్షవాత నివారణీ డిపో.

ట్రేడ్ మార్కు

రిజిష్టరు 2480

మా భువనేశ్వరి గుళికలు పక్షవాతం, మూత్రవాతం, చచ్చు, తిమ్మిర్లు మొదల్గు కోట్లకొలది జనులకు అపత్కాలంములో ప్రాణదానమొసగి ప్రపంచ మంతటను ప్రసిద్ధి చెందినది. కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి ఫోటోమార్కుగల ఔషధములు మాత్రమే వుపయోగించుడు.

8 రోజులకు భువనేశ్వరి గుళికలు, తైలం, కంటిమందు రు 6—0—0

కాకర్ల వెంకటప్పయ్య, నేటివ్‌డాక్టరు, పక్షవాత స్పెషలిస్టు,

సాకర్లవారివీధి, నాళమ్మగుడి ప్రక్కన నెల్లూరు.

అరెస్టులు - ఆంక్షలు

శ్రీకాకుళం.

గుంటూరుజిల్లా పొన్నలగడ్డ రామలింగయ్యగారిని 14 వ తేదీన స్వగ్రామములో అరెస్టుచేసి శ్రీకాకుళం తీసుకువెళ్లి లాకప్‌లో వుంచారు. కేసు వివరాలు తెలియవేమ. పలాసాలో యిచ్చిన ఉపన్యాసాల సందర్భమై వుంటుందని వూహ.

సహజానంద దినం.

అఖిలభారత ఫార్వర్డు బ్లాకు కిసానుసభవారు శిక్షననుభవిస్తున్న స్వామీజీకి కృతజ్ఞత తెలుపడంకోసం యీనెల 19 తేదీన బొంబాయిలో జరుపతలచిన సభలనూ సమావేశాలనూ ఊరేగింపులనూ, బొంబాయి పోలీసు కమీషనరు బహిష్కరించారు.

★

బొంబాయిలోని స్థానిక ఫార్వర్డుబ్లాకు డిక్టేటర్లు గిరిధరలాల్ ధక్కర్, పి. జానీగార్లు, పైపోలీసుఉత్తర్వుల నుల్లంఘించినందుకు అరెస్టు కాబడ్డారు.

దినాజ్‌పూరు జిల్లా.

ఈజిల్లా మేజస్ట్రీటు, జిల్లాలోపల సభలు, సమావేశాలు, ఊరేగింపులు అక్టోబరు 20 వ తేదీవరకూ జరుపగూడదని, 3 రోజుల ముందు అధికారుల ఆజ్ఞను తీసుకొని జరుపవచ్చునని, ఆజ్ఞనుల్లంఘించిన వారికి 3 సం॥ శిక్ష, జుల్మానా విధింపబడునని రక్షణశాసనాన్ని అనుసరించి శాసించారు.

నాగపూరు.

"ఇంక్విలాబ్ జిందాబాద్" అనే హిందీ కరపత్రంలో చట్టవిరుద్ధ విషయాలున్నాయని మధ్యపరగణాల ప్రభుత్వం నిషేధించింది.

తిరుచినాపల్లి.

యం. కళ్యాణసుందరం మొదలియార్ దండపాణి, రాజామణి, కరుప్పయ్య, అను కార్మిక నాయకులు రక్షణచట్టంక్రింద అరెస్టు చేయబడ్డారు.

కలకత్తా.

శ్రీమతి విమల్‌ప్రతిభాదేవి గారు బర్న్‌పూర్ కార్మికప్రదేశంలో ప్రవేశించగూడదని బెంగాలు ప్రభుత్వం ఆజ్ఞాపించింది.

కెంపన్‌పూరులో కార్మిక ప్రచారకులుగా వున్న రమేశచంద్ర ఆచార్యాగారు బీహారు రాష్ట్రంలో ప్రవేశించగూడదని బెంగాలుప్రభుత్వం నోటీసు యిచ్చింది.

మీరట్

అనుసుయ మకాణాదారుల సహాయినోట్లకు చిల్లర యివ్వకపోతే వారిని పోలీసువారు భారతరక్షణ చట్టప్రకారం అరెస్టుచేసి, సిటీమేజస్ట్రేటు వద్దకు తీసుకవెళ్లారు. వారిని జైలుఅధికారుల స్వాధీనంలో వుంచవలసిందని మేజస్ట్రేటు ఆజ్ఞాపించారు.

పాట్నా.

బీహారు రాష్ట్రీయ ఫార్వర్డుబ్లాకువారు అధ్యక్షులు కె. శీలభద్ర యాజీగారు, జాతీయవారం రోజులలో బహిరంగసభలలో యుద్ధవ్యతిరేక ఉపన్యాసాలు గావించారని, రక్షణ చట్టంక్రింద అరెస్టు కాబడ్డారు. వీరిని హజారీబాగ్ తీసుకువెళ్లారు.

ఇద్దరు ఫార్వర్డుబ్లాకు సభ్యులు పాట్నా సిటీయందు డిప్యూటీ మేజస్ట్రేటు కోర్టు ధిక్కరించి జాతీయపతాకాన్ని ఎగురవేయ ప్రయత్నించి అరెస్టు కాబడ్డారు.

ముల్తాన్.

ముల్తాన్ కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షులైన లాలా ... రక్షణ చట్టంక్రింద అరెస్టు చేశారు.

Producers:
Navyakala Films Ltd,
Sir Desikachari Road
MYLAPORE :: MADRAS

Distributors:
Sree Sitaram Pictures
Proprietor: **T Nagapotha Rao**
GANDHINAGAR :: BEZWADA

మే 31 న

ఆంధ్ర దేశంలో
ముఖ్య కేంద్రాలలో

విడుదల!

నెల్లూరు
న్యూటాకీ పిక్చర్ పాలెస్
బెజవాడ
శ్రీ దుర్గాకళామందిరం
తెనాలి
శ్రీ సత్యనారాయణ టాకీస్
బందరు
బృందావన టాకీస్
కాకినాడ
మెజెస్టిక్ సినిమా
ఏలూరు
శ్రీ రామకృష్ణ టాకీస్
రాజమండ్రి
జయ టాకీస్
విజయనగరం
శ్రీ కృష్ణ సినిమా
బెంగుళూర్
సాగర్ టాకీస్
సికింద్రాబాద్
రాజేశ్వర టాకీస్
విశాఖపట్నం
పూర్ణా థియేటర్
మద్రాస్
7-6-40 పారగాన్ టాకీస్

సుమంగళీ
దర్శనము

సుమంగళి

శుభప్రదము
ఆనందప్రదము.

A B.N.REDDI - RAMNOTH - SEKAR PRODUCTION

DIRECTED by B.N.REDDI
A VAUHINI PICTURE
DISTRIBUTED by VAUHINI

MADE AT NEWTONE STUDIO

... Zamin Ryot Power Press, 168 Danduvari St. Nellore.

10 పేజీలు అణా: సం॥ చందా రు 4: R. No. M. 3152.

జమీన్ రైతు

—సంపాదకుడు : నెల్లూరు వెంకటామినాయుడు.

సంపుటం 11 | శుక్రవారము: నెల్లూరు : 24—5—40. | సంచిక 21

ఈ వారంలో—

1. నెల్లూరు ముచ్చట్లు.
2. ఫ్రాంసులో జర్మనీ విజయాలు.
3. ఆరెస్టులు అంశేలు.
4. రైతులీలలు కథ.
5. తిరుపతి శ్రీ క్షేత్రము.

ఫ్రాన్సులో జర్మనీ విజయాలు

తొలిపోరాటాల్లో జర్మనీకి విజయం కలిగినా అంత్య విజయము మాదేనని మిత్రమండలి వారంటున్నారు.

వాయువేగంతో జర్మను సైన్యాలు బ్రిటనువైపు పోవుచున్నాయి.

బెల్జియంలో జర్మనీధాటికు అడ్డులేకున్నది.

జర్మనీ యీనెల 10 తేదీనుండి సర్వశక్తులను కేంద్రీకరించి ప్రపంచాన్నంతా నిర్ఘాంతపరు స్తున్నటువంటి యుద్ధాన్ని సల్పుతున్నది. చండ ప్రచండమగు తుపానువలె దానినూతన పద్ధతులకు ఏదియూ అడ్డునిలువ జాలకున్నది. 10 తేదీన ఒక్కరోజునే హాలెండు, లక్జంబర్గు, బెల్జియం, దేశాల మీదికి దాడీసల్పి ఒక్కరోజులోనే లక్జంబర్గును, నాల్గురోజులలోనే హాలెండును, దేశాలను వశపరుచుకొన్న విషయం పాఠక మహాశయులకు తెలిసియే యున్నది. గత మహాసంగ్రామంలోకన్నా నేడు ఆనేకరెట్లు బలీయమైయున్నదన్న బెల్జియందేశానికి, బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి, సైన్యాలు ఎంత సహాయము చేసినా జర్మనీ ధాటిని ఎదుర్కొన జాలకపోతున్నాది. ముఖ్యమగు అంట్వర్పు, లీజ, నామూరు కోటలు జర్మనీకి వశమైనాయి.

బెల్జియం ముఖ్యపట్టణమగు బ్రస్సెల్సునుండి ప్రభుత్వ కార్యాలయం ఆస్టెండునగరానికి 16 తేదిన మార్చబడింది. 17 తేదిన బ్రస్సెల్సు జర్మనులకు ఆహుతి అయింది.

బెల్జియానికి సహాయం చేయవెళ్లిన మిత్రమండలి సేనలు వెనుకకుమరలుచున్నాయి. ఇదొక యుద్ధతంత్రమట. యిచటతీవ్రంగాయుద్ధంజరుగుచున్నది.

బెల్జియంలోను, హాలండులోను జర్మనులు ఆక్రమించిన ప్రదేశానికి జర్మను సైనికాధికారిని నియమించారు. హాలండులో సెయిస్ ఇన్ క్వార్టును పరిపాలన సాగించడానికి అధిపతిగా ఏర్పాటుచేశారు.

జర్మనుల ధాటిని తీవ్రంగా ప్రతిఘటించగలవని ప్రకటించబడుచుండిన హాలండు, బెల్జియం దేశాల పరిస్థితులు యీవిధంగా ఆశ్చర్యకరంగా మారిపోయినాయి.

పి. వి. సుబ్బారావు.

హాలండు, బెల్జియం, దేశాల్లో యుద్ధంకన్నా ఫ్రాన్సులో వారంరోజులుగా జరుగుతుండే యుద్ధపోకడలు మెరుపులవలె నున్నాయి. ఎవరికిని అవగాహన కావడంలేదు. తుపాను వచ్చిందంటే ఏవిధంగా ఊడుచుక పోతుందో అదే విధంగా జర్మను సైన్యాలు వాయువేగంతో సముద్రతీరం వైపు ముందుకు పోతున్నాయి.

బెల్జియం సరిహద్దువద్ద మాగినేటు లైనుచివరన యేడాదిక్రిందట ఫ్రెంచివారు నూతనంగా నిర్మించిపట్టి రక్షణశ్రేణిని జర్మను సైన్యాలు 60 మైళ్లు ఛేదించుకొని సెడాన్ ప్రాంతంగుండా ఫ్రాన్సులోనికి జొరబడినాయి. ఫ్రెంచి సైన్యాలు బెల్జియంలో పోరాడుటకు వెళ్లియున్నందువను యీప్రాంతంలో తగిన బందోబస్తు లేకుండినందువను జర్మనులు సులభంగా రాగలిగిరని మిత్రమండలివారు ప్రకటించారు.

ఈ విధంగా చొచ్చుకొని వచ్చిన జర్మనులను మిత్రమండలివారు వుత్తరంనుండి, దక్షిణంనుండి, ముందువైపు ఎదుర్కొన్నామన్నారు. జర్మనులు ముందుకుపోవడానికి వీలులేకుండా దారులను అడ్డగించామన్నారు. కాని యిన్ని చేసినా జర్మనీసైన్యాలుయెటులనో తప్పించుకొని పోగలిగినవట. ఈ ప్రాంతంలో చాలా తీవ్రమగు, ప్రమాదకరమగు యుద్ధంజరిగింది. జర్మనుల యుద్ధ విధానం ఫ్రెంచి సేనాధిపతులకు దిగ్భ్రమకొల్పింది. ఫ్రెంచిసేనాధిపతిగ 16 తేదివరకు వుండిన గామెలిన్ గారు జర్మనీ యుద్ధం వాయువేగంతోను, ఆశ్చర్యకర్యంగాను వున్నదని అన్నారు. ఈయుద్ధాల్లో జర్మనీ సైన్యాలకే విజయం కలిగింది.

మొట్టమొదట బ్రహ్మాండమగు జర్మను మోటారు దళాలువచ్చి చల్లాచదరుచేస్తాయి. దీనితరువాత మోటారులమీద సైన్యాలువస్తాయి. దీనితోకూడా విమానాల బాంబులభీభత్సం. ఇదిగాక ఆకాశ గొడుగులద్వారా జర్మనులు ఫ్రెంచిసేనల మధ్యదిగి చెల్లాచెదరు చేస్తున్నాయి. ఇట్లా అనేక విధాలుగా యుద్ధసంక్షోభం జరుగుచున్నది.

ఫ్రాన్సులోకి జొరబడి, ప్రమాదకరమైనవన్న యుద్ధాల్లో జర్మనీ విజయం పొందగనే ప్రపంచమంతా ఆట్టుడికినట్లు వుడికిపోయింది. మిత్రమండలి విజయానికి అన్నిదేశాలు సహాయం చేయాలన్న ఘోషబయలు దేరింది.

ఈ యుద్ధంలో ఒక ముఖ్యమగు విషయం గమనించాల్సుంది. జర్మనీ ఇతరదేశాలలో జొరబడి భీభత్సం చేసి విజయంపొందుచున్నది. జర్మనీలో యేలాటి గందరగోళంలేకుండా శాంతంగా వుంది. మిత్రమండలివారు యింతవరకూ డిఫెన్సులోనే వుంటూవచ్చారు.

ఈసమయంచాలా మహోపద్రవమైనదని, మిత్రమండలికి విజయం కలగాలంటే వెనుకనుండి శత్రువును ప్రతిఘటించుటమాని, శత్రువులోనికి జొరబడి హఠమార్చే పద్ధతి అవలంబించాలని బ్రిటిషు ప్రధాని 19 తేదీన ప్రకటించాడు. 18 తేదీన పారిస్ నుండి ఫ్రెంచి ప్రధాని, విదేశాంగ మంత్రి వారలతో నూతనయుద్ధ పద్ధతులను అవలంబించుటకై సంప్రతించాడు. దీని ఫలితంగా ఫ్రెంచిసేనాధిపతిగ నుండిన గామెలిన్ తొలగించబడి, గత మహాసంగ్రామంలో మిత్రమండలివారి విజయమునకు కారకుడగు జనరల్ వేగాండు నియమించబడ్డారు. సేనాను పెటెన్ గారు వైస్ ప్రధాన మంత్రిగా నియమించబడ్డారు.

కొండంత ఆశతో వేగాండు గారిని యింకను సేనాధిపతిగా చేసినా జర్మనుల పురోగమనాన్ని ఆపలేకున్నారు. సేనాధిపతి మార్పు సందుకట్లలో ఏకధాటిగా జర్మనులు బ్రిటను వైపు వెళ్లుచున్నారు. ఫ్రాన్సుకు వాయువ్యదిక్కునవుండే ఆరాస్, అమీన్స్, పట్టణాలను జర్మనులు ఆక్రమించుకున్నారని పేటివార్తలు తెలుపుచున్నాయి. ఆరాస్‌ను మరల వశపరచుకున్నామని ఫ్రెంచివారంటున్నారు. సముద్రతీరానికి సమీపంలోకి జర్మను సైన్యాలు వచ్చినాయన్నమాట. లోవానగరాన్ని ఫ్రెంచిసేనలు ఖాళీచేశాయని, యుద్ధంలేకనే జర్మనులు ఆక్రమించారని తెలుస్తున్నది.

జర్మను సైన్యాలు ఫాన్సు సముద్రతీరంవరకు చొచ్చుకొని కలేపట్టణాన్ని పట్టుకొన్నాయంటే బ్రిటనుకు పాతిక మైళ్ళ దూరంలో చేరారన్నమాట. ఇది బ్రిటనుకు చాలా ప్రమాదకరం. హాలండునుండి సముద్రతీరమంతా జర్మనుల స్వాధీనమై యుంటుంది. విమానదాడులను బ్రిటనుమీదికి వర్షంవలె కురిపించడానికి వీలుంటుంది.

కాని ఒక్కవిషయం గమనించవాల్సుంది. ఇంతదూరం చొచ్చుకొనివచ్చిన జర్మను సైన్యాలు సుస్థిరంగా నిలువగలవా యనునది గొప్ప ప్రశ్న. ప్రస్తుత పరిస్థితులు మిత్రమండలికి అపాయకరంగా క్లిష్టంగా కనపడినా, ప్రథమపోరాటాల్లో జర్మనీకే విజయపరంపరలు లభించినా, అంత్యవిజయం మాత్రం తమదేనని బ్రిటీష్, ఫ్రెంచి ప్రధానులు ప్రకటిస్తున్నారు. మిత్రమండలివారికన్నా జర్మనీకే ఎక్కువనష్టం కలిగిందని, మిత్రమండలి సైన్యాలు చెక్కుచెదరకుండా వున్నాయనీ, కాబట్టి భయపడవలసిన కారణం లేదని అంటున్నారు. జర్మనుల నూతనపద్ధతులను ఎదుర్కొడానికి వీరు కూడా క్రొత్తఎత్తులు ఎత్తుతారట

ఆగస్టు 15 తేదీ లోపుగ యుద్ధం పూర్తిచేస్తానని జర్మనీలోని అధికారులసభలో హిట్లరు వాగ్దానం చేశాడని వార్త. ప్రస్తుతంజరిగే మెరుపు యుద్ధంవలన యీవార్తయందు సత్యమున్నదని నమ్మవాల్సుంది. కాబట్టి యుద్ధం అతిదారుణంగా వుండగలదని వూహించవాల్సుంది.

ప్రమాదపరిస్థితులను ఎదుర్కొవడానికై బ్రిటనులో తగుచర్య గైకొనుచున్నారు. లండను తూర్పు ప్రాంతంలోని, పసిబిడ్డలను వేల్సు మొదలగు ప్రదేశాలకు పంపివేశారు. గాలిగుమ్మటాల ద్వారా దిగువారిని అరికట్టడానికి 17 మొదలు 65 సం॥ వారిని వాలంటీయర్లుగా చేస్తున్నారు. అమెరికానుండి విశేషంగా విమానాలను తె[illegible] స్తున్నారు. ఫ్యాక్టరీలను ప్రభుత్వంవారే వశ[illegible] కొని ఆయుధ సామగ్రిని తయారు చేస[illegible] నేడు ఫ్రాంస్సులోగాని, [illegible] జరిగే యుద్ధఫలితాలపై బ్రి[illegible] వుంది. అందుకనే బ్రిటిష[illegible] కేంద్రీక రిస్తున్నారు.

[స్థలసంకోచం [illegible] యివ్వడానికి [illegible] క్షమింగోరి[illegible]

ప్రధాన ఆంధ్రనగరాలలో విడుదల!

మే 31

"త్రిలింగ జననీ దివ్యపతాకం
తెలుగు కోటలో నిల్పుటకే
తెలుగు పౌరుషం జూపుటకే
తెలుగు జాతి నిర్మించుటకే
రండీ ఆంధ్రులు - లెండీ వీరులు - లెండీ - లెండీ ఈనాడే"

మహోజ్వల ఆంధ్ర చరిత్రను చాటే చిత్రం

నవీన భారత్ వారి

—* తారాగణం *—

లక్ష్మీరాజ్యం, ఉమాదేవి, కనకలింగేశ్వరరావు, ముంజులూరి కృష్ణరావు, నగరాజరావు, నటేశం, కాశీ చెంచు, సుబ్బరామిరెడ్డి, రమణారెడ్డి మొదలైనవారు

*

★

కెమెరా:
వెంకట్రామన్

★

సౌండ్:
రామచంద్రన్

★

ప్రొడక్షన్ డైరెక్టరు:
కె. పట్టాభి
రామరెడ్డి

★

మ్యూజిక్:
ప్రభల సత్యనారాయణ

★

డైరెక్షన్:
గోపాలరావు, రామగోపాల్

Producers:
B... h Pictures Ltd.

STUDIO
Prakjyoti

For Bookings:
K. RAJAGOPALA REDDY Esq.
St'Thome High Road, Mylapore, Madras.

తిరుపతి తెల్లేనుగు

(Oriental Institute)

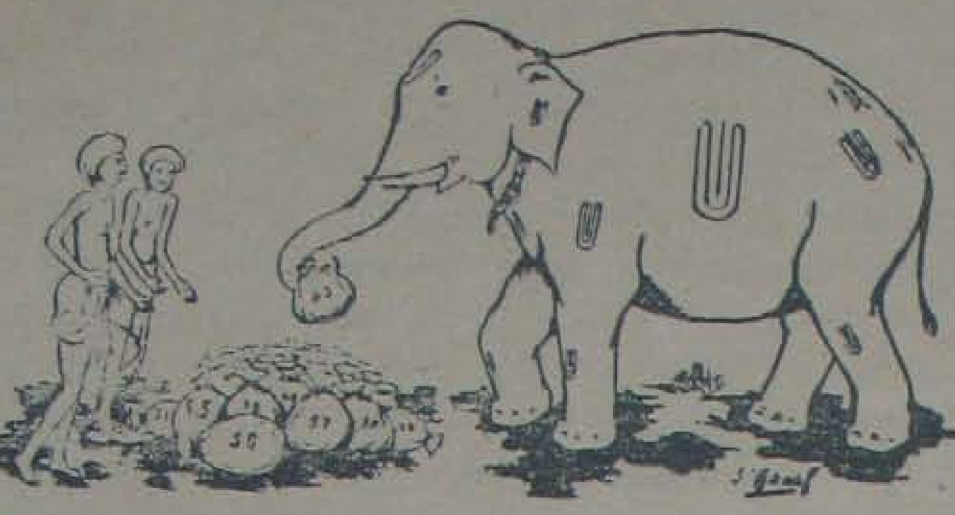

ఓయబ్బో! ఈ తెల్లేనుగు (ఓరియంటల్ యిన్‌స్టిట్యూటు) మూలాన రైతు లోకం నాశనమౌతోంది. ఏటా రు 58 వేలు తింటున్నది. ఇందువల్ల బడ్జెటులో ఏటా రు 70 వేలు చూపించినా రు 85 వేలకు మించి ఖర్చుపెట్టడంలేదు ఇర్రిగేషన్‌కు.

ఈ ఏనుగ ఇంకా కొంతకాలం తిరుపతిలో ఉంటే దేవస్థానాన్ని గూడ తింటుంది.

ఓ రైతులారా! పౌరులారా!

తరమండి, ఈ ఏనుగను తరమండి!!

తిరుపతి దేవస్థానము, చట్టప్రకారం, ఏడుగురు మెంబర్లుగల ఒక కమిటీచే పాలింపబడుచున్నది. గవర్నమెంటు ఉద్యోగియగు కమీషనరు యీ కమిటీకి సహాయభూతుడుగా నుంటుంటాడు. ఈ కమిటీ, చట్టములోని దేవాలయములను, ఎస్టేట్లను, తదితరసంస్థలను అజమాయిషీ చేస్తుండాలి.

దేవస్థానపు గడచిన మూడు సంవత్సరముల లెఖలనుజూస్తే, 1937-38 సం॥ లో రు 16,000, 1938-39 సం॥ లో రు 31,000, లోటుగలదు 1939-40 సం॥ లో రు 2,50,000, లోటుండునని వూహింపబడుచున్నది.

చట్టంలోని 36 వ శెక్షను ప్రకారం, దేవాలయముల పోషించుట, ఎస్టేట్లు, యిన్‌స్టిట్యూషనుల పరిపాలించుట, కమిటీ బాధ్యతైయున్నది. ఏమైనా డబ్బు నిల్వయుండినట్లయితే, దేవస్థాన సంబంధమైన పనులకు కమిటీ ఖర్చుపెట్టవచ్చును.

అట్టి పనులలో ఒకటి హిందూ శాస్త్రముల అభివృద్ధిలోనకి తెచ్చుట. కమిటీవారు ఒక సంస్కృత కళాశాలను, ఒక వేదపాఠశాలను సం॥ నకు రు 22 వేలు ఖర్చుపెట్టి నడుపుతూవుండిరి. వీటికితోడు ప్రతిసంవత్సరమునకూ రు 80 వేలు ఖర్చుఅయ్యే ఒక ఓరియంటల్ యిన్‌స్టిట్యూటును ప్రారంభించాలని గత సంవత్సరం నిశ్చయించారు. డబ్బు మిగిలితే 37 వ శెక్షను ప్రకారం యీ విధంగా ఖర్చు పెట్టవచ్చుకాని, పైచెప్పిన విధంగా ప్రస్తుతమున్న పాఠశాల, కళాశాలాదులనే పోషించుట కష్టంగానున్నది. ఓరియంటల్ కళాశాలనే గనక నడుపుతూవుంటే ప్రతి సంవత్సరం కనీసం రు 80 వేల లోటు కలుగుతుంది.

బడ్జెటును సరిపుచ్చాలంటే దేవాలయాలమీదగాని, ఎస్టేట్లమీదగాని పెట్టేఖర్చును తగ్గించాలి. అయితే స్క్రీమ్ ప్రకారం దేవాలయాలమీద జేరయు ఖర్చును తగ్గించుటకు వీలులేదు. యిక యెస్టేట్లమీద ఖర్చే తగ్గించాలి.

గత 6 సం॥ నుండీ కమిటీవారు బడ్జెటులో, ఎస్టేటు చెర్వులు మరమ్మతులకుగాను రు 75 వేలు జూపించుచున్నారు. కాని వారు రు 35 వేలు మాత్రమే ఖర్చు పెడుతూ వచ్చారు. బడ్జెటులో చూపినప్రకారం ఖర్చుపెట్టి వున్నట్లయితే, దేవస్థానపు లోటు రు 25 వేలకు బదులు రు 50-60 వేలయి వుండేది.

యిప్పటికే, రైతులకు ఉపయోగకరమైన పనులకై ఖర్చుపెట్టవలసిన దాంట్లో నాల్గవ వంతైనా ఖర్చుపెట్టుట లేదని రైతులు గగ్గోలు బెటుతున్నారు. యిక ఓరియంటల్ యిన్‌స్టిట్యూషన్నుగూడా నడుపు తుండేటట్లయితే, ఆకాస్తగూడా ఖర్చుపెట్టరు. ఇది రైతులకు గొప్ప దెబ్బవుతుంది.

బడ్జెటును సరిపుచ్చుటకు యింకొక మార్గమేమిటంటే, రైతులకిచ్చుచున్న 0-4-0 కమిషన్ను మానివేయడం. ఈసందర్భంలో ఇంకొకటి చెప్పాలి. గవర్నమెంటు ఏరియాలో రైతు యకరానికి రు 10 చెల్లిస్తుంటే, అట్టిభూమికే ఎకరానికి రు 30-60 వరకు యిచ్చటి రైతు చెల్లిస్తున్నాడు. ఇదీ రైతుకు భరింపరానిది.

బడ్జెటును సరిపుచ్చే యింకొక మార్గమేమిటంటే, యిదివరకు పెట్టుబడులు పెట్టిన మొత్తము రు 20 లక్షలనుండి కొంతివాడుట. యిందులో 2 లక్షల 50 వేలు దేవాలయ పునస్సృష్టి ఫండు (Temple Renovation Fund) కు రు 2 లక్షలు ఎలక్ట్రిసిటి తగ్గింపు ఫండు (Electric Depreciation Fund) కు పోతుంది. తిరుత్తని తాలూకాలో సర్వే, సెటిల్‌మెంటు పనుల కొరకు రు 2 లక్షల 50 వేలు గవర్నమెంటులో డిపాజిటు చేయబడివున్నది. యింకొక రు 5 లక్షలు పుత్తూరు, కచ్చినాడులలో సర్వే, సెటిల్‌మెంటు పనులకు కావలసియున్నది.

దేవాలయాల అభివృద్ధిస్కీము ఒకటి యిదివరకే కాంక్షను కాబడివున్నది. దీనికొక రు 3 లక్షలు కావలసివస్తుంది. ఈమాదిరిగా ఖర్చులన్నీపోను, ఓరియంటల్ యిన్‌స్టిట్యూషన్ పోషవార్థమై కమిటీవారి చేతిలో రు 4-5 లక్షలు వుంటవి. ఈమాదిరిగానే, సంవత్సరమునకు రు 80 వేల లోటుతో బడ్జెటు సాగుతూ వున్నదంటే, ఆ 4 లక్షలు 5 సం॥ లలో ఖర్చవుతవి. యింత కార్యకలాప ఫలిత మేమవుతుందయా అంటే, ఆ పెట్టుబడుల మొత్తం 20 లక్షలమీద, యేటా వచ్చే రు 75 వేల వడ్డీ పూజ్యమౌతుంది.

పై విషయాలనుబట్టి ఓరియంటల్ యిన్‌స్టిట్యూషన్ నడుపుటకు కమిటీవారి చేతిలో యేమి డబ్బు వుండదు: అదనా యిన్‌స్టిట్యూషన్ను సాగించదలిస్తే, చెరువుల మరమ్మతులు నాశనమౌతవి. పెట్టుబడుల మొత్తము సున్నా అవుతుంది.

ఓరియంటల్ యిన్‌స్టిట్యూషనుకు సంవత్సరనకు రు 58 వేలు అధనంగా ఖర్చుయితున్నదంటే యిచ్చట 13 ప్రొఫెసర్లు, అసిస్టెంటు ప్రొఫెసర్లు వున్నారు. యీ వుద్యోగాలకు యితరచోట్లలో రు 100-150 లు యిస్తుంటే, వీళ్లకు రు 300-350 లు యిస్తున్నారు. వుండే విద్యార్థులు 6 గురు కాబట్టి అధనంగా [illegible] చేసి డబ్బంతా వృథా.

దేవస్థానపు ఆర్థికస్థితి యేలా వుందో జూడండి. మార్చి నెలాఖరువరకు హాజరు పెట్టిన బిల్లుల నింతవరకు చెల్లించలేదు. దీనికి కారణము గవర్నమెంటుకు కట్టవలసిన చేషకేషు చెల్లించుటకే డబ్బు పూర్తిగా లేకపోవుటయే.

---

18 వ ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్య మహాసభ, నంద్యాల.

అధ్యక్షులయిన శ్రీలక్ష్మీపతిగారు సీలోనునుండి వచ్చుటచే మే 19-20 తేదీలలో యీ వైద్య సమ్మేళనము జరుపుటకు వీలులేకపోయినది. గనుక జూన్ 8-9 తేదీలలో ఆంధ్ర వైద్యమహాసభ, నంద్యాలలో జరుగునట్లు నిర్ధారణ చేయబడినది.

ఇండియా, బర్మాలో 56000 కుటుంబములు

"జనరల్ అస్యూరెన్సు"

వలన రక్షణ పొందుచున్నవి.

ఈనాటికి రు. 3,70,00,000 పైబడిన భీమాపట్టాలు అములులో యున్నవి.

రు. 62,00,000 పైగా ప్రజలకు "క్లెయిము" చెల్లింపబడినవి.

వ్యయము ఎంతో తక్కువ!	పట్టాదారులు పొందే బోనసు రేటు చాల ఎక్కువ!

1907 లో స్థాపితము — అజ్మీరులో హెడ్డాఫీసు.

జనరల్ అస్యూరెన్సు సొసైటి లిమిటెడ్ మిగుల ప్రఖ్యాతికి వచ్చినది.

నెల్లూరు- చిత్తూరుజిల్లాలలో పనిచేయు ప్రతినిధులు వివరములకు వ్రాయండి.

బ్రహ్మదత్త ఎస్క్వైయిర్, B. Sc., LL. B., F. S. S. (London) జనరల్ మేనేజరు, అజ్మీరు.

లేక

బి. జె. ప్రసాద్, ఆర్గనైజింగ్ సెక్రటరీ, నెల్లూరు.

శ్రీ కృష్ణాశ్రమం.

స్థాపితం 1920

కుష్టురోగులకు వరప్రసాదము

డాక్టర్ యం సుబ్బారెడ్డిగారి గ్యారంటీ మందులనే వాడుడు,

వివరములకు:—

రెడ్డి & కో గోపాలపురం పోస్టు తూ. గో

బ్రాంచీలు:— (1) వాల్తేరు ఆర్ యస్ పోస్టు
(2) గాంధీనగరం- బెజవాడ.

ఉన్మాదము లేక పిచ్చి!

అన్నిరకముల పిచ్చిలను మొదలంటు నిర్మూలించుటలో "ఉన్మాద గజకేసరి" సాటిలేనిదని పెక్కురచే కొనియాడ బడుచున్నది. 5 రకముల మందులు, నెలకు రూ 8 మాత్రమే. పోస్టేజి వేరు. ఆర్డరుతో రూ 2/ అడ్వాన్సు బంపుము రైల్వేయాత్రను తప్పక తెలుపవలెను క్యాటలాగు శ్రీ ప్రతియూరి యేజంట్లు కావలెను. వివరాలకు నేడే కార్డు వ్రాయండి.

ఉన్మాద గజకేసరి కుటీరము.

చెర్యోరు. తూ. గోదావరిజిల్లా.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల పేరారెడ్డి

చిన్నబజారు - నెల్లూరు.

నమ్మకమగు బంగారు, వెండి నగల వర్తకులు.

మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడియున్నవి. లేనిచో ఆర్డరుయిస్తే వెంటనే చేసి యివ్వబడును

కుష్ఠు బొల్లి : వగైరా

కుష్ఠు, బొల్లి, మేహపుచ్చలు, సెగ, నరాలు వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స: తెలుగునకు లిఖిం బి. రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిష్టర్డు) ప్రొప్రయిటరు బి. వి. రెడ్డి, గోపాలపురం, తూ॥ గో॥ జిల్లా

కథ:-

దైవలీలలు:

—మద్దెల సుబ్రహ్మణ్యం.
(విశారద)

కామేశ్వరరావుకు పన్నెండో యేటే పెళ్లయింది. గుడివాడ్లో విద్యార్థి దశలో వుండంగా అసహాయోద్యమం ప్రారంభమయింది. దాంతో హైస్కూలుకు చదువుకి స్వస్తిచెప్పి జాతీయ విద్యాలయంలో చేరాడు, మూడు సంవత్సరాల్లో హిందీ ప్రచారక పట్టాన్ని పొందాడు. ఇటు భార్య రజస్వల అయింది. కాపురంచేస్తామని పట్టు బట్టారు తల్లిదండ్రులు. ఇప్పుడే వొద్దన్నాడు. కామేశ్వరరావు. ఖరతెవంలోనే రెండుకాయలు కాస్తేచూచి చస్తాం అని బ్రతిమిలాడారు కూడాను. కానివాళ్ల కోర్కె కొనసాగలేదు. నాకు ప్రపంచ జ్ఞానమేమిటో తెలియకముందే ముడి పెట్టారు. వూహ తెలిసి పెద్దవాళ్లయ్యాక కూడా మీరు సంపాయించి పెడితే తింటూకూర్చోవాలి. యిప్పుడేం తొందరలేదు. సంపాయించి పోషించ శక్తిగలిగినప్పుడే తీసుకొచ్చు కుంటాను. మీరు నన్ను మరీ బాధించకండీ అన్నాడు ఖండితంగా కామేశ్వరరావు.

హిందీప్రచారం నిమిత్తంగా సాగేరోజులవి కామేశ్వరరావుకూడా ప్రచారం మొదలు పెట్టాడు. తనవద్ద చదివిన కుర్రాళ్లని భక్తునివ్యాసు చేయిస్తున్నాడు. విద్యార్థులకు కామేశ్వరరావంటే పరవిధమైన భయభక్తులూ ఆదరమూ కలిగినవి. అతడెంత చేపుతే అంతా ప్రతివాడునూ. దీనిని పురస్కరించుకుని చుట్టుప్రక్కల గ్రామాల్లో కాంగ్రెస్ ప్రచారం సాగించాడు. పాటకపు జనంలో సైతం స్వరాజ్యం అంటే యేమిటో కలవరం పుట్టించాడు. విదేశవస్తు బహిష్కారం చేయించాడు. కాంగ్రెస్ అంటే గిట్టనివార్ని కూడాను పండలాదిగా పావులా సభ్యుల్నిగా చేర్పించాడు. యింటింటికీ తిరిగి రాటం, కదురూ ఆడితేనేగాని దేశానికి మోక్షంలేదంటూ ప్రార్థించాడు. కుర్రవాడంటూ ప్రార్థించడంలో గాఢమైన దేశాభిమానం గలిగింది ప్రజల్లో. దీనిఫలితంగా చుట్టు ప్రక్కలున్న యిరవై గ్రామాల్లోనూ యింటింటా రాటాలు వెలిసినై. చదువుకున్న యువతీ యువకులేగాక యెప్పుడూ వొళ్లువంచని సంపన్న గృహిణులు సైతం రాట్నాలు త్రిప్పారు. ఖద్దరు ప్రవృత్తి సంస్థంటూ బయటి కొచ్చిందొకటి. ఆ యిరవై గ్రామాల్లోనూ కామేశ్వరరావంటే దేవుడు......అ-కాదు, ఆదర్శ పురుషుడు.

(2)

అప్పటికి యిరవైరెండేళ్లు వుంటయికామేశ్వరరావుకు. యింత లేతవయసులో యింత పనిచేసినవాడు యింకా చదువుకుంటే వుత్తరోత్తర మంచివృద్ధిలోకి వస్తాడని దీవించింది ప్రజ. కొందరి సహాయంతోనో, ప్రోద్బలంతోనో కాశీ విద్యాపీఠంలో చేరాడు. ఇక్కడ వాతావరణానికీ అక్కడ వాతావరణానికీ భేదం వుండడం మూలాన ఆరోగ్యం చెడేట్టు కనుపించింది; యింకా ఆహారం విషయంలోగూడా అనువగు పరిస్థితులు లేవు. అంచేత కష్టే ఫలే అన్నసూత్రాన్ని బట్టుకొని పదిసంవత్సరాల్లో చదివే విద్యను రాత్రింబగళ్లు కృషిచేసి ఏడుసంవత్సరాల్లోనే ముగించాడు. వుపాధ్యాయులుగూడాను కామేశ్వరరావుయందు చాలాప్రీతిగా వుండేవాళ్లు. తీరా పరీక్షలు యింక రెండు మూడురోజు లున్నయనగా తలనొప్పిమీద తీవ్రజ్వరం పెట్టుకువచ్చింది కామేశ్వరరావుకి. వుపాధ్యాయులెంతో శ్రమపడ్డారు; జిల్లాడాక్టర్ని సైతం తీసుకొచ్చారు ప్రిన్సిపాలు. కాని లాభంలేకపోయింది. అధికమానసిక పరిశ్రమం చేయడంమూలాన వొచ్చింది. చప్పునతగ్గడం చాలాకష్టం. తగ్గినా ప్రమాదం కనీసం యిరవైరోజులకన్నా విశ్రాంతి వుండాలి. పడక వదలకూడదు అని యేదో యింజెక్షనిచ్చి యీటానిక్కు లోపలి కివ్వండంటూ ఒకచీటీ రాసిచ్చాడు డాక్టరు.

పరీక్షలు అయిపోయినై. తోడివాళ్లతోపాటు పరీక్షలో కూచోనందుకు చాల కించబడ్డాడు కామేశ్వరం. అది అవమానంగూడా అనుకున్నాడు. పరీక్షమీద విరక్తి గలిగింది. యిక అక్కడ వక్క క్షణమేనా వుండగూడదని నిశ్చయించుకున్నాడు. కులాసాకలగడంతోటే యెంత చెప్పినా వినకుండా విద్యాపీఠాన్ని, వుపాధ్యాయుల్నీ ప్రిన్సిపాల్నీ, సహాధ్యాయుల్నీ వొదల్లేక వొదిలేడు. యింటికి చేరుకున్నాడు.

ఇంతకు మన్మథుడు వుత్తకొంటెవాడు. కాకపోతే యిన్నాళ్లదాకా వూరుకున్నవాడు యిప్పుడు కామేశ్వరరావుమీద తనబాణాలను ప్రయోగించడ మెందుకు! అతనికింక వైరాగ్యంపోయింది. శాస్త్రం ప్రకారం చూచినా యిరవై అయిదు దాటిందాయెను వయస్సు. ఆహోరాత్రములు కామేశ్వరరావు కిప్పుడు భార్యనిగురించిన చింత దప్ప మరోచింత లేకుండాపోయింది. భార్యని యెప్పుడెప్పుడు తెచ్చుకుందామా అని వువ్విళ్లూర మొదలుపెట్టాడు. కొన్నిరోజులయింతర్వాత అసలు పట్టలేకపోయాడు. తల్లి దండ్రులతో చెప్పాలనుకుంటాడు. కాని సిగ్గు. వుపరి పోషించ శక్తిగలిగినప్పుడే తీసుకొచ్చుకుంటానని ప్రతిన. యినన్నీ యోచించి యేమని మాట్లాడవలెనో తెలియక గిజాటు పడుతున్నాడు. మిత్రుల్ని సలహా అడుగుదామా అంటే యిన్నాళ్లు కాంగ్రెస్ భక్తుడు, యిప్పుడు భార్యాభక్తుడని యెక్కడ కొంపతీసి యెగతాళి చేస్తారోనని భయం.

కాశీనుంచివచ్చి అప్పుడే యిరవైరోజులు అయిపోయినై. రోజుకు రోజుకు కృశించి పోతున్నాడు. దిగులుతో కన్నప్రాణంగదూ తల్లిగనిపెట్టిందీ విషయం. అడిగితే యెక్కడ కోప్పడుతాడోనని జంకిందతల్లి. కానివుండలేక పోయింది.

కామేశ్వరరావు పంచపాళిలో కూచోని మదనుడు చేసిన గాయాల్ని వేమనయోగి సుభాషితాలతో, మాన్పుకుంటున్నాడు. అన్నపూర్ణమ్మ దగ్గరకువచ్చి కూచున్నది. యేలాగా చెప్పవలెనని ప్రయత్నిస్తున్నది. కాని, చెప్పలేకుండా వుంది. చివరకు యెల్లాగైతేనేమి యీలాఅంది. ఏమిటి చదువు కుంటున్నావు? ఏమీలేదులే వేమనయోగి జీవితం చూస్తున్నాను అన్నాడు కామేశ్వరరావు.

'సరేగాని అబ్బాయీ, యెన్నాళ్లురా వొంటరిగా వుండేది. కాపురంచేసుకోరా' అన్నది.

చప్పున విషయం తెల్సేసరికి ప్రతిజ్ఞకు భంగమనుకున్నాడు కామేశ్వరరావు.

'యిప్పుడేంలేవే అమ్మా, చేసుకుంటాను నెమ్మదిగా'

కుమారుడు కోప్పడకపోగా వుపరియేదో రకంగా సమాధానం యివ్వడంమూలాన అన్నపూర్ణమ్మకు కొంచెం ధైర్యం గలిగింది.

"అట్లగాదునాయనా, నువ్వు నాముద్దు చెల్లించాలి. మీ నాన్నగారు చూడూ యెల్లాకృశించి పోతున్నారో, యెప్పుడూ నీధ్యాస. నేను కోపూమరి. మొన్న యీమధ్య మీ మామగారు కూడా వచిపోయాడు పాపం! ఆయన్ని చూస్తే నాకుచాలా దిగులువేసింది. రజస్వలయిన పిల్లనెన్నాళ్లుంచు కొంటారుయింట్లో కేవువైశాఖంలో ముహూర్తాలున్నాయట వినవూనామాట"

కామేశ్వరరావు మౌనంధరించాడు. అన్నపూర్ణమ్మమళ్లీ చెప్పసాగింది.

"నాయనా మేం యిక బతికినన్నాళ్లు బతకం. ఏదో వచ్చంగా వుండేచూచి చావాలనివుంది. నీ నాన్నగారు మాత్రము యింకేం సంపాదించి తేగలరు. నామాటవిని కాపురంచేసుకొని యెల్లాగయినా నాల్గుడబ్బులు సంపాయించే వుపాయంచూడు"

కామేశ్వరరావు తల్లిమద్దు తోసెయ్యలేకపోయాడు.

(3)

సరళ కాపరానికివచ్చి ఆరేడుమాసాలు వెళ్లిపోవస్తున్నయి. వళ్లు మంచిచక్కగా పనిపాటలు చేయడంతప్ప మరొకటి తెలియదు సరళకు. తండ్రి సంపన్నగృహస్థు కాకపోయినప్పటికీ వొక్కతే కూతురవడం మూలాన గారాబంగా పెరిగింది. చదువు బాగా అబ్బలేదు. అందువల్ల కామేశ్వరరావు ప్రాణానికి ఆవిడ పచ్చివెలగకాయలాగా మింగుడు పడకపోయింది. యెంత ప్రయత్నించినా ఆమె కామేశ్వరరావుని సంతోషపెట్టలేకపోతోంది.

ఆవాళ తండ్రియెక్కడకో పనిమీద పోయాడు. అన్నపూర్ణమ్మ దొడ్లోపని చేసుకుంటోంది. కామేశ్వరరావు ప్రక్కగదిలో కూచోని సరళను చూస్తూ యేదో ఆలోచిస్తున్నాడు. సరళ ముందరింట్లో కూచోని రాటంవడుకు కుంటోంది.

కొంతసేపటికి అప్రయత్నంగా కామేశ్వరరావువంక ఓరచూపు చూసిందిసరళ. కామేశ్వరరావుకూడా ఆమెవంక చూచినాడు ఆ నేత్రద్వయాలు రెండూ వక్కసారిగా గాఢాలింగనం చేసుకున్నయి, గడియారం అయిదుగంటలు టంగ్ టంగని కొట్టింది. ఇంటిముందర చింతచెట్టుమీద వున్న పక్షులు కిలకిలమని అరచినయి. అంతదాకా మబ్బులలో దాగుడుమూత లాడుకుంటున్న సూర్యభగవానుడు పక పక నవ్వాడు.

కామేశ్వరావు సరళదగ్గిరకు వచ్చి కూచున్నాడు. సరళలేచి నిలుచోబోయింది. కామేశ్వరావు సరళచేయి పట్టుకొని కౌగిటిలోచేర్చుకొని "నా మీద దయలేదా" అన్నాడు. సరళ సిగ్గుచేతనో, తన అభాగ్యతతలుచుకొనో తల వాల్చింది. ఆమెతెల్లని మనోజ్ఞమైన వాలుగన్నులలో నుంచి వకటి రెండు నీటి బిందువులు ముత్యాల లాగా రాలినయి. ఆముత్యాల్ని కామేశ్వరావు చూసినాడు. కాటుకచేత నల్లగవున్నయి, దీనత్వాని ప్రదర్శిస్తున్న నాయనట్టు. కామేశ్వరరావు తిరిగి ప్రశ్నించాడు: "సరళా చదువుకుంటావా!" ఆమెతలవంచుకునే "చదువుకుంటాను" అన్నది.

కామేశ్వరరావు పరవశమయి పోయినాడు. సమయంగనిపెట్టి "అమ్మవాళ్లు యేమైనా అనుకోరూ?" అందిసరళ. అతను ముసిముసిగా నవ్వుతూ, యేమీఅనుకోరు. నీకెందుకూ ఆ గొడవంతా" అన్నాడు.

సరళ యిప్పుడు ధారాళంగా పత్రికలు చదివి అర్థంచేసుకుంటోంది. హిందీలో పట్ట పరీక్షగూడా యిచ్చింది రాష్ట్రంలో ప్రథమంగా. సరళకు కామేశ్వరరావు యిప్పుడు కేవలం పెనిమిటే గాదు. గురువుగూడాను. ఇప్పటికి భార్యాభర్తలుఒకరినొకరు బాగా అర్థం చేసుకున్నారు.

ఆవాళ పట్టలేని సంతోషంతో యింటికొచ్చాడు కామేశ్వరం. ఇంటికి వచ్చీరాకముందే "అబ్బాయీ, మధ్యాహ్నం గూడా సరిగా యెంగిలి పడలేదు. కాళ్లు కడుక్కొనిరా" అంది అన్నపూర్ణమ్మ.

"అమ్మోయ్, నీకోమంచి కబురు చెపుతారా" అన్నాడు కామేశ్వరం. "ఏంటినాయనా" అంటూ ఆత్రంలో వచ్చిందితల్లి. సరళకూడా వచ్చి తలుపు కానుకొని నిలుచోని వున్నది

"అమ్మోయ్, అంగలూరు హైస్కూల్లో హిందీ పెడతారట. వాళ్లకొక హిందీ టీచరు కావాలట. నాకు తెలుసునాను. వాళ్లమిట్ట మేసట ప్రెసిడెంటు నన్నుగురించి చెప్పేసేనాను, సరే అల్లాగేవచ్చి కనుపడమన్నాట్ట ప్రెసిడెంటు"

అన్నపూర్ణమ్మ ఆనందం పట్టలేక పోయింది. 'నీకెవరు చెప్పారు నాయనా?'

"వాడే నాకుచెప్పాడు. బందరునుంచి యిప్పుడే వచ్చాడు. క్లబ్‌దగ్గిర కనుపించి చెప్పాడు.

ఇంతలో 'ఏమేవ్ అబ్బాయియింకా యింటికి రాలా? అంటూ వచ్చాడు సీతారామయ్య. అన్నపూర్ణమ్మ యెదురుగాబోయి, అబ్బాయికి వుద్యోగం కాబోతుంది. యింకమీరు అందలంలో కూచుంటారు, అన్నది. సీతారామయ్యకు యీ భూమిక యేదో తెలియదు. "ఏమిటీ విషయం" అన్నాడు. అన్నపూర్ణమ్మ కళ్లల్లోకి చూస్తూ సంగతంతా చెప్పింది. అన్నపూర్ణమ్మ అంతటితో దాచుకోలేకపోయింది. కొడుకు అప్పుడు వుద్యోగం చేస్తున్నట్టే భావవీధిలో ఆకాశ సౌధాలుకట్టుతోంది. ఇరుగు పొరుగు యిండ్లకల్లా చెప్పించింది.

మర్నాడు ప్రొద్దున్న సరళ కాలవకు నీళ్లకు పోయింది. అమ్మలక్కలంతా తలకొక రకంగా నవ్వులాడారు.

"సరళా కొంచెం పలకవే నీపుణ్యం" అంది. పూజారిభార్య వెంకాయమ్మ.

"అమ్మబాబోయ్ ఆవిడ పలుకుద్ది హిందీ టీచరు పెళ్ళామాయె" అన్నది ఇంకొక అమ్మ.

"పట్నవాసం కాపురం పెడుతున్నావు మునక బట్టలు కూ నెయ్యవుగదూ" అంది మరొకావిడ.

"మేం జ్ఞాపకముంటామా సరళా" అంది ఒక ముసలామె.

(4)

కాశీకి పోయినా మన కష్టాలు వెంటవుంటే వుంటయి అంటారు పెద్దలు. అంగలూరులో ప్లేగు వుమ్మరంగా వుంది. దివానికి 5, 6 గురు చస్తున్నారు. నానా అగచాట్లు బడి అంగలూరు నుంచి బెజవాడకు మార్చుంచుకున్నాడు కామేశ్వరరావు. కాని యిక్కడ సుఖంయేదీ? బెజవాడకు వచ్చిన యిరవైరోజులకే యింఫ్లూయెంజాతో మంచమెక్కి అన్నపూర్ణమ్మ చనిపోయింది. అన్నపూర్ణమ్మ చనిపోయిన 10, 15 నాళ్ళకు దిగులుతో సీతారామయ్యకూడాను మరణించాడు. సరళా కామేశ్వరరావులు తీరని దుఃఖములో మునిగిపోయారు. భర్త స్కూలుకు వెళ్లినప్పుడు ఒక్కర్తీ కూచోని నిలపించేదిగాని పొరుగింటికైనా వెళ్లేదిగాదు. ఒకరోజు వంటచేస్తోంది. అన్నపూర్ణమ్మ జ్ఞాపకమొచ్చింది. యింతలో చేతిలో గంటెజారి కాస్తా ఆకుబ్బారి క్రిందపడింది. నారాయణమూర్తి దయవల్ల కాల్లేదు.

సూర్యుడు వుదయిస్తున్నాడు, అస్తమిస్తున్నాడు. తిరిగి మర్నాడు వుదయిస్తున్నాడు. అస్తమిస్తున్నాడు. కాలచక్రం రయ్యిమని ముందుకు సాగిపోతోంది. సరళా కామేశ్వరరావులు

కొరవ 7 వ పేజీలో చూడుడు——

జమీన్ రైతు

24-5-1940

యుద్ధ క్లిష్టత.

'ఆడినమాట తప్పరాదను' నీతివాక్యమును జర్మనుసైనికులు ఒక్క విషయంలో బాగా ఆచరణలో బెట్టారు. మరిపు యుద్ధము సాగిస్తాము- చూడండి మాదెబ్బ! అన్నారు. ఇది డాంబికవాక్కులను కొనిన లోకమునకు, డాంబికముగాదు నిజము అని, కార్యరూపేణ జూపుచున్నారు.

కొన్నిరోజులలో హిట్లరు డెన్మార్కు, నార్వే, హాలెండు, బెల్జియం, లగ్జెంబర్గులపై, పైశాచికత్వమును ప్రపంచమునకు ప్రదర్శించుచు దాడి వెడలాడు. లగ్జెంబరు, హాలెండు, డెన్మార్కులు జర్మనులకు పాదాక్రాంతమైనవని స్పష్టముగా జెప్పవచ్చు. ఉత్తర నార్వే, పశ్చిమ బెల్జియం యింకా పోరాడుతున్న వనుకోండి. బెల్జియం దక్షిణ భాగమును పశవరచుకొని, మాజినో ఉపరక్షణశ్రేణిని భేదించుకొని, ఉత్తరప్రాన్సులో జొరబడి, వాయువ్య మూలనున్న అర్రాస్ మొదలుకొని మ్యూస్‌నదివద్ద వెర్డెన్ వరకు ఆక్రమించారు. వీరిదృష్టి యంతయు కలే రేవుపై కేంద్రీకరింపబడి యున్నది. కలేనుండి ఇంగ్లండు ఆగ్నేయమూలనున్న డోవర్ రేవుకు 23 మైళ్లు మాత్రమే. కలేను బట్టుకొని, డోవర్ జలసంధి మీదుగా యింగ్లండుపై దెబ్బ తీయవలెనని జర్మను సైనికుల ప్రయత్నము. అందుకనే సముద్రము వైపునకు చొచ్చుకొని వస్తున్నారు. అటు పారీస్ ముఖ్యపట్టణం వైపుగూడా చొచ్చుకొని పోతున్నారు. ఈసందర్భమున ఒక్కటి గమనించతగినది. 1914–18 నాటి మహాసంగ్రామములో గూడా ప్రప్రథమున జర్మనీకి విజయము చేకూరి, అంత్యమునకు సంపూర్ణముగ అణగద్రొక్కబడినది. ఈయుద్ధములోగూడా యిట్టి దురవస్థే జర్మనీకి పట్టునని రాజనీతిజ్ఞులు తలంచుచున్నారు.

ఇక యిటలీ పరిస్థితి జూద్దాము. ఇచ్చటి ప్రజలలో యుద్ధప్రచారం పక్వదశకు వస్తున్నది. "మనం యుద్ధంలో దిగుటానికిదే తరుణం; యిది మించిపోతే లాభంలేదు" అని యిటలీ యుద్ధానికి సిద్ధపడుతున్నది. ఇటలీ పడమటి సరిహద్దును మార్షల్ బడోగ్లియో తనిఖీచేసి, ముస్సోలినీకి 21 వ తేదీన తెలియజేశాడు. వీటిని బట్టి ఇటలీ యుద్ధంలో దిగడానికి యెంతోకాలం పట్టదని తోస్తుంది.

మొన్నటివరకు మౌనముద్ర వహించిన రష్యాలో సంచలనం గలిగింది. రష్యాసేనలు గూడా 21 వ తేదీననే, హంగేరియన్ జర్మన్ సరిహద్దుల వద్ద సంచారం జేయడం మొదలిడినవి. ఇక్కడ, యెప్పుడేమి పుట్టుతుందో చెప్పలేము.

ఇటీవలనే అమెరికన్ రాజనీతిజ్ఞులు చేసిన ప్రకటనలను బట్టి, అమెరికా గూడా యెంతోకాలం దూరంగా వుండుటకు వీలులేదని, యుద్ధంలో తగుల్కొనక తప్పదని తోచుచున్నది. జర్మనీ యుద్ధమున జయమును పొందినచో, తమరాజ్యమునకుగూడ భంగము కలుగునను భయము కలదు. ఇందుకనే 50 వేల విమానాలను త్వరలో నిర్మించుటకు పూనుకుంది.

ఇట్టి భీషణ పరిస్థితులలో దేశరక్షణాప్రక్రియ శూన్యమైన, నిర్వీర్యనిరాయుధ హిందూదేశము భవిష్యత్తు యేలా యున్నదో భావనా ప్రపంచములో గోచరించుటలేదు. ఏది ఎట్లున్నా, ఏకీకృత మనస్సుతో అందరు ఏకనాయకత్వమున హిందూదేశ భవితవ్యమును ఆలోచించవలసిన ఘడియలు దగ్గరకు వచ్చినవి. ఒక్కటే మాత్రము చెప్పగలము. ఈ హిట్లరురావణాసురుని విజయం మాత్రం హిందూదేశం కోరదు. కాని ఇంతటనైనా చేసిన ఉదాసీనతకు పశ్చాత్తాపపడి, హిందూదేశమునకు స్వరాజ్య వాగ్దానమునిచ్చి, యింతపెద్ద విశాల భారతదేశసర్వసహాయములు బొందుట అవసరమని మా మనవి.

రైతాంగ విద్యాలయం దుద్దుకూరులో మే 30 తేదినుండి

ఒంగోలు తాలూకా రైతాంగ విద్యాలయం గాలివానవల్ల 20 తేదిన ప్రారంభించలేదు.

30 తేదిన ప్రారంభించబడును. ప్రిన్సిపాలుగా ఆర్. నారసింహారెడ్డి బి. ఏ. బి. యల్., గారుంటారు.

విద్యార్థులు 27 తేది లోపల దరఖాస్తులు పంపుకోవాలె.

దుద్దుకూరు. (Via) Ongole. — బాచిన సుబ్బారావు, ఆర్గనైజరు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

(విమర్శకుడు)

సరిపడని సంగతులు.

నెల్లూరుతాలూకా ఖజానానుండి యింపీరియల్ బ్యాంకికి పంపిన మొత్తంలో దర్మిల్లా తగ్గిన మొత్తాన్నిగూర్చి మీమాంస__

గత ఆగస్టునుండి కట్టిన కరెన్సీనోట్ల కట్టల్లో గూడా తగ్గినవి అంటారు. దర్మిల్లా ట్రెజరీ డిప్టి కలెక్టరు తాలూకా ట్రెజరీ తనిఖీచేసి సరిగా ఉన్నదన్నాడు. అలాంటప్పుడు ఆగస్టునుండి తగ్గిందినిజమా? ***T. D. C.*** సర్టిఫికేటు నిజమా?

5-4-40 తేదిన బ్యాంకికి పంపిన మొత్తం 6-5-40 వరకు ఎందుకులెక్కబెట్టలేదు? తాళాలు ఎవరివద్ద ఉన్నవి. 6-5-40 తేదీనాడు తహశీల్దారు గ్రామంలోలేదే, తాలూకా పరాబు సమక్షంలోనేనా లెక్కబెట్టింది?

7-5-40 తేది బ్యాంకి ఏజెంటు, డిప్టికలెక్టరు, తహశీల్దారు, సబ్‌మేజిస్ట్రేటు, ఇందరియెదుట లెక్కపెడితే అయిదురూపాయల నోట్లు 20 తక్కువ పడినవట. అవేకట్టలు తిరుగా 8-5-40 తేదిన లెక్కపెడితే 50 నోట్లు తక్కువబడినవట! ఏమిటీగారడి? ఇవన్నీచూస్తే ఒకదానికొకటి సరిపడని సంగతులుగా కనుపడుతున్నవి. వీటిని ఏలాముడిపెడుతారు? అని పబ్లికు అడుగుచున్నది.

మొత్తం 1600 లు. తహశీల్దారు కట్టివేశాడు ఏమంతప్రమాదం కాదనుకోండి.

ఇంతా నేనచేసి బ్యాంకువారియందుమాత్రం తప్పులేదా అంటా?

★

నిషేధం తొలగించారు.

బొమ్మా శేషురెడ్డిగారి ప్రభుత్వంలో మున్సిపల్ ధిక్కారం విషయంలో చేర్‌మెన్ ఎ. సి. రెడ్డిమీద వారిఅనుచరులు కొన్సిలు సభ్యులు... మీద కాంగ్రేసువారు డిసిప్లినరీ చర్య బుచ్చుకొన్నారు. అవాడే మేం యిది తప్పన్నాము. మిస్లీడ్ చేసి పట్టాభిబుర్రను మార్చి మసిలూసి పేరేదుగాయన చేసిన బొమ్మమీద చర్య తీసుకోవాలెగాని, ఎ. సి. రెడ్డిమీద తీసుకోగూడదని ఆనాటి మావాదం. మామీద అందరు కత్తులు నూరారు ఆనాడు. యీనాడు వారంతా రెడ్డిగారికి మిత్రులే. ఈ చేర్‌మెన్ మున్నగు అందరి మీద నిషేధం తొలగించారు ఈనాడు. సంతోషప్రదమే.

కాని ఏనుగ రాఘవరెడ్డిమీద మాత్రం నిషేధం తొలగించకపోవడం చాలాఅక్రమం. విచారకరం. రాఘవరెడ్డిగార్ని గూర్చి చెప్పాలంటే గొప్పవ్యక్తి. వ్యక్తిద్వేషాలు లేనివాడు. తనప్రిన్సిపల్ దాటిపోడు. ప్రపంచమంతా ఒకవైపైనా తనఅంతరాత్మ ఒప్పుకోంటే లొంగడు. ఆదొక్కటే అతనితప్పు. తిట్టు, కోపగించుకో, ఆ మానవుడు ప్రెజుడీస్ కాడు.

కాంగ్రెస్ డబ్బు నేమడికంటే భయంగా వాడాడు. లెక్కా పక్కా బెట్టాడు. ఆడిట్ తనిఖీలో సెభాసనిపించాడు.

కాంగ్రెసు లెక్కలో ఖర్చు వ్రాయడానికి యిష్టంలేని వాటిల్లో తనస్వంత క్యాష్‌లో యిచ్చాడుగూడ. అయితే పట్టువిడుపులు మాత్రం ఆవ్యక్తిలో లేవు. అదే లోటు.

కదా! యీలాంటి వ్యక్తిమీద క్రమచర్య తీసికోవడం, శతసహస్ర కుంభకోణాలుచేసి ఈ నాటికి లెక్కచెప్పకుండా సంచరించే మాబొమ్మారెడ్డిమీద తీసుకోకపోవడంమాత్రం, పట్టాభివంటి ఉత్తమరాజనీతి చతురునికి మాయరానిమచ్చ.

ప్రకాశంపంతులూ! యిప్పటికైనా యీ లోడివ్యక్తుల సిఫార్సులు ఎడమకాల్తోతన్ని, ఆ పెద్దమనిషి రాఘవరెడ్డిమీది క్రమచర్య ఉపసంహరించవయ్యా! నీత్యాగబుద్ధిని లోకంహర్షిస్తుంది.

★

ఆత్మకూరు లాటరీ.

తహశీల్దారు తనపాతగ్రామఫోను రికార్డులు రు 250 లకు లాటరీ వేశాడని పిటీషను. దానిమీద డిప్టికలెక్టరువిచారణ. గంగిరెడ్డి అనేవ్యక్తి తానుకొని లాటరీ వేసుకొన్నానని సాక్ష్యం.

ప్రజలలో యోగ్యత అనేదిలేకపోతే అధికారము చేస్తారు.

★

ఇందులాల్ యాజ్ఞిక్ నిర్బంధ ఉత్తర్వు.

అఖిలభారత కిసాన్‌సభ తాత్కాలిక కార్యదర్శి ఇందులాల్ యాజ్ఞిక్ గారిని అహమ్మదాబాదుజిల్లా దాటి వెళ్లకూడదని, రాజకీయ సంబంధమైన మీటింగులను పాల్గొనకూడదని, పత్రికలలో ఏమీ వ్రాయకూడదనీ, ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపకూడదనీ 20 వ తేదీన నిషేధించారు.

నేటి యుద్ధవార్తలు.

అబివిల్లీ, అమీన్సు నగరాలు జర్మనుల వశమైనవని ఆర్టెండు, కలే, బోలున్ డిప్పి రేవులపై జర్మను వాయు విమానదళము జయప్రదముగా దాడిసల్పినదని బెర్లిను వార్త.

అర్రాస్ ప్రాంతమునుండి సముద్రతీర సమీపమునకు జర్మనులు చొచ్చుకొనిపోయిరని బ్రిటిష్ కమ్యూనిక్ తెల్పుచున్నది.

ఇంగ్లండులో యుద్ధావసర శాసనం చేయబడినది. దీనిప్రకారం ప్రభుత్వం దేశంలోని సమస్త జనులను వారిఆస్తిని, బ్యాంకులను, పరిశ్రమలను, సామ్రాజ్య రక్షణార్థమై వినియోగించవచ్చు.

మంచి మోటారుకారు.

"హిల్మేన్ మింక్సు" మంచి (డీలాక్సు స్లయిడింగ్ టాప్) కారు. అమ్మకానికి సిద్ధంగా ఉంది. పెట్రోలు గాలను 1-కి 32 మైళ్లు నిస్సందేహంగా వస్తుంది. కొత్త టయిర్లు స్టెప్నీతోసహా. 1937 మోడల్.

ధర షుమారు రు 1350/- లు.

వలసినవారు యీక్రింది చిరునామాకు వ్రాసేది.

మేనేజరు,
జమీన్‌రైతు,
నెల్లూరు.

గాలివాన.

ఈనెల 19, 20 తేదీలలోని గాలివాన మద్రాసు రాజధాని అంతటా వున్నదని చెప్పవచ్చు. కొన్ని ప్రదేశాలలో లాభకరముగా వున్నది. ఎక్కువ ప్రదేశాలలో నష్టకరిము.

పోమరాజుపల్లె, మదనూరు, పదుగుపాడు గ్రామాలలో గాలివాన వలన 650 పశువులు చనిపోయినవి. కనిగిరి, ములుమూడి, కొమరపూడి, నెల్లూరు చెరువులు నిండినవి. మామిడి, అరటి, తమలపాకు తోటలకు చాలా నష్టము కలిగినది. పెంచలుకోనలో ఒక బిడ్డ చనిపోయినది.

భీమవరంలో రైతులు ధాన్యపుకుప్పల నూర్చి పొదుపుచేసుకుం దేసమయంలో గాలివానవచ్చింది. వారిపాలికది యమదూత.

గుంటూరు, కాకినాడ, తాడిపర్తి నరసాపురం, కొవ్వూరులలో నష్టమేమీ లేదు. ప్రొద్దుటూరులో గాలివలన రేకుల పైకప్పులు, కొట్టములమీది బోద లేచిపోయి కొంతనష్టము కలిగింది. అచ్చటచ్చటా చెట్లుకూడా పడినవి.

ధర్మవరంలో యింతకుముందు ఎండలు మండిపోయినందువలన, యీవర్షము పడగానే ప్రజలు దేవునికి వెయ్యిదండాలు పెట్టారు.

నెల్లూరులో 19, 20 తేదులలో 9 పదునుల వర్షం కురిసింది. అనేకగుడిసెలు, యింట్లగోడలు పడిపోయినవి. తపాలాపనికికూడా ఆటంకం కలిగింది. అనేకచెట్లు పడినవి. ఎలెక్ట్రిక్ తీగలు తెగిపోయి టౌనులో కొన్నిబజార్లకు వెలుతురు రెండు మూడు రోజులు లేకపోయింది.

మద్రాసులో 4.68 అంగుల వర్షం కురిసి 20 తేదీ మధ్యాహ్నముకు తెరపిచ్చింది.

చీరాలలో చెట్లు, పందిళ్లు, పాకాలు పడిపోయి, ప్రజలు బయటకునచ్చుటకు చాలా భయపడ్డారు.

తిరుపతిలో 2 అంగుళముల 15 సెంట్ల వర్షం కురిసి, ఎండవేడిమి తగ్గింది. గాలివాన తిరుపతి చుట్టుపట్ల గ్రామాదులలో గూడా వుండినది. తిరుపతి తంతిఆఫీసు లైనులు చెడిపోయినందువలన పనిచేయలేదు.

బళ్లారిలో ఏకధారగా 6 అంగుళముల 39 సెంట్ల వర్షంకురిసింది. ఇచ్చట సంవత్సరమునకు మహాకురిస్తే 23 అంగుళముల వర్షం కురియుటం మామూలు. అందువల్ల యీవర్షం యీ జిల్లాకు అపూర్వమైనది. ఇచ్చట 100 కి 97 పాళ్లు వర్షం మీదనే వ్యవసాయమాధారపడియున్నది. బళ్లారి చెరువు బాగానిండింది. హగరీనది వెల్లువలువచ్చి కార్లుకూడా నిలిచిపోయినవి. ఇచ్చటి వర్షము 2 లక్షల 90 వేల యెకరములకు ఆధారమైంది. యిచ్చటి హాండ్లకు వర్షంవలన గొప్పలాభమే కలిగింది.

గాదిగనూరు, తోర్నగల్లు స్టేషన్లమధ్య వంతెన దాట టీలులేనందున, 6 గంటలకు రావలసిన పాసింజరు 3 గంటల ఆలస్యంగా వచ్చింది.

ద్రోణాచలమునుండి బయలుదేరిన గూడ్సు, మల్కాపురం, తర్లపాడు మధ్యనున్న వంతెన కాలువ వలన ప్రమాదమునకు లోనై యింజను ముందుభాగం చెడింది. డ్రైవరు ఏమయచెయ్యికి గాయంతగిలింది.

కర్నూలులో వర్షంవలన భూమి చల్లబడ్డది గాని, రైతులకేమీ లాభంలేదు.

జమ్మలమడుగులో 6 పదున్ల వర్షం కురిసింది. తపాలు ఆగిపోయింది.

స్టూడియో వార్తలు.

సుమంగళి:

31 తేది ఆంధ్రదేశంలో ముఖ్యకేంద్రా లన్నిటిలో విడుదల. ఈదినం ప్రెస్ షో గూడా యిస్తున్నారు మద్రాసులో. అద్వితీయం, అనన్యం, అనుపమానం, అమోఘం, అంటున్నారు ప్రత్యేకంగా చూచినవారు. వందేమాతరమునకు తర్వాత చిత్రం గాబట్టి అంతకంటే హెచ్చుగానే ఉండితీరాలె అనేది సిద్ధాంతం.

31 తేది మీరంతా తయారుగా!

★

కాలచక్రం:

వీరు గూడా 31 తేదినే 7 సెంటర్లలో రిలీజ్ చేస్తున్నారు. కాలం జరిగినా, సూత్రం చెరిగినా, కవులు మారినా, కథ పెరిగినా, చిత్రం బాగుండనే అంటున్నారు.

★

మీరాబాయి:

సుమంగళి, కాలచక్రం, యీ నెలాఖరుకు రిలీజ్ అయిపోతవా! ఇక మిగిలుందేది ఒక్క మీరాబాయి మాత్రమే. అబ్బా! ఇక ఆంధ్రదేశమంతా మీరాబాయి మీదనే కన్నేస్తే, దృష్టిదోషం తగులుతుందేమో?

మీరాబాయి భక్తిపారవశ్యాల్లోనే గాదు అద్వితీయ అందచందాల్లో గూడా.

నవ్యకళా ఫిలిమ్సువారి ముఖ్యతారలు యిదివరకు మీకంటేగాదు బ్రహ్మదేవుడి కంటా గూడా పడలేదుసుమా!

దర్శకుడు నరసింహారావుగారు (చిత్రపుగాదు భీమవరపు) మంచి కళాభిజ్ఞుడు. ఇక శలవిధాలా యీచిత్రం బాగుండితీరాలంటే బాగుండి తీరాలన్న మాటే.

——

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

పెన్నపడవ ప్రమాదం.

ఈదినం వుదయం 9 గం॥ లకు పెన్నలో కోవూరునుండి నెల్లూరుకు వస్తుండిన పడవ ఓవర్ లోడ్ వలన నడిమేటిలో మునిగినది. 19 మంది నెల్లూరుగట్టుకు ఈదుకొని తప్పించుకొన్నారు. అవతలిగట్టుకు కూడ కొందరు తప్పించుక వెళ్లారట. మిగతవారు షుమారు 40 మంది దాకా మునిగిపోయినవారని కొందరును, పడవలోనే కొట్టుకపోయినవారని కొందరు చెబుతున్నారు. గరండాలుకు 2 మైళ్ల దూరాన పడవ నిలబడిపోయినది. పూర్తివివరాలు మధ్యాహ్నం 1 గంట వరకు తెలియలేదు.

****

తాడేపల్లిగూడెంలో నీటికి కరువుగానున్నందువలన యిచ్చట కురిసిన 2 అంగుళాల వర్షం కొంత వుపకరించింది.

వార్త యీష్టు లైనులో హంసవరం, అన్నవరం స్టేషనుల మధ్యనున్న వంతెన అపాయస్థితిలో వున్నందువలన 21 వ తేదీన మాత్రమే రైలుబండ్లు సరాసరి నడువలేదు.

యం. యస్. యం. మీటరుగేజి లైనులో తర్లుపాడు, గజ్జలకొండ స్టేషనులమధ్య గండ్లు పడినవి. బండ్లు నడుచుటలేదు. ఒకవారము రోజులకైనా యీమార్గము బాగుపడునట్లులేదు.

నైజాము రైల్వేలోగూడా, ఆలేర్, వంగపల్లి స్టేషనులమధ్య రైలుమార్గంతెగి బండ్లు సరాసరి నడచుటలేదు. ఇచ్చట త్వరలోనే మరమ్మతులు జరుగునని తలంచుచున్నారు.

——

శ్యాంబాబు ప్రకటన.

ఆంధ్రకిసాన్ సభాధ్యక్షుడు పి. శ్యామసుందరరావు ఎం. ఎల్. ఎ. గారు ఇచ్ఛాపురంలో నిర్బంధంలోనుండి యీ క్రింది ప్రకటన చేస్తున్నారు.

"మందసా కాల్పులపై ప్రభుత్వ ప్రకటన వెలువడింది. కిసాన్ ఉద్యమాన్ని అణచడానికి యీ ప్రకటన వుద్దేశింపబడింది. నేను మందసా రైతులకు యీ సమయంలో సలహా యివ్వలేని స్థితిలోనున్నాను. నామీద యింటర్న్మెంటు ఆజ్ఞ వెయ్యడం అన్యాయం. దీనివలన పౌరసత్వ హక్కులు నాశనమౌతున్నవి. ఇటువంటి ఆజ్ఞలు అవమానకరమైనవి. అయినప్పటికి గాంధిగారు సూచనవిధంగా ఆజ్ఞయిచ్చేంతవరకూ వుత్తర్వునకు బద్ధుడనైయుంటాను.

గాంధీగారు చెప్పేవరకూ యింటర్న్మెంటులోవున్న వారందరూ ప్రభుత్వాజ్ఞలకు బద్ధులై వుండాలని నావుద్దేశం.

మందసా కాల్పుల విషయంలో నష్టపడినవారికి ప్రభుత్వం యేమీ సహాయం చెయ్యడం లేదు. కాల్పులకు గురియైనవారి కుటుంబాలిప్పుడు దీనావస్థలో నున్నవి. నెలా 15 రోజులనుండి షుమారు 50 మ్రగ్గుతున్నారు. అమాయకులైన రైతులను హింసలపాలు చెయ్యడం ప్రభుత్వానికి తగనిపని.

ప్రభుత్వంగనుక సంతృప్తికరంగా ప్రవర్తించకపోతే ఉదారస్వభావులు మందసా రైతులకు ధనసహాయం చెయ్యాలని కోర్తాను.

శ్రీ ప్రకాశంపంతులుగారు నేను 2 రోజులు మందసాలో పర్యటనముగించినవెంటనే 16 తేదీ ఉదయమున నాకుయింటర్న్మెంటుఆర్డరు జారీ అయింది. పంతులుగారుబాధిత సంసారాల నిమిత్తం జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘంపేర రు 100 పంపిస్తామన్నారు.

విరాళములన్నిటినీ తాత్కాలిక ఆంధ్రరాష్ట్ర కిసాన్ సభాధ్యక్షురాలైన శ్రీమతి భారతి రంగాగారి పేర గుంటూరుజిల్లా నిడుబ్రోలుకు పంప కోర్తాను.

కడపటి వార్తలు

క. నాగభూషణరావు జయపూర్,
భూస్వామి. 9.3.1940

అయ్యా,

'అమృత' వాడుటచే నా ఆరోగ్యము చాలా కుదుటుపడినది. మరియొక బుడ్డి నా ఉపయోగమునకై త్వరగా పంపుడు.

ఇట్లు,
క. నాగభూషణరావు.

బలానికి - రక్తానికి 'అమృత'

మిస్ ఐరిస్ ఫెర్నాండో 'ఫెర్న్ లీన్'
మొరటువ
2.3.1940

అయ్యా,

నేను 'లోధ్రాను' వాడుటయేకాక నా స్నేహితులకును సిఫార్సుచేసినాను. మా అందరికిని మంచిగుణము కనబడినది.

ఇట్లు,
మిస్. ఐరిస్ ఫెర్నాండో.

'లోధ్రా' గర్భాశయ రోగనివారిణి

కేసరి కుటీరం, మద్రాసు.

గుండాల

బంగారు, వెండి నగలు సిద్ధంగా ఉన్నవి—
❋
నమ్మకమైన నగల వర్తకులు—

వెంకటసుబ్బారెడ్డి

❋
మీ ఆర్డరు యిస్తే అన్నీ చేసి యిస్తాము—
❋

బజారు - నెల్లూరు.

వశీకర లేహ్యం

ముసలితనము లేకుండచేయుటకు, వీర్యపుష్టము లేనివారికి లేపుశక్తి కలిగించుటకు, సంతానప్రాప్తి లేని స్త్రీలకు పుత్రభిక్ష పెట్టుటకు ఈ మహారోగరాజము వెల్లడిచేయుట కవకాశము గలిగించితిమి. వాడి తీరుడు. లేదా విచారించిన లాభమున్నదా? గుణములేనిచో డబ్బు వాపసు చేతుము. అరగంటలో వీర్యము రాయివలెచేయును. రమించే శక్తి లిమ్బు దినములు.. రు. 3-0-0.

(రతిశాస్త్రం ఉచితం)

Pandit A. V. Asram,
CHICACOLE.

లకోటా ప్రశ్నలు

ప్రత్యక్ష నిదర్శనం

అయిదు ప్రశ్నలువ్రాసి, కవరులో యుంచి సీల్చువేసి పంపిన దేవీ మహిమచే ఫలితములను వ్రాసి, మీసీల్డ్ కవరుసహాపంపుటకు రు 1-5-0 సంవత్సర ఫలితం ప్రతినెలలోను జరిగెడి కష్టసుఖములతో వ్రాయుటకు రు 1-8-0 నాడీ గ్రంథముల రీత్యా దశలుగల పూర్తి జాతకం రు 5-8-0, నవగ్రహశాంతియంత్రం వ్యాపార వ్యవహార కుటుంబ చిక్కులు ధననష్టం శరీరపీడ కల్గువున్న దోషపరిహారముకు రు 3-5-0

శ్రీ సరస్వతీ జ్యోతిషాలయం,
పండిత నేమాని కామేశంశర్మ అండ్ స[...]
దేవాలయంవీధి, కాకి[...]

మదనమోహన లేహ్యం

అఖండ శక్తిగలది. యిందు రస, విష, గంధకాదులుగాని, నిషా పదార్థములుగాని చేర్పలేదు. అనేకవనమూలికలు కూడిక చేత తయారు కాబడినది. ఇందుగల మూలికా ప్రధానమే మన ముసలివాండ్రను నహితము నూతన యవ్వనులుగా చేసి, సత్సంతాన వంతులుగురు. శరీరపుష్టి, బలము, ధాతువృద్ధి, శరీరకాంతి, చురుకుతనము, జ్ఞాపకశక్తి కలిగియును పురుషాయుష్యమునకు మిక్కిలి బలము కలిగించి సంభోగేచ్ఛలేనివానికి సంభోగశక్తి కలిగించి, సురతము యెక్కువగానిలిపి, స్త్రీపురుషుల కానందము కలిగించుటలో దీనికి మించినదింకొకటి లేదని ఘంటాపథము[...] చెప్పగలము. 3దినములలో గుణముయిచ్చును. శాంపిలు 3 రు. డబ్బీ నాలుగణాలు పోస్టేజి బిళ్లల పంపిన పంపబడును.

22 రు. డబ్బా రు 2—0—0
44 రు, డబ్బా రు 3—12—0
పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం.

Dr. P. Satyanarayana,
Kondagiri Street,
CHICACOLE, Vizag Dt.

దైవలీలలు:

4 వ పేజీ కొరవ.

—

క్రమేణా దిగులు మరచిపోయారు. ఆనందాబ్ధిలో గడుపుతున్నారు జీవితం. తీరిక సమయం పత్రికల కబుర్లతోనో, కాంగ్రెస్ ముచ్చట్లతోనో, రాట్నంతోనో గడిచిపోతోంది.

చైత్రమాసం. అప్పుడే యెండలు జాస్తిగా వున్నయి. అందులో ఆంధ్రదేశంలో కృష్ణాతీరాన వుండే బెజవాడ విషయము చెప్పాలా! వుపరి కొండ ప్రదేశం! అది అనుభవపరులకే తెలియాలిగాని చెప్పలాభంలేదు.

సాయంత్రం నాలుగు దాటింది. యింకా వేడిగాలి చయిరదు తిరగలేదు. మిడిసి పడుతోంది. యెండ. సరళ రాట్నం ముందుపెట్టుకొని కూచుంది అప్రయత్నంగా కుడికన్ను అదిరింది. గడియారం టంగ్ మని ఆరగంట కొట్టింది. పక్కింటివాళ్ళ పాకుడుకుక్క అదోరకంగా వెర్రికేక పెట్టింది.

సరళకు చిఱుకుమన్నది. మనస్సు. యేదో చెప్పరాని దిగులు ఆవేశించింది. ఆ అవ్యక్త బాధ యేమిటో అర్థంకాలేదు. రాట్నం తీసుకపోయి ...లపెట్టింది. తనకు తెలియకుండానే గుమ్మం ...క పెరటిలోకి తిరగసాగింది. ఒళ్ళంతా బరువుగావుంది. యేమీ తోచడంలేదు. మంచంమీద వాలింది. మరచిపోడానికి చేతనైనంత ప్రయత్నం చేసింది. యెన్నోరకాలయిన ఆలోచనలు పోతున్నయి. దిండులో దాచుకుంది ముఖం. ముఖం చల్లబడిపోయింది. దిండంతా తడిసిపోయింది.

కామేశ్వరావు స్కూలునుంచి యింటికి వచ్చినాడు. రోజులాగా గుమ్మంలో రాట్నం త్రిప్పుకుంటూ ప్రత్యక్షంకాలేదు. సరళ గుండెలు గతుక్కుమన్నాయి. గబగబా తలుపు తెరచుకొని నడిచాడు.

ఎవరో వస్తున్న చప్పుడయింది సరళ దిగులంతా దిగమింగింది. నవ్వు తెచ్చుకొని యెదురొచ్చింది భర్తకి. కామేశ్వరావు భార్యని చూడడంతోనే అంతా మరచిపోయాడు. సంతోషంతో అన్నాడు ఎల్లుండినుంచీ శెలవలు ప్రారంభం.

మర్నాడు ప్రొద్దున స్కూలుకు వెళ్లాడు ...మేశ్వరావు. అ టెండెన్సు రిజిష్టలో సంతకం ...రోతున్నాడు. సంతకం పెట్టొదంటూ వక ...త మిచ్చాడు హెడ్‌మాష్టరు. గబా గబా విప్పి చదివాడు. ముఖం వెలవెలబోయింది. కండ్లముందర చీకటి వ్యాపించింది. విచారపరంపరలతో యెట్లాగో యింటికి చేరుకున్నాడు. మంచానికి అడ్డంగా బడ్డాడు.

"ఏమండీ, అప్పుడే వొచ్చారేం?" అన్నది సరళ. అతను భార్యముఖం చూడకుండా ముఖం వొత్తిగిలి పడుకున్నాడు. సమాధానం చెప్పలేదు.

"ఏమండీ, మాట్లాడరేం?" అందివళ్లుకొట్టుతూ. సమాధానం లేదు. పక్కలో కూచొని వంగి చూసింది. ఏదో విచారంలో వున్నట్టు గ్రహించింది.

"ఏమండీ, యిట్లా వున్నారేం యివ్వాళ" అని ప్రశ్నించింది తిరిగీ. కామేశ్వరావు సమాధానం చెప్పకుండా ఆమెదంక చూడసాగినాడు.

"చెప్పరేం! యేమండీ విచారంగా వున్నారు?" అన్నది, సరళ భర్త కళ్లల్లో చూస్తూ. కామేశ్వరావు యిప్పటికీ సమాధానం చెప్పలేదు.

ఆమె దీనంగా "మీ విచారం తెలుసుకో కూడందయితే అడగడం మానేస్తాలెండి" అన్నది.

ఈమాట అతనికి కష్టంగా తోచి 'నావిచారం చెపుతే నువ్వు నాకంటె యింకా దుఃఖపడతావు' అన్నాడు.

"దుఃఖపడను చెప్పండీ"

"కాదు నాకు తెలును నీసంగతి!"

"అబ్బా నన్ను యేడ్పించకండీ, త్వరగా చెబుదురూ?"

"నేను చెప్పను"

"మీ పుణ్యముంటుందీ ఆ విచారం నాకూ చెపుతే నేనూ..."

"ఆ నేనూ యేడుస్తావంటావు"

"సరే చెప్పకపోతే చావండీ" అని చెక్కిళ్ళమీదనుండి రెండు మూడు కన్నీటిబిందువులు రాల్చింది. చూశాడు కామేశ్వరావు.

"చెప్పలేకుండా వున్నాను సరళా" అని కామేశ్వరావు వణుకుతున్న చేతుల్తో జేబులోనుండి కాగితం తీసి చేతిలో పెట్టాడు. విప్పి ఆతగాంక్ష చదివింది సరళ. తలమీద పెద్దపిడుగు బడ్డట్టయింది. "ఎందుకు నిలిచిపొమ్మన్నట్టు?" అన్నది.

"యుస్పెన్షన్ క్వాలిఫికేషన్ లేదనేమో అనుకుంటాను" యీమాట కామేశ్వరావెంతో విచారంగా చెప్పాడు.

తానుదుఃఖిస్తే భర్త మరీదిగులు పడతాడనుకుంది. "చూడండి, పుట్టించినవాడు పొట్టకుమాడ్చడు లెండీ"

"చాలా దిగులుగావుంది సరళా"

"దిగులెందుకూ? కొన్నాళ్లువెన్నెల, కొన్నాళ్ల చీకటి. కష్టాలు యెల్లకాలం కాపురముంటాయా? యీ మధ్య ప్రచారక వ్యాసయివవాళ్ళకి యివన్నీ అక్కర్లేదని ప్రకటించినట్టుంది. మీకు గమనంలేదూ?"

"ఏమో సరీగాగమనంలేదు."

"సరే యేమైనాగానీండి, డైరెక్టరుకు తెలపండి ఆపయిన భగవంతుడే ఉన్నాడు. యేదో దారి చూపించకపోగాడా!"

"ఊఁ"

"ఊఁ అంటేగాదు. మధ్యాహ్నం తప్పకం అర్జీ రాసి పారెయ్యండి డైరెక్టరుకు"

దేశం అట్టుడికినట్లు వుడికిపోతోంది. స్వరాజ్యాందోళనతో. రేపో యెల్లుండో కాబోతుంది సత్యాగ్రహం. స్వాతికార్తిలో ముత్యపు చిప్పలు నోళ్లు తెరచుకున్నట్టు ప్రజలు స్వాతంత్ర్య కాంక్షారావానికి సిద్ధంగానున్నారు.

కామేశ్వరావుకు వుద్యోగంపోయి తొమ్మిదో నెల జరుగుతోంది. యీతొమ్మిది నెల్లనుంచీ అతను గవర్నరుపేటలో జాతీయ విద్యాలయమంటూ పెట్టాడు. పెద్దపెద్ద నాయకుల్ని పిలిపించి వుపన్యాసాలిప్పించాడు. వలంటీరుక్లాసులు పెట్టాడు. వయోజన విద్యాప్రచారం చేశాడు. కూలినాలి చేసుకొనే వాళ్లకి రాత్రి పాఠశాలలు తెరిచాడు. ప్రత్యేకంగా స్త్రీలకున్నూ, సరళాదేవి అధిపత్యంతో వకశాఖ యేర్పరిచాడు. విద్యాలయం **C. I. D.** నిఘాలో వుందంటే వూహించండి విద్యాలయం యెట్లాపనిచేస్తోందీ!

ఆదంపతులు చేసిన సేవకి జిల్లాపోషలిష్టుసంఘం వాళ్లు గౌరవించారు. కామేశ్వరావిప్పుడు ఆర్గనైజరు జిల్లాసోషలిస్టుసంఘానికి. ఆదంపతులంటే ఆబాల గోపాలానికీ తెలుసు.

అప్పుడే బజార్నుంచివచ్చిన కామేశ్వరరావు పిలిచాడు 'సరళా అని!'

'ఆ' అన్నది వంటింట్లో సరళ.

'దబ్బునరా మాట'

'యెందుకూ?' (సరళవచ్చి)

"రంగా అరెస్టయాడు"

"యెప్పుడు? యెవరు చెప్పారుమీకు"

"యిదిగో చూడు ఆంధ్రపత్రిక. యింటర్న మెంటు వుత్తరువు వుల్లంఘించాట్ట. యీసందర్భంలో భారతీరంగా ఏంచెప్పిందోచూశావా?"

కొరవ 8 వ పేజీలో చూడుడు—

PARALYSIS CURE

పక్షవాతము, నకు

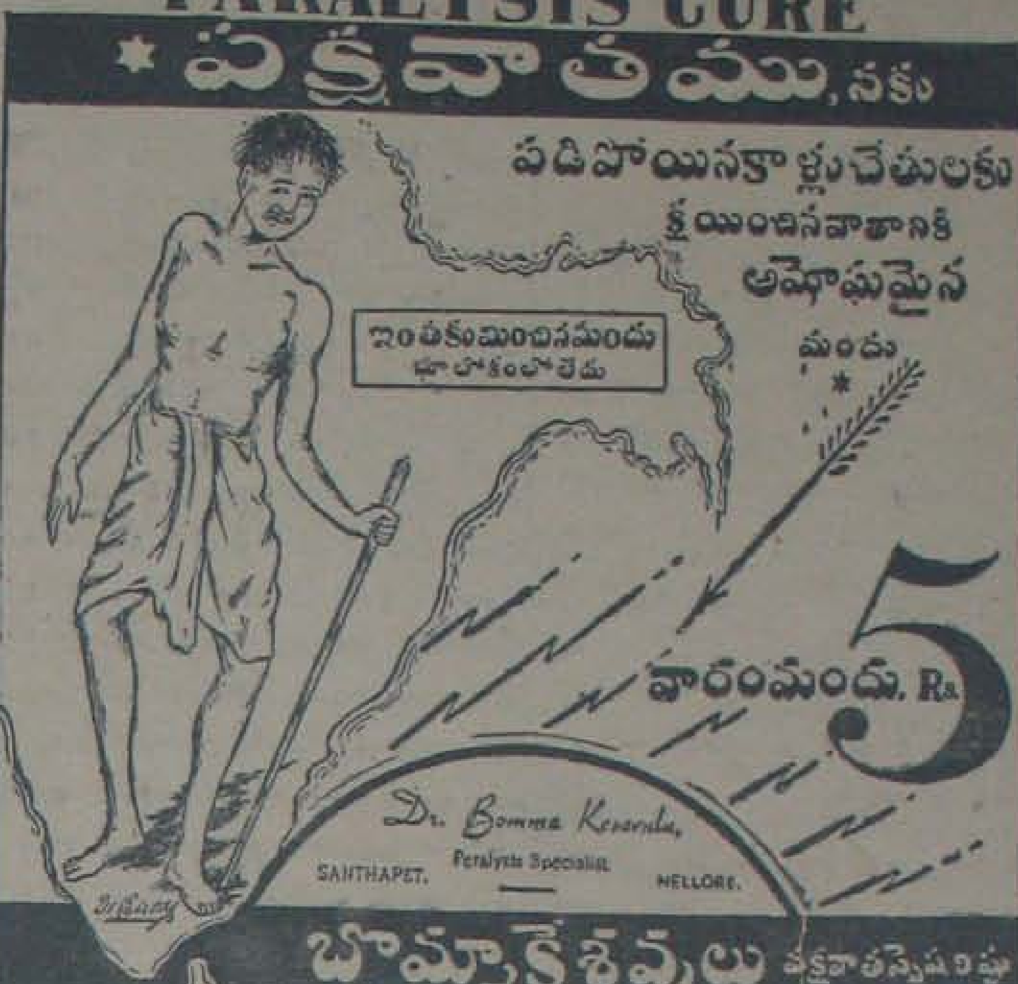

పడిపోయినకాళ్లుచేతులకు క్షయించినవాతానికి అమోఘమైన మందు

వారంమందు. Rs. 5

బొమ్మాకేశవులు పక్షవాతస్పెషలిష్టు
సంతపేట నెల్లూరు

సకలుమందులను చూచి మోసపోకుడు.

40 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి జెందిన దివ్యామృతము

అమృతాంజనము

తామరమందు

సకలవిధములైన చర్మ వ్యాధులను రెండేపూతలతో నిర్మూలము చేయును

డోంగ్రేగారి

బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టియున్ను బలమున్ను ఆరోగ్యము నిచ్చును.

రామకృష్ణ ఖాదీభాండారం

★ ట్రంకురోడ్డు— నెల్లూరు. ★

మావద్ద అన్నిరకాల శుద్ధఖద్దరు దొరుకును. సన్నము, జరీపేటు, రాజపాళెం, పొందూరు కనువూరు, మున్నగు అన్నిరకాలేకాదు అర్డరిస్తే కోరినమాదిరి నేం...

రా...

దైవ లీలలు:

7 వ పేజి కొరవ.

"యేం చెప్పిందేం" అన్నది ఆత్రంతో సరళ.

"శానిసభ్యంలో భారత దేశం కుందుతూంటే మగజాతి యింట్లో కూర్చొనగూడదట...."

ఇంతలో పోష్టుజవాను పిలిచాడు వీధిలో. వెళ్ళి వుత్తరం అందుకున్నాడు. సంతోషంతో వచ్చాడు లోపలికి.

"యెక్కణ్ణుంచి వుత్తరం?" అన్నది సరళ.

"జిల్లాబోర్డునుంచి వచ్చింది. సీనియరుగా రు 45/ గ్రేడుయిచ్చి బందరు పొమ్మన్నారు! రేపు నాలుగు తేదీ జాయిను గావాలట"

సరళ ముఖం నివర్ణమయింది. దీనంగా చూచింది కామేశ్వరరావు కేసి "మీరువుద్యోగం చేయడం నాకియిష్టంలేదు. దేశానిక్ద్రోహం చేసిన వాళ్ళవుతారు. అన్నది.

"మరి జీవితం జరిగేదెట్లా"

"ఈ తొమ్మిది మాసాలనుంచి జగడంలేదా?

నిజంగా కామేశ్వరరావుకు వుద్యోగం చేయాలనిలేదు. సరళ యేమంటుందోనని అల్లా అన్నాడు. భార్యకింత దేశాభిమానం వుండటంచూచి దగ్గరకి తీసుకొని "సరళా! భారతీదేవి శిష్యురాల్నని పించావు సుమా! నీవంటివాళ్లే గావాలి దేశానికి" అన్నాడు మందహాసంతో.

సరళ భర్తగుండెమీద ముఖంపెట్టి సైకిచూసింది. గోడమీద నవ్వుతూ చిత్రం పెడుతున్న గాంధీజీ పటం కనపించింది. పక్కింటి ప్లీడరు గారి అమ్మాయి "భారతమాతా భాగ్యోపేతా" అని పాడుతోంది హార్మోనియం.

ఆనాళ అంగళ్ళన్నీ మూశారు. విద్యార్థులును స్కూళ్ళకు వెళ్ళలేదు. పట్టణమంతా సందడిగా వుంది. రామమోహన్ లైబ్రరీ ఆవరణం తిరునాళ్ల గావుంది. యిసకవేస్తే రాలకుండా వుందిజనం, యింకా కొంతమంది మోటార్లలోనూ, జట్కాలలోను, సైకిళ్ళమీద, నడిచీ విరివిగా వస్తున్నారు.

ఈ అలజడిఅంతా యేమిటోనని అడుగుతారేమో పాఠకులు? నాలుగోతేదీ గాంధిపేటలో రంగా అరెస్టును గర్హిస్తూ ప్రభుత్వానికి అవమానకరంగా వుపన్యాస మిచ్చారని కామేశ్వరరావు దంపతుల్ని యిండియా డిఫెన్సు రూలుక్రింద అరెస్టుచేశారు. దానికి నిరసన సభ చేస్తున్నారు పౌరులంతానూ.

ఇంతకూ దైవలీలలు వర్ణనాతీతాలు! నాలుగోతేది స్కూల్లో జాయినుగమ్మని వుత్తరువు కాని జైల్లో జాయినయ్యాడు కామేశ్వరరావు.

జార్జి లాన్సు బెరీ

ఈయన ఉత్తమపురుషుడు. భారత దేశమునకు మరువరానివాడు. ఈయన ఉన్నతాదర్శములతో బ్రిటిషు కార్మికపక్షానికొక వెలలేని రత్నంగా వుండేవాడు. సామ్యవాదమునందు సంపూర్ణవిశ్వాసము గల శిఖామణి. భారతదేశ పరాధీనతకు చింతిల్లుచూ, తనకు శక్తియైనంతవరకు బ్రిటిషువారి హృదయపరివర్తనకు పాటుబడిన పుణ్యమూర్తి. "కోపము కోపము పెంచును" అనువాక్యము యీతని ... అహింసాసిద్ధాంతమును ... ... గ్రహించినాడు.

...దేశములో ...

సింగరకొండ మహాత్యము

యిది గుంటూరుజిల్లా వంగోలు తాలూకా అద్దంకికి వుత్తరంగా 3 మైళ్ల దూరములోవున్న సుప్రసిద్ధ క్షేత్రము. యిచ్చట రెండు సాధారణ కొండలున్నవి. పడమరకొండమీద ఆనాదిలో సింగరయ్య అను రుషిపుంగవునిచేత ప్రతిష్టింపబడిన శ్రీ లక్ష్మీ నృసింహస్వామి దేవాలయమున్నది. దానిలోనుంచి అరమైలు దూరములోనున్న పడమరకట్టు గుండ్లకమ్మలోకి రహస్య మార్గమున్నది. యీమార్గాన వెళ్లి ఆరుషి స్నానము చేయుచుండెరట. నేటికి కూడా అగుహ చిహ్నము కనుపించును. కొండప్రక్కనే దక్షిణవాహినియై గుండ్లకమ్మనదిలో కలియు భవనాశి అనే చిన్నయేరున్నూ, రెండుకొండల మధ్యనుంచి మద్రాసునుంచి నైజామునెళ్లు రోడ్డును చుట్టుకొనియున్న నాగకేసుడు గుట్టలు, పలురకములైన చెట్లు కలిగి మహా భయంకరముగానుండి, ఎరుకల యానాదులు అప్పటిదాగి దార్లుకొట్టుచూ పక్షియైననూ చయిన పారాడ వెరచుచూ, ఆటవికులులోకి దృశ్యమోహన సలరారుచుండును.

24 ఏండ్లనాడు బ్రిటిష్‌వారివల్ల యీయేరుకు అడ్డుకట్ట కట్టబడి చెరువుగా ఏర్పడ్డది. యీకట్ట వకప్రక్క కొండవున్నందున చాలా దూరము లేదుగాని చూపరులకు మహానందమున్నూ భీతిన్ని కలుగజేయును. అప్పటినుంచి దీనిని భవనాశి చెరువందురు. అప్పుడిచ్చటున్న కొన్నిగుట్టలు కొట్టించగా చెరువుకు లోతట్టు తూర్పుగా పడమరకొండ ఆనుకొని వుత్తరంగా వక చక్కని ఆంజనేయ శిలావిగ్రహము కనుపించినదట. ఎత్తు 6 అడుగులు. చాలా ప్రసన్నమైన విగ్రహమట. ప్రసన్నాంజనేయులనే పేరుతో పిలుస్తూ పునరుద్ధారణ జరిపించినారు.

మారాజు పేరమ్మ, గొల్ల సుబ్బయ్య అనే భక్తులు అచ్చటనే నివసించిదినదినము సేవలుసల్పుచున్నంతట, ప్రజలకు మొక్కులు సఫలమే ఉదాహరణంగా చందాలతో చిన్నఆలయము కొండమీది నరసింహస్వామివారి ధ్వజారోహణం జరిగినవి. ఆంజనేయ దేవాలయముకు పడమరగా రెండు సత్రములు. దక్షిణంగా మండపము, సత్రము కొన్ని చిన్నశిలలు మారాజు పేరమ్మ సమాధి భజనశాల విఘణివినోదశాలలు తూర్పు సుబ్బన్న యిల్లు వీరాంజనేయాలయము వుత్తరంగా భవనాశితటాకతరంగ శృశ్యము చింతవనము భావి యింకాయెన్నో రామణీయోపేతమై సలరారుచు భవనాశి తననామమును సార్థకం జేసుకొనుచున్నది.

ప్రతి శనివారమున్నూ యిచ్చటజరుగుదేవారు వేలసంఖ్య. ఆప్రభలరాకడ, భక్తబృందములభజనలు, మృదంగ ధ్వానములు చూచితీరాలెగాని చెప్ప శక్యంగాదు. అనేకవేల పశువులను ప్రదక్షిణం చేయించుదురు. నారవారము వక గొప్ప తిరుణాల జరుగుతుంది. యిటు రాజమండ్రినుంచి అటు పల్నాడు, యిటు హైదరాబాదుకడ నుంచి భక్తులు విధివిరామము లేక వచ్చి మొక్కులు చెల్లించి అభీష్టములు పొందుచున్నారు. వారమునాడేగాక నిత్యప్రదక్షిణాల కెందరో అచటనే కాపురా లున్నారు.

ఆనాటి మహాభయంకరమెల్ల లోకకళ్యాణభాజనమై మనోహరమై అనంత శృంగార రామణీయకమై దినదిన ప్రవర్ధితంబై చూపరులకమందానందమును గొల్పు భవనాశి తటప్రదేశమందు, అనాదిగ శరణాగతుండగు శ్రీ లక్ష్మీనృసింహ శ్రీ ప్రసన్నాంజనేయులు భక్తసంరక్షణ చేయుచుండుట యీనాటిప్రజల మహాభాగ్యమును చాటుచున్నది. ఇట్టిక్షేత్రమునకు భక్తులెల్లరు వచ్చి ఆనందించ కోర్తాను.

—మూరెళ్ల సీతారామయ్య

"అహోహా"

సోమయాజుల వెంకటశేషయ్య.

హిందూపుర నాట్యకళా పరిషత్ వారిచే పొగడ్తలందిన వెంకటగిరివారి ఆ "యహోహా" ను ఉపాధ్యాయపండిత పరిషత్ వారి సహాయార్థం గత 10 తేది ప్రదర్శించి సెల్లూళ్ళో చరితార్థులైరి.

రక్షకభటులు, పురపాలక సంఘాధికారులు నటకులు, పరిసంఖ్య జాస్తి నాటకప్రదర్శనానికి, కార్యనిర్వాహకులు తగినంత ప్రకటన చేయలేదు: సింహపురీయులు ఆదరించనూలేదు. ఉపాధ్యాయులు శ్రద్ధపుచ్చుకొని టిక్కట్లు అమ్మలేదు. యిక డబ్బెలావస్తుంది?

పెట్టినఖర్చులు వచ్చేవంతు రాలేదంటే సింహపురీయులు సిగ్గు పడవద్దా? ఉపాధ్యాయులు, కార్యనిర్వాహకులు సిగ్గుపడొద్దా?

రసాయనిక గుణముగల శాస్త్రీయమైన ఈ ఇంగువనే కొనుడు.

సైన్స్‌పికె
టి. టి.
మిక్సికి యింగువ

మీ ఆహారమును సులభముగా జీర్ణముచేయును.
బహుమానపు చీటీలతో అమ్మబడును.
మంచి బహుమానముల కొరకు కూపనులను భద్రపరచుడు.

ట్రేడ్ మార్కు

రిజిష్టరు 2480

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి
పక్షవాత నివారణి డిపో.

మా భువనేశ్వరి గుళికలు పక్షవాతం, రుద్రవాతం, చమ్ము, తిమ్మెర్ల కదిర్చి కోట్లకొలది జనులకు ఆపత్కాలములో ప్రాణదానమొసగి ప్రపంచ మంతటను ప్రసిద్ధి చెందినవి. కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి ఫోటోమార్కుగల ఔషధములు మాత్రమే వుపయోగించుడు.

6 రోజులకు భువనేశ్వరి గుళికలు,
తైలం, కంటిమందు రు 6—0—0

కాకర్ల వెంకటప్పయ్య, నేటివ్‌డాక్టరు, పక్షవాత స్పెషలిస్టు.
కాకర్లవారివీధి, శారదాగుడి ప్రక్కన నెల్లూరు.

అరెస్టులు - ఆంక్షలు

శ్రీకాకుళం.

గుంటూరుజిల్లా కొణ్ణిపల్లి రామలింగయ్య గారిని 14 వ తేదీన స్వగ్రామములో అరెస్టుచేసి శ్రీకాకుళం తీసుకువెళ్లి లాకప్‌లో వుంచారు. కేసు వివరాలు తెలియలేదు. పల్లెపాలలో యిచ్చి వుపన్యాసాల సందర్భమై వుంటుందని వూహ.

సహజానంద దినం.

అఖిలభారత ఫార్వర్డు బ్లాకు కిసానుసభవారు నిర్బంధమునుభవిస్తున్న స్వామీజీకి కృతజ్ఞత తెలుపడంకోసం యీ నెల 19 తేదీన బొంబాయిలో జరుపదలచిన సభలనూ సమావేశాలనూ వూరేగింపులనూ, బొంబాయి పోలీసు కమిషనరు బహిష్కరించాడు.

★

బొంబాయిలోని స్థానిక ఫార్వర్డుబ్లాకు డిక్టేటర్లు గిరిధరలాల్ ధక్కర్, సి. జానీగార్లు, పై పోలీసువుత్తర్వుల నుల్లంఘించినందుకు అరెస్టు కాబడ్డారు.

దినాజ్‌పూరు జిల్లా.

ఈ జిల్లా మేజిస్ట్రేటు, జిల్లాలోపల సభలు, సమావేశాలు, వూరేగింపులు అక్టోబరు 20 వ తేదీ మొదలు జరుపకూడదని, 3 రోజుల ముందు అధికారుల ఆజ్ఞను తీసుకొని జరుపవచ్చునని, ఆజ్ఞనుల్లంఘించిన వారికి 3 సం॥ శిక్ష, జుల్మానా విధింపబడునని రక్షణశాస్త్రాన్ని అమలుచేశారు.

నాగపూరు.

"ఇంక్విలాబ్ జిందాబాద్" అనే హిందీ కరపత్రంలో చట్టవిరుద్ధ విషయములున్నవని మధ్యపరగణాల ప్రభుత్వం నిషేధించింది.

తిరుచునాపల్లి.

యం. కళ్యాణసుందరం మొదలియార్ దండపాణి, రాజామణి, కరుప్పయ్య, అను కార్మిక నాయకులు రక్షణశాసనంక్రింద అరెస్టు చేయబడ్డారు.

కలకత్తా.

శ్రీమతి బిమల్ ప్రతిభాదేవిగారు బర్న్‌పూర్ కార్మికప్రదేశంలో ప్రవేశించకూడదని బెంగాలు ప్రభుత్వం ఆజ్ఞాపించింది.

జెంషెడ్‌పూరులో కార్మిక ప్రచారకులుగా వున్న రమేశచంద్ర ఆచార్యగారు బీహారు రాష్ట్రంలో ప్రవేశించకూడదని బెంగాలుప్రభుత్వం నోటీసు యిచ్చింది.

మీరట్

అనుమానాస్పదులుగా తిరుగుతున్నారని చెప్పి యిద్దరు వ్యక్తులను పోలీసువారు భారత దేశ రక్షణ చట్టప్రకారం అరెస్టుచేసి, సిటీ మేజిస్ట్రేటు వద్దకు తీసుకవెళ్లారు. వారిని జైలు అధికారుల స్వాధీనంలో వుంచవలసిందని మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞాపించాడు.

పాట్నా.

బీహారు రాష్ట్రీయ ఫార్వర్డుబ్లాకువారి అధ్యక్షుడు క. శీలభద్ర యాజీగారు, జాతీయవారం రోజులలో చాపాలో యుద్ధవ్యతిరేక వుపన్యాసాల గావించారని, రక్షణ చట్టంక్రింద అరెస్టు కాబడ్డారు. వీరిని ఛాప్రాకు తీసుకవెళ్లారు.

ఇద్దరు ఫార్వర్డుబ్లాకు సభ్యులు పాట్నా సిటీయందు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టు ఆవరణములో జాతీయపతాకాన్ని ఎగురవేయ ప్రయత్నించి అరెస్టు కాబడ్డారు.

ముల్తాన్.

ముల్తాన్ కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షుడైన లాలా ఆశానందగారిని రక్షణ చట్టంక్రింద అరెస్టు చేశారు.

మే 31 న

ఆంధ్ర దేశంలో
ముఖ్య కేంద్రాలలో

వి డు ద ల !

నెల్లూరు
న్యూటాకీ పిక్చర్ పాలెస్

బెజవాడ
శ్రీ దుర్గాకళామందిరం

తెనాలి
శ్రీ సత్యనారాయణ టాకీస్

బందరు
బృందావన టాకీస్

కాకినాడ
మెజెస్టిక్ సినిమా

ఏలూరు
శ్రీ రామకృష్ణ టాకీస్

రాజమండ్రి
జయ టాకీస్

విజయనగరం
శ్రీ కృష్ణ సినిమా

బెంగుళూర్
సాగర్ టాకీస్

సికింద్రాబాద్
రాజేశ్వర టాకీస్

విశాఖపట్నం
పూర్ణా థియేటర్

మద్రాస్
7-6-40 పారగాన్ టాకీస్

సుమంగళీ
దర్శనము

సుమంగళి

శుభప్రదము
ఆనందప్రదము.

A B.N.REDDI - RAMNOTH - SEKAR PRODUCTION
DIRECTED by B.N.REDDI
A VAUHINI PICTURE
DISTRIBUTED by VAUHINI

MADE AT NEWTONE STUDIO

... Zamin Ryot Power Press, 168 Pandurari St. Nellore.